

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Νοεμβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 169

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4636

(1)

Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις.**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ****ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΟΔΗΓΙΑ 2011/95/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΗΣ 13ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011 «ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ
ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ Ή ΤΩΝ
ΑΠΑΤΡΙΔΩΝ ΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ Ή ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ
ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΗ)»**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 1****Σκοπός**

Σκοπός των διατάξεων των άρθρων 2 έως 38 είναι η συμμόρφωση με την Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιאτύπωση).

Άρθρο 2**(Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)****Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι παρακάτω όροι έχουν την εξής έννοια:

α) «Σύμβαση της Γενεύης» είναι η Σύμβαση περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων, η οποία υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 και κυρώθηκε

με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 201), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (Α' 125),

β) «αίτηση διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση ασύλου» ή «αίτηση» είναι η αίτηση παροχής προστασίας από το Ελληνικό Κράτος που υποβάλει ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής με την οποία ζητά την αναγνώριση στο πρόσωπό του της ιδιότητας του πρόσφυγα, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, ή τη χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας, εφόσον ο ίδιος δεν ζητά ρητώς να του χορηγηθεί άλλη μορφή προστασίας, που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και μπορεί να ζητηθεί αυτοτελώς,

γ) «αιτών διεθνή προστασία» ή «αιτών άσυλο» ή «αιτών» είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής, ο οποίος δηλώνει προφορικώς ή εγγράφως ενώπιον οποιασδήποτε ελληνικής αρχής, στα σημεία εισόδου στην Ελληνική Επικράτεια ή εντός αυτής, ότι ζητά άσυλο ή επικουρική προστασία στη χώρα μας ή με οποιονδήποτε τρόπο ζητά να μην απελαθεί σε κάποια χώρα εκ φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης ή επειδή κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη σύμφωνα με το άρθρο 15 και επί του αιτήματος του οποίου δεν έχει ληφθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση. Επίσης, αιτών διεθνή προστασία θεωρείται και ο υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος - μέλος της ΕΕ κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, ή σε άλλο κράτος που δεσμεύεται από και εφαρμόζει τον ως άνω Κανονισμό, και μεταφέρεται στην Ελλάδα βάσει των διατάξεων του ως άνω Κανονισμού,

δ) «δικαιούχος διεθνούς προστασίας» είναι το πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στα στοιχεία στ' και η',

ε) «πρόσφυγας» είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, βρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν μπορεί ή λόγω του φόβου αυτού δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προ-

στασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, βρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους, δεν μπορεί ή λόγω του φόβου αυτού δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 12,

στ) «καθεστώς πρόσφυγα» είναι η αναγνώριση από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα,

ζ) «πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία» είναι, με την επιφύλαξη του άρθρου 17, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας αλλά στο πρόσωπο του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι αν επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 15 και που δεν μπορεί ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας,

η) «καθεστώς επικουρικής προστασίας» είναι η αναγνώριση από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας,

θ) «μέλη της οικογένειας» του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια σε σχέση με την αίτηση διεθνούς προστασίας και εφόσον η οικογένεια υπήρχε ήδη στη χώρα καταγωγής θεωρούνται:

αα. Ο σύζυγος ή ο εκτός γάμου σύντροφός του, με τον οποίο διατηρεί σταθερή σχέση δεόντως αποδεδειγμένη.

ββ. Τα ανήλικα άγαμα τέκνα του, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν σε γάμο ή εκτός γάμου των γονέων τους ή είναι υιοθετημένα.

γγ. Ο πατέρας ή η μητέρα ή άλλος ενήλικος που ασκεί την επιμέλεια του αιτούντος, σύμφωνα με το Ελληνικό Δίκαιο, εάν ο εν λόγω αιτών είναι ανήλικος.

δδ. Τα ανήλικα άγαμα τέκνα που πάσχουν από πνευματική ή σωματική αναπηρία και δεν δύνανται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση,

ι) «ασυνόδευτος ανήλικος» είναι ο ανήλικος, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, τη γονική του μέριμνα ή την επιμέλειά του ή από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του και για όσο χρόνο η άσκηση των καθηκόντων αυτών δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο σύμφωνα με τον νόμο. Στον ορισμό αυτόν περιλαμβάνεται και ο ανήλικος που παύει να συνοδεύεται μετά την είσοδό του στην Ελλάδα,

ια) «χώρα καταγωγής» είναι η χώρα της ιθαγένειας ή, για τους ανιθαγενείς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής τους,

ιβ) «Άδεια διαμονής» είναι κάθε άδεια, η οποία εκδίδεται από τις Ελληνικές Αρχές, σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπει η ελληνική νομοθεσία και η οποία επιτρέπει σε υπήκοο τρίτης χώρας ή σε ανιθαγενή τη διαμονή του στην Ελληνική Επικράτεια,

ιγ) «Αρμόδιες αρχές παραλαβής της αίτησης διεθνούς προστασίας» ή «αρμόδιες αρχές παραλαβής», «αρμόδι-

ες αρχές εξέτασης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας» ή «αρμόδιες αρχές εξέτασης», «αποφαινώμενη αρχή» και «αρμόδιες αρχές απόφασης» είναι οι αρμόδιες αρχές, όπως αυτές ορίζονται στο Μέρος Τρίτο του παρόντος.

Άρθρο 3

Ερμηνεία και εφαρμογή

Η ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος τελεί σε συμφωνία με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967, καθώς και τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου που έχουν επικυρωθεί από την Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 4

(Άρθρο 4 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Υποβολή και αξιολόγηση στοιχείων

1. Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής ή/και εξέτασης ενημερώνουν τον αιτούντα για την υποχρέωση του να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας και αξιολογούν τα στοιχεία αυτά σε συνεργασία με τον αιτούντα.

2. Στα στοιχεία της παραγράφου 1 περιλαμβάνονται οι δηλώσεις του αιτούντος, τα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του σχετικά με την ηλικία του, το ιστορικό του ίδιου και των μελών της οικογενείας του, την ταυτότητα, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, προηγούμενες συναφείς αιτήσεις, το δρομολόγιο που ακολούθησε, το δελτίο ταυτότητας και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους ζητά διεθνή προστασία.

3. Η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση:

α) των συναφών στοιχείων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής, κατά το χρόνο λήψης της απόφασης, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας της χώρας αυτής και του τρόπου εφαρμογής της,

β) των συναφών δηλώσεων και των εγγράφων που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που επικαλείται σχετικά με το αν έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη,

γ) της ατομικής κατάστασης και των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ώστε να εκτιμηθεί αν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη εκτεθεί ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη,

δ) του ενδεχόμενου οι δραστηριότητες του αιτούντος από τότε που εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του να ανελήφθησαν με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποβολή

αίτησης διεθνούς προστασίας, ώστε να εκτιμηθεί αν ο ενδιαφερόμενος θα εκτεθεί, συνεπεία των δραστηριοτήτων αυτών, σε δίωξη ή σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής του στην εν λόγω χώρα,

ε) εάν θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι ο αιτών θα θέσει εαυτόν υπό την προστασία άλλης χώρας την ιθαγένεια της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει.

4. Το γεγονός ότι ο αιτών έχει ήδη υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη ή άμεσες απειλές τέτοιας δίωξης ή βλάβης, αποτελεί σοβαρή ένδειξη ότι είναι βάσιμος ο φόβος του ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι η προηγούμενη δίωξη ή σοβαρή βλάβη δεν θα επαναληφθεί.

5. Όταν στοιχεία των δηλώσεων του αιτούντος δεν τεκμηριώνονται με έγγραφα ή άλλες αποδείξεις, τα στοιχεία αυτά δεν χρειάζονται επιβεβαίωση, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) ο αιτών έχει καταβάλει πραγματική προσπάθεια να τεκμηριώσει την αίτησή του,

β) ο αιτών έχει υποβάλει όλα τα συναφή στοιχεία, τα οποία διαθέτει και έχει δώσει ικανοποιητική εξήγηση για την τυχόν έλλειψη άλλων λυσιτελών στοιχείων,

γ) οι δηλώσεις του θεωρούνται συνεπείς και ευλογόφανείς και δεν έρχονται σε αντίθεση με διαθέσιμα ειδικά και γενικά στοιχεία που αφορούν την περίπτωσή του,

δ) αιτήθηκε την παροχή διεθνούς προστασίας το ταχύτερο δυνατόν, εκτός αν προβάλει βάσιμο λόγο που τον εμπόδιζε να το πράξει,

ε) η γενική αξιοπιστία του αιτούντος είναι θεμελιωμένη.

Σε κάθε περίπτωση ισχύει το ευεργέτημα της αμφιβολίας.

6. Η αίτηση διεθνούς προστασίας δεν μπορεί να γίνει δεκτή απλώς και μόνον επειδή ένα μέλος της οικογένειας του αιτούντος έχει βάσιμο φόβο δίωξης ή αντιμετωπίζει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης. Εντούτοις, στο πλαίσιο της εξατομικευμένης αξιολόγησης της αίτησης διεθνούς προστασίας του αιτούντος, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι απειλές δίωξης και σοβαρών βλαβών σε βάρος μέλους της οικογένειας του αιτούντος, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν ο αιτών αντιμετωπίζει ο ίδιος ατομικά τέτοιες απειλές, λόγω του οικογενειακού δεσμού με το απειλούμενο πρόσωπο.

Άρθρο 5

(Άρθρο 5 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Ανάγκες παροχής διεθνούς προστασίας οι οποίες ανακύπτουν επιτόπου

1. Ο βάσιμος φόβος δίωξης ή ο πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης μπορεί να στηρίζεται σε:

α) γεγονότα τα οποία επήλθαν μετά την αναχώρηση του αιτούντος από τη χώρα καταγωγής του,

β) δραστηριότητες στις οποίες ο αιτών επιδόθηκε μετά την αναχώρηση του από τη χώρα καταγωγής, ιδίως αν αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητες τις οποίες επικαλείται αποτελούν εκδήλωση και προέκταση πεποιθήσεων ή προσανατολισμών, τις οποίες ο αιτών είχε ήδη στη χώρα καταγωγής του.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της Σύμβασης της Γενεύης, δεν αναγνωρίζεται καταρχήν καθεστώς διεθνούς προστασίας στον αιτούντα που υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση, αν ο κίνδυνος δίωξης βασίζεται σε περιστάσεις που ο αιτών προκάλεσε σκόπιμα μετά την αναχώρηση από τη χώρα καταγωγής του.

Άρθρο 6

(Άρθρο 6 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης

Στους φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης συμπεριλαμβάνονται: α) το κράτος, β) ομάδες ή οργανώσεις, που ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του, γ) μη κρατικοί φορείς, αν μπορεί να καταδειχθεί ότι οι φορείς υπό α) και β), συμπεριλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να παράσχουν προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 7.

Άρθρο 7

(Άρθρο 7 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Φορείς προστασίας

1. Προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης μπορεί να παρέχεται μόνο από:

α) το κράτος ή

β) ομάδες ή οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, που ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του, υπό την προϋπόθεση ότι επιθυμούν να προσφέρουν προστασία σύμφωνα με την παράγραφο 2 και είναι σε θέση να το πράξουν.

2. Η προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης πρέπει να είναι αποτελεσματική και μη προσωρινή. Η προστασία αυτή παρέχεται γενικά όταν οι φορείς της παραγράφου 1 λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να αποτρέψουν τη δίωξη ή την πρόκληση σοβαρής βλάβης, μεταξύ άλλων με τη λειτουργία αποτελεσματικού νομικού συστήματος για τον εντοπισμό, την ποινική δίωξη και τον κολασμό πράξεων που συνιστούν δίωξη ή σοβαρή βλάβη, και όταν ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή.

3. Κατά την αξιολόγηση, αν διεθνής οργανισμός ελέγχει ένα κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του και παρέχει προστασία όπως περιγράφεται στην παράγραφο 2, λαμβάνονται υπόψη τυχόν κατευθυντήριες οδηγίες που περιέχονται σε οικείες πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 8

(Άρθρο 8 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Εγγώρια προστασία

1. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες αρχές απόφασης αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας, αν σε τμήμα της χώρας καταγωγής:

α) δεν υπάρχει βάσιμος φόβος ότι θα υποστεί δίωξη ή δεν διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης ή

β) ο αιτών έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 7, και μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξι-

δέψει και να γίνει δεκτός σε εκείνο το τμήμα της χώρας και μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί εκεί.

2. Εξετάζοντας εάν ο αιτών έχει βάσιμο φόβο ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης ή έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης σε τμήμα της χώρας καταγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι αρμόδιες αρχές απόφασης, κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης επί της αίτησης, λαμβάνουν υπόψη της γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος σύμφωνα με το άρθρο 4. Για τον σκοπό αυτόν οι αρμόδιες αρχές απόφασης μεριμνούν για τη λήψη ακριβών και επικαιροποιημένων πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, από σχετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, καθώς και τα κράτη - μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Άρθρο 9 (Άρθρο 9 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ) Πράξεις δίωξης

1. Μία πράξη για να θεωρηθεί ως πράξη δίωξης κατά την έννοια του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης πρέπει:

α) να είναι αρκούντως σοβαρή λόγω της φύσης ή της επανάληψής της, ώστε να συνιστά σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών (ν.δ. 53/1974, Α' 256), ή

β) να αποτελεί σώρευση διαφόρων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία να είναι αρκούντως σοβαρή, ούτως ώστε να τίγεται το άτομο κατά τρόπο αντίστοιχο με τον αναφερόμενο στο στοιχείο α'.

2. Οι πράξεις που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως πράξεις δίωξης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο μπορούν μεταξύ άλλων να έχουν τη μορφή:

α) πράξεων σωματικής ή ψυχολογικής βίας, συμπεριλαμβανομένων πράξεων σεξουαλικής βίας,

β) νομοθετικών, διοικητικών, αστυνομικών ή/και δικαστικών μέτρων, τα οποία ενέχουν διακρίσεις αφ' εαυτά ή εφαρμόζονται κατά τρόπο που ενέχει διακρίσεις,

γ) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής η οποία είναι δυσανάλογη ή ενέχει διακρίσεις,

δ) άρνησης ενδίκων μέσων με αποτέλεσμα την επιβολή ποινής δυσανάλογης ή μεροληπτικής,

ε) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής για την άρνηση εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας σε σύρραξη, αν η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας θα συμπεριλάμβανε εγκλήματα ή πράξεις που εμπίπτουν στις ρήτρες αποκλεισμού που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12,

στ) πράξεων που στρέφονται κατά προσώπου λόγω φύλου ή παιδικής ηλικίας.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 2 (ε) πρέπει να υπάρχει συσχετισμός μεταξύ των λόγων που αναφέρονται στο άρθρο 10 και των ως άνω πράξεων δίωξης ή της έλλειψης προστασίας κατά των πράξεων αυτών.

Άρθρο 10 (Άρθρο 10 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ) Λόγοι δίωξης

1. Κατά την αξιολόγηση των λόγων της δίωξης, οι αρμόδιες αρχές εξέτασης και απόφασης, λαμβάνουν υπόψη ότι:

α) η έννοια της φυλής περιλαμβάνει ιδίως το στοιχείο του χρώματος, της καταγωγής ή του γεγονότος ότι το άτομο ανήκει σε συγκεκριμένη εθνοτική ομάδα,

β) η έννοια της θρησκείας περιλαμβάνει ιδίως την υιοθέτηση θείστικων, αγνωστικιστικών ή αθεϊστικών πεποιθήσεων, τη συμμετοχή σε τυπική λατρεία, σε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο, είτε ατομικά είτε συλλογικά, την αποχή από τη λατρεία αυτή, άλλες θρησκευτικές πράξεις ή εκδηλώσεις απόψεων ή μορφές ατομικής ή συλλογικής συμπεριφοράς που στηρίζονται σε θρησκευτικές πεποιθήσεις ή υπαγορεύονται από αυτές,

γ) η έννοια της εθνικότητας δεν περιορίζεται μόνο στην ιθαγένεια ή την έλλειψή της, αλλά περιλαμβάνει ιδίως την ιδιότητα του μέλους της ομάδας, η οποία προσδιορίζεται από την πολιτιστική, εθνοτική ή γλωσσική της ταυτότητα, τις κοινές γεωγραφικές ή πολιτικές καταβολές ή τη σχέση της με τον πληθυσμό της χώρας,

δ) η ομάδα θεωρείται ως ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα όταν μεταξύ άλλων:

i) τα μέλη της ομάδας της έχουν κοινό εγγενές χαρακτηριστικό ή κοινό ιστορικό παρελθόν το οποίο δεν μπορεί να μεταβληθεί ή έχουν κοινά χαρακτηριστικά ή πεποιθήσεις τόσο θεμελιώδους σημασίας για την ταυτότητα ή τη συνείδηση, ώστε ένα πρόσωπο να μην πρέπει να αναγκαστεί να τις αποκηρύξει και

ii) η ομάδα έχει ιδιαίτερη ταυτότητα στην οικεία χώρα, διότι γίνεται αντιληπτή ως διαφορετική ομάδα από τον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο.

Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής μία ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει ομάδα που βασίζεται στο κοινό χαρακτηριστικό του φύλου, της ηλικίας, της αναπηρίας ή της κατάστασης υγείας ή του σεξουαλικού προσανατολισμού. Ο σεξουαλικός προσανατολισμός δεν μπορεί να νοηθεί ότι περιλαμβάνει πράξεις θεωρούμενες αξιόποινες κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά τον καθορισμό της συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή τον προσδιορισμό χαρακτηριστικού της ομάδας λαμβάνονται ιδιαιτέρως υπόψη πτυχές συνδεόμενες με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας φύλου,

ε) η έννοια των πολιτικών πεποιθήσεων περιλαμβάνει ιδίως την υποστήριξη άποψης, ιδέας ή πεποίθησης, επί ζητήματος που σχετίζεται με τους ενδεχόμενους φορείς δίωξης, και με τις πολιτικές ή τις μεθόδους τους, ανεξαρτήτως του αν ο αιτών έχει εκδηλώσει εμπράκτως την εν λόγω άποψη, ιδέα ή πεποίθηση.

2. Κατά την αξιολόγηση για το βάσιμο του φόβου του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη, δεν ασκεί επιρροή εάν

ο αιτών χαρακτηρίζεται πράγματι από το φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, κοινωνικό ή πολιτικό στοιχείο, το οποίο προκαλεί τη δίωξη, υπό την προϋπόθεση ότι το χαρακτηριστικό αυτό του αποδίδεται από τον φορέα της δίωξης.

Άρθρο 11

(Άρθρο 11 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Παύση καθεστώτος πρόσφυγα

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να είναι πρόσφυγας, εάν:

α) εξασφαλίσει εκ νέου οικειοθελώς την προστασία της χώρας της ιθαγένειάς του ή

β) ανακτήσει οικειοθελώς την ιθαγένεια που απώλεσε κατά το παρελθόν ή

γ) αποκτήσει νέα ιθαγένεια και απολαύει της προστασίας της χώρας που του χορήγησε τη νέα ιθαγένεια ή

δ) έχει εγκατασταθεί εκ νέου οικειοθελώς στη χώρα που είχε εγκαταλείψει ή εκτός της οποίας είχε παραμείνει, εξαιτίας του φόβου ότι θα υποστεί δίωξη ή

ε) δεν μπορεί πλέον να εξακολουθεί να αρνείται την προστασία που του παρέχει η χώρα της ιθαγένειας, διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώριση του ως πρόσφυγα ή

στ) στην περίπτωση ανιθαγενούς, αυτός αποκτήσει τη δυνατότητα να επιστρέψει στη χώρα της πρώην συνήθους διαμονής του, διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώριση του ως πρόσφυγα.

2. Για την εφαρμογή των περιπτώσεων ε' και στ' της παραγράφου 1, εξετάζεται κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσεως, ώστε ο φόβος του πρόσφυγα ότι θα υποστεί δίωξις να μην μπορεί πλέον να θεωρείται βάσιμος.

3. Τα στοιχεία ε' και στ' της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται σε πρόσφυγα, ο οποίος είναι σε θέση να επικαλεστεί επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη δίωξη για να αρνηθεί την προστασία που του παρέχει η χώρα ιθαγένειας ή στην περίπτωση ανιθαγενούς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του.

Άρθρο 12

(Άρθρο 12 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς του πρόσφυγα εφόσον:

α) εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 1Δ της Σύμβασης της Γενεύης, το οποίο αφορά την παροχή προστασίας ή συνδρομής από όργανα ή Οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, εκτός της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Σε περίπτωση που η εν λόγω προστασία ή συνδρομή έχει παύσει για οποιονδήποτε λόγο, χωρίς να έχει διευθετηθεί οριστικά η κατάσταση των προσώπων αυτών με σχετικό ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, τα πρόσωπα αυτά δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα του παρόντος,

β) αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές της Χώρας όπου έχει εγκατασταθεί ότι έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατοχή της ιθαγένειας

της εν λόγω χώρας ή δικαιώματα και υποχρεώσεις αντίστοιχα προς αυτά.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς του πρόσφυγα όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρείται ότι:

α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις οικείες διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά,

β) έχει διαπράξει σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα πριν την είσοδό του στην Ελληνική Επικράτεια. Ως σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα μπορεί να χαρακτηριστούν και εγκλήματα που η αντικειμενική τους υπόσταση συνίσταται σε αποτρόπαιη πράξη έστω και αν φέρεται ότι διαπράχθηκε με πολιτικό στόχο,

γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών, όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

3. Η παράγραφος 2 έχει εφαρμογή και σε άτομα τα οποία είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν άλλως στη διάπραξη των προβλεπόμενων στην εν λόγω παράγραφο εγκλημάτων ή πράξεων. Σε κάθε περίπτωση εκτιμάται η βαρύτητα της συμμετοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Άρθρο 13

(Άρθρο 13 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα

Το καθεστώς πρόσφυγα χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές απόφασης σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που πληρούν της προϋποθέσεις που προβλέπονται στα κεφάλαια Β' και Γ'.

Άρθρο 14

(Άρθρο 14 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Περιπτώσεις ανάκλησης και άρνησης

ανανέωσης του καθεστώτος του πρόσφυγα

1. Το καθεστώς πρόσφυγα ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται από την αποφαινόμενη αρχή, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να είναι πρόσφυγας σύμφωνα με το άρθρο 11.

2. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του πρόσφυγα να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεση του, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, η αποφαινόμενη αρχή καταδεικνύει σε εξατομικευμένη βάση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να είναι πρόσφυγας ή δεν υπήρξε ποτέ πρόσφυγας.

3. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς πρόσφυγα αν, μετά τη χορήγησή του, θεμελιώσει ότι:

α) το εν λόγω πρόσωπο θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 12,

β) η εκ μέρους του ενδιαφερομένου παραποίηση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρή-

σης πλαστών εγγράφων, υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.

4. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί, ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς που χορηγήθηκε σε πρόσφυγα όταν:

α) ευλόγως θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια της χώρας,

β) το πρόσωπο αυτό, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία της Χώρας, λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων και των αδικημάτων που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 17.

5. Τα πρόσωπα στα οποία έχει εφαρμογή η παράγραφος 4, απολαμβάνουν των δικαιωμάτων που προβλέπονται ή είναι ανάλογα εκείνων που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4, 16, 22, 31, 32 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης, εφόσον βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 15 (Άρθρο 15 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ) Σοβαρή βλάβη

Η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε:

- α) θανατική ποινή ή εκτέλεση, ή
- β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, ή
- γ) σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Άρθρο 16 (Άρθρο 16 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ) Παύση επικουρικής προστασίας

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής παύει να δικαιούται επικουρική προστασία όταν έχουν εκλείψει οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναγνώριση του καθεστώτος αυτού ή όταν οι περιστάσεις αυτές έχουν μεταβληθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην είναι πλέον αναγκαία η παρασχεθείσα προστασία.

2. Κατά την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου εξετάζεται κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσης, ώστε ο δικαιούχος επικουρικής προστασίας να μην αντιμετωπίζει πλέον πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη.

3. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε δικαιούχο επικουρικής προστασίας, ο οποίος είναι σε θέση να επικαλεστεί επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη σοβαρή βλάβη για να αρνηθεί την προστασία που του παρέχει η χώρα ιθαγένειας ή στην περίπτωση ανιθαγενούς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του.

Άρθρο 17 (Άρθρο 17 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ) Αποκλεισμός από την επικουρική προστασία

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρικής προστασίας όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρείται ότι:

α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις οικείες διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά,

β) έχει διαπράξει σοβαρό έγκλημα. Ως σοβαρό έγκλημα μπορεί να χαρακτηριστεί κακούργημα ή πλημμέλημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών, καθώς και τα αδικήματα της αρπαγής ανηλίκων (ΠΚ 324), της βαριάς σωματικής βλάβης (ΠΚ 310), σωματικής βλάβης αδύναμων ατόμων (ΠΚ 312), βιασμού (ΠΚ 336), προσβολής γενετήσιας αξιοπρέπειας (ΠΚ 337 παρ. 2-5), γενετήσιας πράξης με ανηλίκους ή ενώπιόν τους (ΠΚ 339), κατάχρησης ανηλίκων (ΠΚ 342), πορνογραφίας ανηλίκων (ΠΚ 348Α), προσέλευσης παιδιών για γενετήσιους λόγους (ΠΚ 348Β), μαστροπείας (ΠΚ 349), γενετήσιας πράξης με ανήλικο έναντι αμοιβής (ΠΚ 351Α), ληστείας (ΠΚ 380) και εκβίασης (ΠΚ 385),

γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών, όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

δ) συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια της Χώρας ή για την κοινωνία της Χώρας, λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη σοβαρού εγκλήματος κατά την έννοια του στοιχείου (β).

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή στα πρόσωπα, που είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν άλλως στη διάπραξη των εγκλημάτων ή πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή. Σε κάθε περίπτωση εκτιμάται η βαρύτητα της συμμετοχής.

3. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρικής προστασίας, αν διέπραξε, πριν από την είσοδό του στη χώρα, ένα ή περισσότερα εγκλήματα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα οποία θα επέσυραν ποινή φυλάκισης αν είχαν διαπραχθεί εντός της Ελληνικής Επικράτειας και εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του αποκλειστικά και μόνο για να αποφύγει τις κυρώσεις συνεπεία των εγκλημάτων αυτών, εκτός εάν οι κυρώσεις στη χώρα καταγωγής είναι υπέρμετρα δυσανάλογες σε σχέση με την ποινή φυλάκισης που προβλέπεται για το ίδιο έγκλημα στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 18 (Άρθρο 18 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ) Χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας

Καθεστώς επικουρικής προστασίας χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές απόφασης σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα κεφάλαια Β' και Ε'.

Άρθρο 19**(Άρθρο 19 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)****Ανάκληση ή άρνηση ανανεώσης καθεστώτος επικουρικής προστασίας**

1. Το καθεστώς επικουρικής προστασίας ανακαλείται, ή δεν ανανεώνεται από την αποφαινόμενη αρχή, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να δικαιούται επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 16.

2. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, εφόσον μετά τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας το πρόσωπο αυτό θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί από το δικαίωμα επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 17.

3. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, αν μετά τη χορήγηση του καθεστώτος διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος:

α) έπρεπε να αποκλεισθεί ή αποκλείεται της επικουρικής προστασίας σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 17 ή

β) προέβη σε διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, η οποία υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας.

4. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, η αποφαινόμενη αρχή κρίνει αιτιολογημένα σε εξατομικευμένη βάση αν ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να δικαιούται ή δεν δικαιούται επικουρική προστασία σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ****Άρθρο 20****(Άρθρο 20 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)****Γενικοί κανόνες**

1. Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει τα δικαιώματα που προβλέπει η Σύμβαση της Γενεύης.

2. Το παρόν Κεφάλαιο έχει εφαρμογή στους πρόσφυγες και στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

3. Κατά την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση ευάλωτων προσώπων, όπως οι ανήλικοι, ασυνόδευτοι ή μη, άμεσοι συγγενείς θυμάτων ναυαγίων (γονείς και αδέρφια), τα άτομα με αναπηρία, οι ηλικιωμένοι, οι εγκυμονούσες, οι μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα άτομα με σοβαρές ασθένειες, τα άτομα με νοητική και ψυχική αναπηρία και τα άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, όπως τα θύματα ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων. Η διαπίστωση της ειδικής

κατάστασης των ως άνω προσώπων, πραγματοποιείται μετά από εξατομικευμένη αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης.

4. Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα κατά την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν ανηλίκους.

Άρθρο 21**(Άρθρο 21 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)****Προστασία από την απομάκρυνση**

1. Οι αρμόδιες αρχές σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας.

2. Εφόσον δεν απαγορεύεται από διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας και τηρουμένων των σχετικών διαδικαστικών εγγυήσεων, οι αρμόδιες αρχές δύνανται να απομακρύνουν πρόσφυγα όταν:

α) ευλόγως θεωρείται ότι το εν λόγω πρόσωπο αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους ή

β) συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων και των αδικημάτων που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 17.

3. Η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί ή αρνείται να χορηγήσει ή να ανανεώσει την άδεια διαμονής πρόσφυγα εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 22**(Άρθρο 22 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)****Ενημέρωση**

Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής ή εξέτασης παρέχουν στα άτομα που έχουν αναγνωριστεί ως πρόσφυγες ή δικαιούχοι επικουρικής προστασίας, το συντομότερο δυνατόν μετά την αναγνώριση της, πρόσβαση σε πληροφορίες, σε γλώσσα που κατανοούν, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το καθεστώς τους.

Άρθρο 23**(Άρθρο 23 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)****Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας**

1. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα που διασφαλίζουν τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας.

2. Στα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου καθεστώτος διεθνούς προστασίας, εφόσον δεν πληρούν ατομικά τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, μετά από αίτησή τους και με τις ίδιες διαδικασίες, χορηγούνται τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 24 έως και 36, εφόσον αυτό είναι συμβατό με άλλο καθεστώς που τα μέλη αυτά τυχόν απολαμβάνουν.

3. Τα ως άνω δικαιώματα δεν χορηγούνται ή ανακαλούνται όταν το μέλος της οικογένειας παύει να έχει την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας ή αποκλείεται ή θα αποκλείονταν από το καθεστώς διεθνούς προστασίας, κατ'εφαρμογή των Κεφαλαίων Γ' και Ε'.

4. Ο προϊστάμενος του περιφερειακού γραφείου ασύλου με απόφασή του αρνείται, περιορίζει, ή ανακαλεί τα προαναφερόμενα ευεργετήματα για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 24
(Άρθρο 24 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Άδειες διαμονής

1. Σε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας χορηγείται από την αρμόδια αρχή παραλαβής, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 21, άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας. Η άδεια ανανεώνεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή παραλαβής, το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της. Η εκπρόθεσμη χωρίς αιτιολογία υποβολή της αίτησης ανανέωσης δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε απόρριψή της. Σε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας χορηγείται από την αρμόδια αρχή παραλαβής, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 21, άδεια διαμονής ενός (1) έτους. Η άδεια ανανεώνεται για δύο (2) ακόμα έτη, κατόπιν επανεξέτασης, με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή παραλαβής, το αργότερο τριάντα ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της.

2. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 άδειες διαμονής δεν χορηγούνται ή δεν ανανεώνονται με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου, όταν εξετάζεται ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης ή εθνικής ασφάλειας.

3. Στην περίπτωση του άρθρου 23 παράγραφος 2, στα μέλη της οικογένειας των δικαιούχων διεθνούς προστασίας χορηγούνται άδειες διαμονής για όσο χρόνο ισχύει η άδεια διαμονής του δικαιούχου, εφόσον διατηρούν την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Στην περίπτωση που δικαιούχος διεθνούς προστασίας αποκτήσει τέκνο στο πλαίσιο οικογένειας που υπήρχε πριν την είσοδο στη χώρα, στο τέκνο αυτό χορηγείται άδεια διαμονής, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, μετά από αίτηση του δικαιούχου, η οποία υποχρεωτικά συνοδεύεται από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου.

4. Σε μέλη οικογένειας δικαιούχου διεθνούς προστασίας, η οποία δημιουργείται μετά την είσοδό του στη χώρα και εντός της, χορηγείται άδεια διαμονής σύμφωνα με την παράγραφο 3, μετά από αίτηση του δικαιούχου και την προσκόμιση, για τους συζύγους, της σχετικής ληξιαρχικής πράξης γάμου με κάτοχο άδειας διαμονής σε ισχύ και για τα τέκνα δικαιούχου, ληξιαρχικής πράξης γέννησης ή πράξης αναγνώρισης τέκνου. Η άδεια δεν χορηγείται αν αυτό δεν είναι συμβατό με άλλο καθεστώς που τα μέλη της οικογένειας ήδη απολαμβάνουν.

5. Η ως άνω άδεια διαμονής, η οποία αποδεικνύει την ταυτοπροσωπία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, εκτυπώνεται από τη Διεύθυνση Διαβατηρίων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

Άρθρο 25
(Άρθρο 25 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Ταξιδιωτικά έγγραφα

1. Στο δικαιούχο καθεστώτος του πρόσφυγα, ύστερα από αίτησή του, που υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή παραλαβής ή/και εξέτασης, χορηγείται ταξιδιωτικό έγγραφο (titre de voyage), ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, σύμφωνα με το υπόδειγμα που εμπεριέχεται στο Παράρτημα της Σύμβασης της Γενεύης, ώστε να μπορεί να ταξιδεύει στο εξωτερικό, εκτός αν στο πρόσωπό του συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης ή εκκρεμεί σε βάρος του η διαδικασία εφαρμογής ρήτρας παύσης, αποκλεισμού, ανάκλησης ή ακύρωσης του χορηγηθέντος καθεστώτος.

2. Το ως άνω ταξιδιωτικό έγγραφο εκτυπώνεται από τη Διεύθυνση Διαβατηρίων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Η διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης και αντικατάστασης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τύπος, το περιεχόμενο ενδείξεων, η διάρκεια ισχύος, του ως άνω ταξιδιωτικού εγγράφου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του ν. 3103/2003 (Α' 23).

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, εφόσον αυτοί αδυνατούν να εξασφαλίσουν εθνικό διαβατήριο, εκτός αν συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στους αιτούντες διεθνή προστασία, εφόσον αυτοί αδυνατούν να εξασφαλίσουν εθνικό διαβατήριο και υφίστανται αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι υγείας που απαιτούν τη μετάβασή τους στο εξωτερικό, εκτός αν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

5. Η απόφαση για τη χορήγηση ή μη ταξιδιωτικών εγγράφων σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις λαμβάνεται από τον Προϊστάμενο των Περιφερειακών Γραφείων Ασύλου.

Άρθρο 26
Έγγραφα και πιστοποιητικά

Τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου χορηγούν στους δικαιούχους καθεστώτος πρόσφυγα έγγραφα ή πιστοποιητικά, κατά το άρθρο 25 της Σύμβασης της Γενεύης, το περιεχόμενο των οποίων σχετίζεται και προκύπτει από τα στοιχεία που διατηρεί η Υπηρεσία Ασύλου.

Άρθρο 27
(Άρθρο 26 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Πρόσβαση στην απασχόληση

1. Επιτρέπεται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας να ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 69 του ν. 4375/2016.

2. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας μπορούν να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση, επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων κατάρτισης για την αναβάθμιση δεξιοτήτων, πρακτική εξάσκηση σε χώρους εργασίας και παροχή συμβουλών από υπηρεσίες απασχόλησης, υπό τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

3. Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις σχετικά με την αμοιβή, την πρόσβαση στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, όσον αφορά τη μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα, καθώς και τους όρους εργασίας.

Άρθρο 28

(Άρθρο 27 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Πρόσβαση στην εκπαίδευση

1. Κάθε ανήλικος στον οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας, υποχρεούται να εντάσσεται στις μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες. Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής επιβάλλονται σε βάρος των ενηλίκων μελών της οικογένειας του ανήλικου, οι κατά τις κείμενες διατάξεις, κυρώσεις που προβλέπονται και για τους Έλληνες πολίτες.

2. Η πρόσβαση στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα και σε προγράμματα περαιτέρω κατάρτισης ή επιμόρφωσης επιτρέπεται στους ενήλικες δικαιούχους διεθνούς προστασίας με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα υπηκόους τρίτων χωρών.

Άρθρο 29

(Άρθρο 28 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Πρόσβαση σε διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων

1. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης με τους Έλληνες πολίτες ως την αναγνώριση αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων.

2. Δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, οι οποίοι δεν μπορούν να παράσχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία των τίτλων τους, διευκολύνονται ως προς την πλήρη πρόσβασή τους σε κατάλληλα προγράμματα για την αξιολόγηση, την επικύρωση και την πιστοποίηση της προηγούμενης μάθησής τους. Προς τον σκοπό αυτόν τηρείται το άρθρο 2 παράγραφος 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 (π.δ. 38/2010, Α' 78).

Άρθρο 30

(Άρθρο 29 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Κοινωνική αρωγή

Στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας παρέχεται η αναγκαία συνδρομή σε θέματα κοινωνικής αρωγής με της όρους που ισχύουν για της Έλληνες πολίτες.

Άρθρο 31

(Άρθρο 30 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Ιατρική περίθαλψη

1. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη, με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

2. Στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες και ιδίως τις εγκύους, τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας ή τους ανηλίκους που υπήρξαν θύματα οποιασδήποτε μορφής κακομεταχείρισης, παραμέλησης, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων, βάνουσης, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή που έχουν υποφέρει εξαιτίας ενόπλων συγκρούσεων, παρέχεται επαρκής ιατρική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της θεραπείας για νοητική και ψυχική αναπηρία όπου απαιτείται, με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

Άρθρο 32

(Άρθρο 31 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Ασυνόδευτοι ανήλικοι

1. Η Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα κατά το άρθρο 60 του παρόντος νόμου για τη διασφάλιση της εκπροσώπησης και προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων.

2. Επίσης η ως άνω αρχή μεριμνά, ώστε οι ανάγκες του ανήλικου να καλύπτονται επαρκώς κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου από τον διορισμένο επίτροπο ή εκπρόσωπο και αξιολογούν τακτικά την κατάσταση του ανήλικου.

3. Η ως άνω αρχή εξασφαλίζει τη διαμονή των ασυνόδευτων ανηλίκων:

- α) μαζί με τους ενήλικους συγγενείς, ή
- β) σε οικογένεια που θα έχει την επιμέλεια του ανήλικου, ή
- γ) σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας ανηλίκων, ή
- δ) σε άλλου είδους καταλύματα κατάλληλα για ανήλικους.

Η γνώμη του ανήλικου λαμβάνεται υπόψη ανάλογα με την ηλικία του και τον βαθμό της ωριμότητάς του.

4. Τα αδέρφια διαμένουν μαζί, λαμβανομένου υπόψη του βέλτιστου συμφέροντος του ανήλικου και ιδίως της ηλικίας και τον βαθμού της ωριμότητάς του. Οι μεταβολές διαμονής των ασυνόδευτων ανηλίκων περιορίζονται στο ελάχιστο.

5. Στο πλαίσιο της προστασίας του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδευτου ανήλικου, η ως άνω αρχή καταβάλλει προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό των μελών της οικογένειάς του. Σε περιπτώσεις ενδεχόμενης απειλής κατά της ζωής ή της ακεραιότητας του ανήλικου ή των στενών συγγενών του, ιδίως αν οι τελευταίοι έχουν παραμείνει στη χώρα καταγωγής, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε η συλλογή, επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τα πρόσωπα αυτά να γίνεται εμπιστευτικά.

6. Τα άτομα που επιλαμβάνονται της φροντίδας ασυνόδευτων ανηλίκων απαιτείται να έχουν την κατάλληλη κατάρτιση, σχετικά με τις ανάγκες τους.

Άρθρο 33
(Άρθρο 32 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Πρόσβαση σε κατάλυμα

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε κατάλυμα με τους όρους και περιορισμούς που ισχύουν για τους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης διασποράς αυτών σε εθνικό επίπεδο και της διασφάλισης ίσων ευκαιριών όσον αφορά την πρόσβαση σε κατάλυμα.

Άρθρο 34
(Άρθρο 33 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Ελεύθερη κυκλοφορία

Επιτρέπεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δικαιούχων καθεστώτος διεθνούς προστασίας, με τους ίδιους όρους και περιορισμούς που ισχύουν για τους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στη χώρα. Οι επιφυλάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Σύμβασης της Γενεύης και αφορούν τη χώρα μας δεν θίγονται.

Άρθρο 35
(Άρθρο 34 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας παρακολουθούν υποχρεωτικά τα κατάλληλα προγράμματα κοινωνικής ένταξης που καταρτίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Άρθρο 36
(Άρθρο 35 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Επαναπατριsmός

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν συνδρομή στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας που επιθυμούν να επαναπατριθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 37
(Άρθρο 26 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Συνεργασία

Το Τμήμα Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Συνεργασίας της Υπηρεσίας Ασύλου ορίζεται ως εθνικό σημείο επαφής για τη διοικητική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επίσης, λαμβάνει, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ανάπτυξη απευθείας συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 38
(Άρθρο 37 Οδηγίας 2011/95/ΕΕ)
Προσωπικό

Το προσωπικό των Υπηρεσιών που εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων 2 έως 37 του παρόντος νόμου απαιτείται να διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση. Το προσωπικό αυτό υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για κάθε πληροφορία που περιέρχεται σε γνώση του κατά το χειρισμό των υποθέσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΟΔΗΓΙΑ 2013/33/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΗΣ 26ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2013 «ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ
ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗ
ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
(ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΗ)»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 39
Γενικές Διατάξεις για τις διαδικασίες υποδοχής
και ταυτοποίησης

1. Στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης υποβάλλονται όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς, που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στη χώρα ή διαμένουν χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στην Ελλάδα και δεν αποδεικνύουν την ιθαγένεια και την ταυτότητά τους με έγγραφο δημόσιας αρχής. Τα πρόσωπα αυτά οδηγούνται άμεσα με ευθύνη των αστυνομικών ή λιμενικών αρχών που επιλαμβάνονται αρμοδίως, σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Η μεταφορά μπορεί να πραγματοποιηθεί και με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σε περίπτωση αδυναμίας των αρμόδιων αστυνομικών ή λιμενικών αρχών ή προκειμένου για την ταχεία και προσήκουσα μεταφορά προσώπων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, όπως αυτές ορίζονται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

2. Οι διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης διακρίνονται σε πέντε (5) στάδια: (α) «Ενημέρωσης», (β) «Υπαγωγής», (γ) «Καταγραφής και Ιατρικού Ελέγχου», (δ) «Παραπομπής σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας», (ε) «Περαιτέρω παραπομπής και μετακίνησης».

3. Κατά το πρώτο στάδιο «Ενημέρωσης» οι υπήκοοι τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς ενημερώνονται από το Κλιμάκιο Ενημέρωσης του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή σε περίπτωση μαζικών αφίξεων από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής ή των Ενόπλων Δυνάμεων, σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 43 του παρόντος νόμου:

(α) για τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους κατά το στάδιο της υποδοχής και τις συνέπειες μη τήρησης των υποχρεώσεων αυτών κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 57 του παρόντος νόμου,

(β) για τη μεταφορά τους σε άλλες δομές σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, τους λόγους της μεταφοράς και τις συνέπειες για αυτούς,

(γ) για τη δυνατότητά τους να αιτηθούν διεθνούς προστασίας,

(δ) για τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους κατά την διαδικασία εξέτασης της αίτησης διεθνούς προ-

στασίας και τις συνέπειες μη τήρησης των υποχρεώσεων αυτών,

(ε) για τη δυνατότητα υπαγωγής σε πρόγραμμα εθελούσιας επιστροφής,

(στ) για τους όρους και τις προϋποθέσεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Κέντρου,

(ζ) για τα δικαιώματά τους σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 4,

(η) για τη διαδικασία χορήγησης δελτίου αιτήσαντος ασύλου σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4.

4. Κατά το δεύτερο στάδιο «Υπαγωγής» οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που εισέρχονται στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης:

(α) υπάγονται στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης, τελώντας σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας τους εντός του Κέντρου, με απόφαση του Διοικητή του, η οποία εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών από την είσοδό τους. Εφόσον με την παρέλευση του πενήτημερου δεν έχουν ολοκληρωθεί οι ως άνω διαδικασίες, ο Διοικητής του Κέντρου μπορεί, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 46, να αποφασίζει την παράταση του περιορισμού της ελευθερίας των ανωτέρω προσώπων έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών για επιπλέον διάστημα που δεν υπερβαίνει συνολικά τις είκοσι πέντε (25) ημέρες από την είσοδο στο Κέντρο. Στο πλαίσιο των ως άνω διαδικασιών λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τα αναφερόμενα στην περίπτωση δ' της παραγράφου 5 πρόσωπα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και ειδικότερα για τους ασυνόδευτους ανηλίκους. Ο περιορισμός της ελευθερίας συνεπάγεται την απαγόρευση εξόδου από το Κέντρο και την παραμονή στους χώρους του σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Κέντρου. Κατ'εξαίρεση και για σοβαρούς λόγους υγείας του παραμένοντος στο Κέντρο ή μέλους της οικογένειάς του, ο Διοικητής δύναται να χορηγήσει άδεια προσωρινής εξόδου από τις παραπάνω εγκαταστάσεις. Η απόφαση παράτασης του περιορισμού της ελευθερίας για τις ανάγκες της ολοκλήρωσης των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης κατά τους όρους της περίπτωσης αυτής περιέχει πραγματική και νομική αιτιολόγηση και είναι έγγραφη,

(β) ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που τελεί υπό περιορισμό της ελευθερίας του, παράλληλα με τα δικαιώματα που έχει σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, μπορεί να προβάλει και αντιρρήσεις κατά της απόφασης παράτασης του περιορισμού της ελευθερίας του ενώπιον του Προέδρου ή του υπ' αυτού οριζόμενου Πρωτοδίκη του Διοικητικού Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου λειτουργεί το Κέντρο. Κατά τα λοιπά, για τη διαδικασία των αντιρρήσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως ισχύει. Η απόφαση επί των αντιρρήσεων μπορεί να ανακληθεί, ύστερα από αίτηση του αντιλέγοντος, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία, κατ'εφαρμογή της παραγράφου 5 του άρθρου 205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Εάν διαπιστωθεί ότι ο περιορισμός της ελευθερίας δεν είναι νόμιμος, με την ίδια απόφαση

διατάσσονται από το δικαστή τα κατάλληλα εναλλακτικά του περιορισμού της ελευθερίας μέτρα,

(γ) οι αιτούντες διεθνή προστασία δύναται να παραμένουν στις εγκαταστάσεις για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία εξέτασης της αίτησής τους, εφόσον το χρονικό διάστημα της παραμονής τους στο Κέντρο δεν υπερβαίνει συνολικά τις είκοσι πέντε (25) ημέρες από την είσοδό τους στο Κέντρο. Αν μετά την παρέλευση του χρονικού αυτού διαστήματος, δεν έχει περατωθεί η εξέταση της αίτησης, αίρεται ο περιορισμός της ελευθερίας υπό την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 46 του παρόντος.

5. Το τρίτο στάδιο «Καταγραφής και Ιατρικού Ελέγχου» περιλαμβάνει:

α) την καταγραφή των προσωπικών στοιχείων τους και τη λήψη και καταχώριση των δακτυλικών αποτυπωμάτων όσων έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους,

β) την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειάς τους,

γ) τον ιατρικό τους έλεγχο και την παροχή της τυχόν αναγκαίας περίθαλψης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης,

δ) τη μέριμνα για όσους ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, ώστε να τους παρασχεθεί εξειδικευμένη φροντίδα και προστασία. Ως ευάλωτες ομάδες νοούνται για τις ανάγκες του παρόντος: οι ανήλικοι ασυνόδευτοι ή μη, άμεσοι συγγενείς θυμάτων ναυαγίων (γονείς και αδέρφια), τα άτομα με αναπηρία, οι ηλικιωμένοι, οι εγκυμονούσες, οι μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα άτομα με σοβαρές ασθένειες, τα άτομα με νοητική και ψυχική αναπηρία και τα άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, όπως τα θύματα ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων. Ειδικότερα, ο Διοικητής του Κέντρου ή της Μονάδας, ύστερα από αιτιολογημένη, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 72, εισήγηση του αρμόδιου ιατρικού προσωπικού του Κέντρου παραπέμπει τα πρόσωπα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες στον αρμόδιο κατά περίπτωση δημόσιο φορέα κοινωνικής στήριξης ή προστασίας. Αντίγραφο του φακέλου ιατρικού ελέγχου και της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης αποστέλλεται στον προϊστάμενό του κατά περίπτωση φορέα στο οποίο διαμένουν ή παραπέμπονται. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η συνέχεια της θεραπευτικής αγωγής στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται. Η διαπίστωση ότι ένα άτομο ανήκει σε ευάλωτη ομάδα έχει ως μόνη συνέπεια την άμεση κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών υποδοχής του ατόμου αυτού και την κατ'απόλυτη προτεραιότητα εξέταση της αίτησής του,

ε) την ιδιαίτερη μέριμνα για την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών οικογενειών με παιδιά κάτω των δεκατεσσάρων (14) ετών και ιδίως νηπιακής και βρεφικής ηλικίας,

στ) την παραπομπή με απόφαση του Διοικητή του Κέντρου, σε περίπτωση που ανακύπτει αμφιβολία σχετικά με την ανηλικότητα πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, σε διαδικασία διαπίστωσης ανηλικότητας σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 1982/16.02.2016 (Β' 335)

κοινής υπουργικής απόφασης. Σε κάθε περίπτωση, μέχρι την έκδοση πορίσματος περί της ηλικίας του, το πρόσωπο θεωρείται ανήλικος και τυγχάνει αντίστοιχης μεταχείρισης. Η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου κινείται σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας και αν ανακύψει αμφιβολία για την ανηλικότητα του προσώπου.

6. Κατά το τέταρτο στάδιο «Παραπομπής σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας»:

α) οι υπήκοοι τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς που επιθυμούν να υπαχθούν σε καθεστώς διεθνούς προστασίας παραπέμπονται στο κατά τόπον αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου, Κλιμάκιο του οποίου μπορεί να λειτουργεί στο Κέντρο,

β) η παραλαβή των αιτήσεων και οι συνεντεύξεις των αιτούντων μπορούν να πραγματοποιούνται εντός των εγκαταστάσεων του Κέντρου, σε χώρο στον οποίο διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα. Σε κάθε στάδιο των διαδικασιών, η υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, υποχρεώνει στο διαχωρισμό του αιτούντος από τους υπόλοιπους που διαμένουν στο Κέντρο, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου και την παραπομπή του σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας,

γ) κατά την υποβολή των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, ιδίως στα σύνορα, Ειδικά Κλιμάκια Ταχείας Συνδρομής της Υπηρεσίας Ασύλου, που συγκροτούνται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου και αποτελούνται από ικανό αριθμό χειριστών, καθώς και διοικητικό προσωπικό της Υπηρεσίας Ασύλου, προβαίνουν σε διαχωρισμό των αιτήσεων ανά χώρα καταγωγής. Στη συνέχεια με βάση το σύνολο των προβαλλόμενων κατά την καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας ισχυρισμών, σύμφωνα με το άρθρο 65 του παρόντος νόμου και των επί αυτών τυχόν προσκομισθέντων στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος νόμου, προβαίνουν ανά χώρα καταγωγής σε προτεραιοποίηση της εξέτασης των αιτήσεων σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 83 του παρόντος νόμου, με ειδική σημείωση στο ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της Υπηρεσίας Ασύλου:

1) Κατ' απόλυτη προτεραιότητα εξετάζονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας όταν συντρέχουν οι περιστάσεις (αα) της περίπτωσης γ' της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, (ββ) της παραγράφου 8 του άρθρου 46. Στις περιπτώσεις αυτές οι αιτήσεις παραπέμπονται προς περαιτέρω εξέταση άμεσα και η διαδικασία εξέτασης ολοκληρώνεται σε είκοσι (20) ημέρες.

2) Κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας όταν:

(αα) ο αιτών ανήκει στην κατηγορία των ευάλωτων προσώπων σύμφωνα με την παράγραφο 5, εφόσον τελεί σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας σύμφωνα με την παράγραφο 4,

(ββ) ο αιτών υποβάλλει αίτηση βάσει του άρθρου 90 (διαδικασία στα σύνορα) του παρόντος άρθρου ευρισκόμενος σε ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας,

(γγ) ο αιτών ενδέχεται να υπαχθεί στις διαδικασίες του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή εφόσον άλλο κράτος-μέλος

της Ε.Ε. έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού,

(δδ) ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης, κάνει επίκληση λόγων που προδήλως δεν συνάδουν με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας,

(εε) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής σύμφωνα με το άρθρο 87 του παρόντος ή ασφαλή τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 86 του παρόντος,

(στστ) ο αιτών έχει παρουσιάσει σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ως προς το εάν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τον χαρακτηρισμό του ως δικαιούχο διεθνούς προστασίας δυνάμει του παρόντος νόμου,

(ζζ) ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση,

(ηη) είναι πιθανόν ότι ο αιτών έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του,

(θθ) ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του,

(ιι) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013,

(ιαια) ο αιτών εισήλθε παράνομα στη χώρα ή παρέτεινε παράνομα τη διαμονή του και, χωρίς σοβαρό λόγο, δεν παρουσιάσθηκε στις αρχές ή δεν υπέβαλε αίτηση για διεθνή προστασία το συντομότερο δυνατό, δεδομένων των συνθηκών της εισόδου του,

(ιβιβ) ο αιτών ενδέχεται για σοβαρούς λόγους, να θεωρείται ότι συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη ή είχε κατά το παρελθόν απελαθεί για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης,

(ιγιγ) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας,

δ) η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου ολοκληρώνεται υποχρεωτικά κατά την ημέρα της οριστικής καταγραφής, ενώ, σε περίπτωση μεγάλου αριθμού αιτήσεων δύναται να παραταθεί έως πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας εξετάζονται εν συνεχεία με βάση την προτεραιοποίηση αυτή,

ε) με την ολοκλήρωση της διαδικασίας του εδαφίου γ', τα Ειδικά κλιμάκια Ταχείας Συνδρομής της Υπηρεσίας Ασύλου, με την συμμετοχή του Διεθνούς Οργανισμού

Μετανάστευσης, ενημερώνουν προφορικά με τη συνδρομή διερμηνέα, τους αιτούντες για το αποτέλεσμα της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου, για τον χρόνο που εκτιμάται ότι θα εκδοθεί η απόφαση, για το δικαίωμα παραμονής ιδίως σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης. Ιδιαίτερη πληροφόρηση παρέχεται για τη διαδικασία υπαγωγής σε πρόγραμμα εθελούσιας επιστροφής. Οι ως άνω πληροφορίες, μπορούν να παρέχονται και εγγράφως, στη γλώσσα που κατανοούν οι αιτούντες, με απλό και προσιτό τρόπο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 43 του παρόντος.

7. Κατά το πέμπτο στάδιο της «Περαιτέρω παραπομπής και μετακίνησης»:

α) ο Διοικητής του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα σύνορα της χώρας, λόγω επειγουσών αναγκών εξαιτίας αύξησης αφίξεων ή για την προσήκουσα ολοκλήρωση των διαδικασιών των προηγούμενων παραγράφων και ιδίως σε περίπτωση προσώπων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, με απόφασή του δύναται να παραπέμπει τον υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης στην ενδοχώρα ή να ορίζει την παραμονή σε άλλες κατάλληλες δομές, για τη συνέχιση και την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποδοχής και ταυτοποίησης. Κατά τη λήψη της απόφασης λαμβάνονται ιδίως υπόψη η αρχή της οικογενειακής ενότητας και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Για την απόφαση αυτή ενημερώνεται ο αιτών σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται και οι λεπτομέρειες της μεταφοράς των υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών μεταξύ των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης,

β) ο Διοικητής του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης με απόφασή του παραπέμπει τους υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί χορήγησης διεθνούς προστασίας ή άλλης μορφής προστασίας και οι οποίοι δεν έχουν τίτλο νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα ή τους υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς των οποίων η αίτηση διεθνούς προστασίας απορρίφθηκε στον πρώτο βαθμό ενόσω παραμένουν στο Κέντρο και δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 104, στις αρμόδιες υπηρεσίες για την υπαγωγή σε διαδικασίες επανεισδοχής ή επιστροφής ή απέλασης,

γ) ο Διοικητής του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης με απόφασή του παραπέμπει τους υπηκόους τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς σε βάρος των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση κράτησης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 46 στα Κλειστά Κέντρα Υποδοχής,

δ) ο Διοικητής του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης παραπέμπει με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης τους αιτούντες διεθνή προστασία, μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και εφόσον δεν έχει περατωθεί η διαδικασία της εξέτασης της αίτησής τους, σε κατάλληλη δομή για την προσωρινή υποδοχή τους.

8. Καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης ο Διοικητής και το προσωπικό του Κέν-

τρου μεριμνούν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα ανά περίπτωση, ώστε οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς:

α) να τελούν υπό αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, β) να διατηρούν την οικογενειακή τους ενότητα, γ) να έχουν πρόσβαση σε επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και κάθε απαραίτητη θεραπευτική αγωγή ή ψυχοκοινωνική στήριξη,

δ) να τυγχάνουν, εφόσον ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, της κατάλληλης κατά περίπτωση μεταχείρισης, ιδίως εφόσον είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι και άτομα με αναπηρία, καθώς και να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να εξασφαλίζεται στο μέτρο του δυνατού ότι τα πρόσωπα αυτά παραμένουν στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης σε ιδιαίτερους και προσβάσιμους χώρους, μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης,

ε) να ενημερώνονται επαρκώς για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους,

στ) να έχουν πρόσβαση σε καθοδήγηση και νομική συμβουλή και συνδρομή σχετικά με την κατάστασή τους,

ζ) να διατηρούν επαφή με φορείς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μετανάστευσης και των δικαιωμάτων του ανθρώπου και παρέχουν νομική ή κοινωνική συνδρομή,

η) να έχουν δικαίωμα επικοινωνίας με τους συγγενείς και τα οικεία τους πρόσωπα.

9. Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης δύναται να παρέχουν συνδρομή στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Λειτουργίας. Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες δύναται να παρακολουθεί τις ως άνω διαδικασίες, να παρέχει πληροφορίες στους υπαγόμενους σε διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης και να παρέχει κάθε συνδρομή, ανάλογα με την εντολή και τις αρμοδιότητές της. Λεπτομέρειες της συνεργασίας των προηγούμενων εδαφίων ρυθμίζονται με μνημόνια που συνάπτονται μεταξύ της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και των ως άνω φορέων.

10. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή:

α) προς τους όρους και τις προϋποθέσεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Κέντρου στο οποίο διαμένει σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζεται το άρθρο 57,

β) προς την απόφαση μεταφοράς προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, με αποτέλεσμα να καθίσταται αντικειμενικά αδύνατη, εξαιτίας της υποκειμενικής συμπεριφοράς του αιτούντος, η υποβολή και εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας στη δομή που παραμένει, και εφόσον δεν έχει τίτλο νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα, με απόφαση του Διοικητή του Κέντρου παραπέμπεται στις αρμόδιες υπηρεσίες για την υπαγωγή του σε διαδικασίες επανεισδοχής ή επιστροφής ή απέλασης, κατά τις κείμενες διατάξεις,

γ) προς την απόφαση μεταφοράς προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης,

εφόσον έχει ήδη υποβληθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 57 του παρόντος και αν η μη συμμόρφωση εμποδίζει την απρόσκοπτη ολοκλήρωση των διαδικασιών εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, η υπόθεση εξετάζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα εντός είκοσι (20) ημερών σύμφωνα με το εδάφιο α' της παραγράφου 7 του άρθρου 83.

11. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση Κινητών Μονάδων Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

Άρθρο 40

Σκοπός

(Άρθρο 1 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Σκοπός των διατάξεων του παρόντος είναι η προ-σαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία».

Άρθρο 41

(Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «συνθήκες υποδοχής» είναι η πλήρης δέσμη μέτρων που το Ελληνικό Κράτος εφαρμόζει προς όφελος των αιτούντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος,

β) «υλικές συνθήκες υποδοχής» είναι οι συνθήκες υποδοχής που περιλαμβάνουν την παροχή στέγης, τροφής και ρουχισμού, σε είδος ή υπό μορφή οικονομικού βοηθήματος ή δελτίων ή συνδυασμό των τριών, καθώς και ένα βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα,

γ) «κράτηση» είναι ο περιορισμός σε ειδικό χώρο που επιβάλλεται από κρατική αρχή σε αιτούντα, με αποτέλεσμα τη στέρηση της ελεύθερης κυκλοφορίας του προσώπου,

δ) «κέντρο φιλοξενίας» είναι κάθε χώρος που χρησιμοποιείται για την ομαδική φιλοξενία αιτούντων και ασυνόδευτων ανηλίκων,

ε) «εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου» είναι ο προσωρινός ή οριστικός επίτροπος του ανηλίκου ή το πρόσωπο που ορίζεται από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Ανηλίκων ή, όπου δεν υπάρχει Εισαγγελέας Ανηλίκων, από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών για την προάσπιση των συμφερόντων του ανηλίκου αυτού. Ως εκπρόσωπος κατά το προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να οριστεί και ο νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Στην τελευταία περίπτωση, ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου μπορεί να εξουσιοδοτήσει άλλο πρόσωπο για την εκπροσώπηση του ανηλίκου κατά τις διαδικασίες του παρόντος,

στ) «αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής» είναι τα ευάλωτα πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 58, τα οποία χρήζουν ειδικών εγγυήσεων, προκειμένου να απολαύουν των δικαιωμάτων και να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος,

ζ) «αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας» είναι τα Περιφερειακά

Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια της Υπηρεσίας Ασύλου και τα Κινητά Κλιμάκια Ασύλου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον ν. 4375/2016, όπως ισχύει,

η) «αρμόδια αρχή υποδοχής» είναι κατά περίπτωση η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η Διεύθυνση Προστασίας Αιτούντων Άσυλο της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον ν. 4375/2016, όπως ισχύει,

θ) «χωρισμένος από την οικογένεια του ανήλικος» ή «χωρισμένος ανήλικος» είναι ο ανήλικος, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική του μέριμνα σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή από άλλο πρόσωπο στο οποίο αυτή έχει ανατεθεί σύμφωνα με τον νόμο, αλλά συνοδεύεται από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του.

Άρθρο 42

(Άρθρο 3 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, που υποβάλλουν αίτηση διεθνούς προστασίας στο έδαφος της Ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων, καθώς και στα χωρικά ύδατα και τις ζώνες διέλευσής της, εφόσον τους επιτρέπεται να παραμείνουν στο έδαφος της χώρας ως αιτούντες. Οι διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται επίσης στα μέλη της οικογένειας των αιτούντων, εφόσον καλύπτονται από αυτήν την αίτηση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται και στους ανήλικους, ασυνόδευτους ή μη, και τους χωρισμένους ανήλικους, ανεξάρτητα εάν έχουν υποβάλλει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη τυχόν ευνοϊκότερων διατάξεων.

2. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:

α. σε αιτήσεις χορήγησης διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου, που υποβάλλονται στις Ελληνικές διπλωματικές Αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες της Ελλάδος στο εξωτερικό,

β. σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του π.δ. 80/2006 (Α' 82).

Άρθρο 43

(Άρθρο 5 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Ενημέρωση

1. Οι αρμόδιες Αρχές, μέσα σε εύλογο χρόνο που δεν δύναται να υπερβεί τις δεκαπέντε (15) ημέρες, από την υποβολή της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, ενημερώνουν τον αιτούντα για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις προς τις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται σε σχέση με τις συνθήκες υποδοχής και τις παροχές που προβλέπονται.

2. Η ενημέρωση γίνεται με τη χορήγηση σε αυτόν ενημερωτικού εντύπου σε γλώσσα που κατανοεί, με τρόπο απλό και κατανοητό, λαμβάνοντας υπόψη την ατομική του κατάσταση και την ηλικία του. Το έντυπο αυτό εκδίδεται με μέριμνα της αρμόδιας Αρχής υποδοχής και περιλαμβάνει πληροφορίες για τους φορείς, που παρέ-

χουν νομική ή ψυχολογική συνδρομή, καθώς και για τους φορείς που μπορούν να συνδράμουν τους αιτούντες ή να τους ενημερώνουν για τις υπάρχουσες συνθήκες και υπηρεσίες υποδοχής τους, συμπεριλαμβανομένης της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

3. Εάν ο αιτών δεν κατανοεί τις γλώσσες, στις οποίες έχει εκδοθεί το προαναφερόμενο ενημερωτικό έντυπο ή εάν είναι αναλφάβητος, ενημερώνεται προφορικά με τη συνδρομή διερμηνέα.

Άρθρο 44
(Άρθρο 6 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Επίσημα έγγραφα

1. Στους αιτούντες χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνής προστασία υπό τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του Τρίτου Μέρους.

2. Στους αιτούντες μπορεί να χορηγηθεί ταξιδιωτικό έγγραφο όταν ανακύπτουν σοβαροί ανθρωπιστικοί λόγοι, οι οποίοι υπαγορεύουν την παρουσία τους σε άλλο κράτος, όπως αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι υγείας, υπό τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του άρθρου 25 του παρόντος.

Άρθρο 45
(Άρθρο 7 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Διαμονή και ελευθερία κυκλοφορίας

1. Οι αιτούντες μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στην Ελληνική Επικράτεια ή στην περιοχή που τους ορίζεται με κανονιστικού χαρακτήρα απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη. Ο περιορισμός της ελευθερίας κυκλοφορίας εντός συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής, δεν θίγει την αναπαλλοτρίωτη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής και δεν εμποδίζει την άσκηση των δικαιωμάτων, που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος.

2. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, μπορεί να αποφασίζεται, η διαμονή του αιτούντος σε συγκεκριμένο τόπο, μόνο όταν τούτο είναι αναγκαίο για την ταχεία επεξεργασία και την αποτελεσματική παρακολούθηση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας του ή μόνο για απολύτως αιτιολογημένους λόγους δημοσίου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης. Ο περιορισμός μνημονεύεται στο δελτίο αιτούντος διεθνούς προστασίας.

3. Στους αιτούντες, στους οποίους έχει καθορισθεί τόπος διαμονής κατά την παράγραφο 2, παρέχονται υλικές συνθήκες υποδοχής, εφόσον διαμένουν εντός της υποδεικνυόμενης, από την απόφαση περιορισμού, γεωγραφικής περιοχής. Σε περίπτωση παραβίασης των όρων της σχετικής απόφασης εκ μέρους των αιτούντων, η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής διακόπτεται σύμφωνα με το άρθρο 57 του παρόντος.

4. Ο αιτών, για τον οποίον έχει καθορισθεί περιοχή κυκλοφορίας κατά την παράγραφο 1 ή τόπος διαμονής κατά την παράγραφο 2, μπορεί να απομακρυνθεί προσωρινώς κατόπιν σχετικής αίτησής του, με απόφαση της αρμόδιας Αρχής. Η απόφαση της Αρχής με την οποία απορρίπτεται η αίτηση λαμβάνεται κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και περιέχει πλήρη και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Άδεια δεν απαιτείται, όταν ο αιτών καλείται να παρουσιαστεί σε δημόσια αρχή.

5. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων δεν θίγει την εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 39.

6. Οι αιτούντες υποχρεούνται να γνωστοποιούν άμεσα στις αρμόδιες Αρχές κάθε μεταβολή του τόπου διαμονής τους, όσο εκκρεμεί η αίτησή τους για παροχή διεθνούς προστασίας, προκειμένου να καθίσταται ευχερής η επικοινωνία των εθνικών αρχών με αυτούς και η απρόσκοπτη διεξαγωγή της διαδικασίας εξέτασης.

Άρθρο 46
(Άρθρα 8 και 9 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)
Κράτηση των αιτούντων

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που αιτείται διεθνής προστασία, δεν κρατείται για τον λόγο μόνο ότι έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, καθώς και ότι εισήλθε παράτυπα ή/και παραμένει στη χώρα χωρίς νόμιμο τίτλο διαμονής.

2. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να κρατηθεί κατ'εξαιρεση, εφόσον είναι αναγκαίο, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και υπό την προϋπόθεση ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα, όπως αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 22 του ν. 3907/2011 (Α' 7). Η έλλειψη κατάλληλων χώρων κράτησης, οι δυσχέρειες εξασφάλισης αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης των τελούντων σε κράτηση, καθώς και η ευαλωτότητα των αιτούντων κατά την παράγραφο 8 του άρθρου 14 του παρόντος, συνεκτιμώνται για την επιβολή ή την παράταση της κράτησης. Η κράτηση σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο επιβάλλεται μόνο για έναν από τους παρακάτω λόγους:

(α) για τη διαπίστωση των στοιχείων της ταυτότητας ή της καταγωγής του ή της υπηκοότητάς του,

(β) προκειμένου να προσδιοριστούν τα στοιχεία εκείνα, στα οποία βασίζεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, η απόκτηση των οποίων θα ήταν σε άλλη περίπτωση αδύνατη, ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής του αιτούντος, όπως ο κίνδυνος αυτός ορίζεται στην περίπτωση ζ' του άρθρου 18 του ν. 3907/2011, ή

(γ) εφόσον συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, κατά την αιτιολογημένη κρίση της αρμόδιας αρχής της παραγράφου 4, ή

(δ) όταν υπάρχει σημαντικός κίνδυνος διαφυγής, κατά τη έννοια της περίπτωσης ιδ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 604/2013, σύμφωνα με τα κριτήρια της περίπτωσης στ' του άρθρου 18 του ν. 3907/2011, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως, και προκειμένου να διασφαλιστεί η υλοποίηση της διαδικασίας μεταφοράς, σύμφωνα με τον ως άνω Κανονισμό, ή

(ε) για να αποφασιστεί, στο πλαίσιο διαδικασίας, το δικαίωμα του αιτούντος για είσοδο στο έδαφος.

3. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας ενόσω κρατείται βάσει των σχετικών διατάξεων των νόμων 3386/2005 (Α' 212) και 3907/2011 (Α' 7), όπως ισχύουν, παραμένει υπό κράτηση κατ'εξαιρεση, εφόσον αυτή είναι αναγκαία, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και υπό την προϋπόθεση ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα, όπως

αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 22 του ν. 3907/2011. Η κράτηση σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο επιβάλλεται μόνο για έναν από τους παρακάτω λόγους:

(α) για τη διαπίστωση των στοιχείων της ταυτότητας ή της καταγωγής του, ή

(β) προκειμένου να προσδιοριστούν τα στοιχεία εκείνα στα οποία βασίζεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, η απόκτηση των οποίων θα ήταν σε άλλη περίπτωση αδύνατη, ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής του αιτούντος, όπως ο κίνδυνος αυτός ορίζεται στο άρθρο 18 (ζ) του ν. 3907/2011, ή

(γ) όταν τεκμηριώνεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι το πρόσωπο είχε ήδη την ευκαιρία πρόσβασης στη διαδικασία χορήγησης ασύλου, ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι ο αιτών υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, προκειμένου να καθυστερήσει απλώς ή να εμποδίσει την εκτέλεση απόφασης επιστροφής, εφόσον πιθανολογείται ότι η εκτέλεση της απόφασης αυτής μπορεί να υλοποιηθεί, ή

(δ) εφόσον συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, κατά την αιτιολογημένη κρίση της αρμόδιας αρχής της παραγράφου 4, ή

(ε) όταν υπάρχει σημαντικός κίνδυνος διαφυγής, κατά την έννοια του άρθρου 2 (ιδ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 604/2013, σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 18 στοιχείο ζ' του ν. 3907/2011, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως, και προκειμένου να διασφαλιστεί η υλοποίηση της διαδικασίας μεταφοράς σύμφωνα με τον ως άνω Κανονισμό.

4. Η απόφαση κράτησης λαμβάνεται από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή και, προκειμένου περί των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή. Στις περιπτώσεις α', β', γ' και ε' των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η απόφαση κράτησης λαμβάνεται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσής τους από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση κράτησης λαμβάνεται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο α' της παρούσας παραγράφου κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και περιέχει πλήρη και εμπεριστατωμένη αιτιολογία.

5. (α) Η κράτηση των αιτούντων διεθνή προστασία επιβάλλεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα. Καθυστερήσεις των διοικητικών διαδικασιών που δεν μπορούν να αποδοθούν στον αιτούντα δεν δικαιολογούν συνέχιση της κράτησης. Η κράτηση επιβάλλεται μόνο για όσο διάστημα ισχύουν οι λόγοι που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3. Οι διοικητικές διαδικασίες που συνδέονται με τους λόγους κράτησης που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 εκτελούνται χωρίς περιττές καθυστερήσεις.

(β) Η κράτηση αιτούντος διεθνή προστασία καταρχήν επιβάλλεται για διάστημα μέχρι πενήντα (50) ημερών και δύναται να παρατείνεται περαιτέρω πενήντα (50) ημέρες, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση των οργάνων της

παραγράφου 4, εφόσον εξακολουθούν οι λόγοι που την επέβαλαν. Η συνολική παράταση αυτής της κράτησης, δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια κράτησης, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 30 του ν. 3907/2011. Χρονικά διαστήματα κράτησης, που έχουν επιβληθεί βάσει των σχετικών διατάξεων των νόμων 3386/2005 (Α' 212) και 3907/2011 (Α' 7), δεν μπορούν να θεωρηθούν ως χρόνος κράτησης κατά την έννοια του άρθρου αυτού και δεν συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των ανωτάτων ορίων κράτησης. Σε περίπτωση παράτασης της διάρκειας της κράτησης, οι σχετικές αποφάσεις διαβιβάζονται στον πρόεδρο ή τον υπ' αυτού οριζόμενο πρωτοδίκη του διοικητικού πρωτοδικείου, στην Περιφέρεια του οποίου κρατείται, ο οποίος κρίνει για τη νομιμότητα της παράτασης της κράτησης και εκδίδει παραχρήμα την απόφασή του την οποία διατυπώνει συνοπτικώς σε τηρούμενο πρακτικό, αντίγραφο του οποίου διαβιβάζει αμέσως στην αρμόδια αστυνομική αρχή.

6. Οι κρατούμενοι αιτούντες ενημερώνονται αμέσως εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν ή μπορεί ευλόγως να υποτεθεί ότι κατανοούν, για τους λόγους κράτησης και τις διαδικασίες που προβλέπονται σύμφωνα με το επόμενο εδάφιο για την προσβολή της απόφασης κράτησης, καθώς και για τη δυνατότητα να ζητούν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση σύμφωνα με την παράγραφο 7. Οι αιτούντες που κρατούνται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, έχουν τα δικαιώματα προσφυγής και υποβολής αντιρρήσεων, που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και επόμενες του άρθρου 76 του ν. 3386/2005, όπως ισχύει τόσο κατά της αρχικής απόφασης κράτησης όσο και κατά της απόφασης παράτασης αυτής.

7. Οι κρατούμενοι αιτούντες διεθνή προστασία, σε περίπτωση αμφισβήτησης της απόφασης κράτησης και της απόφασης παράτασής της, δικαιούνται δωρεάν νομική συνδρομή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του ν. 3226/2004 (Α' 24), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

8. Η κράτηση του αιτούντος διεθνή προστασία συνιστά σπουδαίο λόγο επιτάχυνσης της διαδικασίας εξέτασης του αιτήματος ασύλου. Για τον λόγο αυτόν σε περίπτωση κράτησης υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, ενημερώνονται αμέσως τα Κλιμάκια Ταχείας Συνδρομής, εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της παραγράφου 6 ή ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, προκειμένου να μεριμνήσουν για την, κατά απόλυτη προτεραιότητα, εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, η οποία ολοκληρώνεται υποχρεωτικά, σε κάθε περίπτωση, εντός είκοσι (20) ημερών, από την επιβολή της κράτησης ή την υποβολή της αίτησης.

9. Η κράτηση του αιτούντος διεθνή προστασία συνιστά σπουδαίο λόγο επιτάχυνσης της διαδικασίας εξέτασης της προσφυγής του σύμφωνα με το άρθρο 92. Σε περίπτωση κράτησης υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος υποβάλλει προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 92 ενημερώνεται άμεσα ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται υποχρεωτικά εντός είκοσι (20) ημερών από τη συζήτηση αυτής.

Άρθρο 47**(Άρθρο 10 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)****Συνθήκες κράτησης**

1. Οι αιτούντες κρατούνται στους χώρους κράτησης που προβλέπονται στο άρθρο 31 του ν. 3907/2011.

2. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν, ώστε οι αιτούντες να κρατούνται κατά κανόνα σε ειδικές εγκαταστάσεις, χωριστά από κρατούμενους του κοινού ποινικού δικαίου και στο μέτρο του δυνατού, χωριστά από άλλους υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που δεν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι συνθήκες κράτησης πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

3. Οι αιτούντες που τελούν υπό κράτηση έχουν πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους.

4. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν, ώστε τα πρόσωπα που εκπροσωπούν την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, καθώς και οι οργανώσεις, οι οποίες βάσει ειδικής συμφωνίας, ενεργούν για λογαριασμό της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα, να έχουν δυνατότητα επικοινωνίας και να μπορούν να επισκέπτονται τους αιτούντες υπό κράτηση, υπό συνθήκες που δεν θίγουν τον ιδιωτικό βίο των κρατούμενων.

5. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε: (α) να γίνεται πλήρως σεβαστή η ιδιωτική ζωή των οικογενειών που κρατούνται, (β) να διασφαλίζεται η δυνατότητα των μελών της οικογένειας, του εκπροσώπου, των νομικών συμβούλων ή συνηγόρων να επισκέπτονται και να επικοινωνούν με τους αιτούντες, καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης δημόσιων φορέων και πιστοποιημένων κοινωνικών φορέων, προκειμένου να παράσχουν στους κρατούμενους αιτούντες και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις ευάλωτων προσώπων και ατόμων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 58 του παρόντος, νομικές, ψυχοκοινωνικές και ιατρικές υπηρεσίες, υπό συνθήκες που δεν θίγουν τον ιδιωτικό τους βίο. Περιορισμοί στην πρόσβαση αυτή μπορούν να τίθενται μόνο όταν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι για την τήρηση της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης ή την ομαλή διοικητική διαχείριση των εγκαταστάσεων κράτησης, που όμως δεν μπορούν να καθιστούν υπερβολικά δυσχερή ή αδύνατη την πρόσβαση αυτή.

6. Οι αιτούντες που τελούν υπό κράτηση ενημερώνονται συστηματικά για τους κανόνες που εφαρμόζονται στην εγκατάσταση, εντός της οποίας κρατούνται, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, σε γλώσσα που ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 43 του παρόντος. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν από την υποχρέωση αυτή σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και για εύλογη περίοδο, η οποία είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, όταν ο αιτών κρατείται σε συνοριακό φυλάκιο ή σε ζώνη διέλευσης, εφόσον όμως δεν εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 90 του παρόντος.

7. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν: (α) για την παροχή στους αιτούντες κατά την διάρκεια της κράτησης της προσήκουσας ιατρικής φροντίδας, (β) για την πρόσβαση των αιτούντων σε υπαίθριους χώρους εντός των εγκα-

ταστάσεων και γ) για την διασφάλιση του δικαιώματος των αιτούντων για νομική εκπροσώπηση.

Άρθρο 48**(Άρθρο 11 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)****Κράτηση ευάλωτων ατόμων και αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής**

1. Η υγεία, συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας των αιτούντων υπό κράτηση που είναι ευάλωτα άτομα αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των αρμόδιων αρχών. Στις περιπτώσεις κράτησης, οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν τακτική παρακολούθηση και επαρκή υποστήριξη λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάστασή τους, συμπεριλαμβανομένης της υγείας τους.

2. Οι ανήλικοι κρατούνται μόνο σε έσχατη ανάγκη, πάντα με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον τους, και εφόσον αποδειχθεί ότι δεν μπορούν να εφαρμοστούν εναλλακτικά και λιγότερο περιοριστικά μέτρα. Η κράτηση είναι όσο το δυνατό συντομότερη και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την άρση της κράτησης και την παραπομπή σε κέντρα φιλοξενίας κατάλληλα για ανήλικους και ποτέ σε σωφρονιστικά ιδρύματα. Σε κάθε περίπτωση το διάστημα έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας παραπομπής των ανηλίκων σε κέντρα φιλοξενίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι πέντε (25) ημέρες. Αν, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, όπως η σημαντική αύξηση του αριθμού των ανηλίκων που εισέρχονται στην Ελληνική Επικράτεια, παρά τις εύλογες προσπάθειες των αρμόδιων αρχών, δεν έχει καταστεί εφικτή η ασφαλής παραπομπή των ανηλίκων, εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος των είκοσι πέντε (25) ημερών, η κράτηση μπορεί να παραταθεί για διάστημα είκοσι (20) ημερών. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι κρατούνται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις κατά τους όρους των προηγούμενων εδαφίων και ποτέ δεν κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα. Οι ανήλικοι κρατούνται χωριστά από ενήλικες. Οι ανήλικοι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ασχολούνται με δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και των εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που αρμόζουν στην ηλικία τους.

3. Στις οικογένειες υπό κράτηση, παρέχεται ξεχωριστό κατάλυμα με τη συγκατάθεση όλων των ενήλικων μελών τους, υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την προστασία της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και για εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο πρέπει να είναι όσο το δυνατόν συντομότερο, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν από το προηγούμενο εδάφιο.

4. Οι γυναίκες υπό κράτηση στεγάζονται χωριστά από άντρες, εκτός εάν οι τελευταίοι αποτελούν μέλη της οικογένειάς τους και υπό την προϋπόθεση της συγκατάθεσης όλων των ενδιαφερόμενων. Εξαιρέσεις στο πρώτο εδάφιο, μπορούν επίσης να ισχύσουν όσον αφορά τη χρήση κοινόχρηστων χώρων, που έχουν σχεδιαστεί για ψυχαγωγικές ή κοινωνικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης γευμάτων. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε να αποφεύγεται η κράτηση γυναικών κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις (3) μήνες μετά

τον τοκετό, καθώς και να επιδιώκεται η μεταφορά και διαμονή τους σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας.

5. Όταν εκλείψουν οι λόγοι που δικαιολογούν την κράτηση ενός αιτούντος σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος, οι αρχές που διέταξαν την κράτηση, με αιτιολογημένη απόφασή τους, αφήνουν ελεύθερο τον αιτούντα και ενημερώνουν αμελλητί τις Αρχές Παραλαβής ή την Αρχή Προσφυγών, εφόσον η αίτηση εκκρεμεί σε δεύτερο βαθμό, προκειμένου η εξέταση της προσφυγής, να γίνει υπό τους όρους της παραγράφου 9 του άρθρου 46 του παρόντος.

Άρθρο 49

(Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Οικογένειες

Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων διεθνή προστασία, που βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια, εφόσον τους παρέχεται στέγαση. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται με τη συναίνεση των αιτούντων.

Άρθρο 50

(Άρθρο 13 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Ιατρικές εξετάσεις

1. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, υποβάλλονται κατά τη διαδικασία ταυτοποίησής τους, σε ιατρικές εξετάσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 39 και τις σχετικές έγγραφες οδηγίες των αρμόδιων υπηρεσιών για την πρόληψη μετάδοσης νοσημάτων του Υπουργείου Υγείας, προκειμένου να διερευνηθεί εάν πάσχουν από ασθένεια που εγκυμονεί κίνδυνο επιδημίας, κατά τα οριζόμενα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ή ασθένεια, που μεταδίδεται αερογενώς ή με το συγχρωτισμό. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν για τη λήψη των αναγκαίων, για την προάσπιση της δημόσιας υγείας, προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων και διαχειρίζονται τα ιατρικά δεδομένα των ασθενών, σύμφωνα με την αρχή της εμπιστευτικότητας.

2. Ο ιατρικός έλεγχος πραγματοποιείται με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και συνοδεύεται απαραίτητα από κατάλληλη ενημέρωση των υποβαλλόμενων σε αυτόν, σχετικά με τους λόγους για τους οποίους πραγματοποιείται, καθώς και τη θεραπευτική αγωγή που θα ακολουθηθεί, εφόσον χρειαστεί, σε γλώσσα που οι ενδιαφερόμενοι κατανοούν και λαμβάνοντας υπόψη την ατομική τους κατάσταση, συμπεριλαμβανομένης της ηλικίας και του φύλου τους.

Άρθρο 51

(Άρθρο 14 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Εκπαίδευση των ανήλικων

1. Οι ανήλικοι αιτούντες και τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων κατά την παραμονή τους στη χώρα υποχρεούνται να εντάσσονται σε μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να παράσχουν τα αναγκαία και επαρκή μέσα για την υποστήριξη και διευκόλυνση της σχετικής διαδικασίας. Η

ένταξη γίνεται υπό προϋποθέσεις, ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες και με διευκολύνσεις, ως προς την εγγραφή σε περίπτωση δυσχερειών υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης, που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους. Απώλεια του δικαιώματος παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δεν επέρχεται αποκλειστικά και μόνο λόγω ενηλικίωσης των ανωτέρω αιτούντων. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

2. Η ένταξη στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της ταυτοποίησης του ανήλικου. Εάν οι ανήλικοι αιτούντες και τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων δεν συμμορφώνονται προς την υποχρέωση της παραγράφου 1 και δεν εγγράφονται ή δεν παρακολουθούν τα αντίστοιχα σχολικά μαθήματα, επειδή δεν επιθυμούν να ενταχθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα, οι υλικές συνθήκες υποδοχής περιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 57 και περαιτέρω, επιβάλλονται σε βάρος των ενήλικων μελών της οικογένειας του ανήλικου, οι προβλεπόμενες για τους Έλληνες πολίτες διοικητικές κυρώσεις.

3. Για τη διευκόλυνση της ένταξης στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, προσωρινές εκπαιδευτικές δράσεις, στο πλαίσιο της άτυπης εκπαίδευσης, μπορούν να παρέχονται μεταξύ άλλων και εντός των κέντρων φιλοξενίας. Οι δράσεις αυτές δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την τυπική εκπαίδευση.

4. Όταν, για ειδικούς λόγους που αφορούν τον ανήλικο, είναι αδύνατη η πρόσβασή του στο εκπαιδευτικό σύστημα, λαμβάνονται τα κατάλληλα προς τούτο μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορούν να ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 52

Πρόσβαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η πρόσβαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν περιορίζεται στους ανήλικους αιτούντες αλλά μπορεί να αφορά και ενήλικες αιτούντες και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων.

Άρθρο 53

(Άρθρο 15 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Απασχόληση

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία, μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάθεσης της αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αν δεν έχει ληφθεί πρωτοδίκως απόφαση από την αρμόδια Αρχή και η καθυστέρηση δεν μπορεί να αποδοθεί σε αυτούς, έχουν δικαίωμα ουσια-

στικής πρόσβασης στην αγορά εργασίας υπό τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 71 του ν. 4375/2016, εφόσον κατέχουν «δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία» ή «δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού», σύμφωνα με το άρθρο 70 του παρόντος, και καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του.

2. Το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας ανακαλείται αυτοδικαίως σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης, η οποία δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα, και οι αιτούντες δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στη χώρα.

3. Οι αιτούντες υποχρεούνται να ενημερώνουν την αρμόδια Αρχή υποδοχής για κάθε έναρξη επαγγέλματος ή για κάθε σύμβαση εξαρτημένης εργασίας που συνάπτουν, με την προσκόμιση βεβαίωσης έναρξης εργασιών ή αντιγράφου της σύμβασης ή της αναγγελίας πρόσληψης στον ΟΑΕΔ ή την αναγγελία πρόσληψης στην ΕΡΓΑ-ΝΗ. Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής εφαρμόζεται το άρθρο 57 του παρόντος.

Άρθρο 54

(Άρθρο 16 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Επαγγελματική Κατάρτιση

1. Οι αιτούντες έχουν πρόσβαση στην εγγραφή και παρακολούθηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, με τους ίδιους όρους όπως οι Έλληνες πολίτες, ασχέτως του αν έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η πρόσβαση σε επαγγελματική κατάρτιση, που συνδέεται με σύμβαση απασχόλησης, προϋποθέτει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 53 του παρόντος.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προστασίας του Πολίτη, προβλέπονται οι ειδικότεροι όροι αξιολόγησης προσόντων, εφόσον οι αιτούντες δεν διαθέτουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Άρθρο 55

(Άρθρα 17 και 19 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Γενικοί κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

1. Η αρμόδια Αρχή υποδοχής, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση αρμόδιους κρατικούς φορείς, διεθνείς οργανισμούς και πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς, μεριμνά για την παροχή στους αιτούντες υλικών συνθηκών υποδοχής, μέσω εθνικών, ενωσιακών ή άλλων πόρων. Οι υλικές συνθήκες υποδοχής, μπορεί να παρέχονται σε είδος ή υπό τη μορφή οικονομικού βοηθήματος και εξασφαλίζουν στους αιτούντες ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο, το οποίο εγγυάται τη συντήρησή τους και προστατεύει τη σωματική και ψυχική τους υγεία, με γνώμονα το σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Το ίδιο βιοτικό επίπεδο εξασφαλίζεται και στην περίπτωση των αιτούντων, που τελούν υπό κράτηση. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται στην περίπτωση των ευάλωτων προσώπων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 58 του παρόντος.

2. Για τις ανάγκες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας, στην αγορά εργα-

σίας και στην κοινωνική ασφάλιση, αποδίδεται στους αιτούντες διεθνή προστασία, Προσωρινός Αριθμός Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.). Ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. χορηγείται ταυτόχρονα με τον αριθμό που αναγράφεται στο ειδικό δελτίο αιτήσαντος ασύλου, που εκδίδεται από την Υπηρεσία Ασύλου, αντιστοιχείται με αυτόν και παραμένει ενεργός καθ' όλη τη διάρκεια εξέτασης της αίτησης ασύλου. Ο κάτοχος του Π.Α.Α.Υ.Π.Α. έχει πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας βάσει των προβλεπόμενων στο άρθρο 33 του ν. 4368/2016 (Α' 21). Σε περίπτωση απόρριψης της αιτήσεως ασύλου για οποιονδήποτε λόγο που αναφέρονται στον παρόντα νόμο και η οποία δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα, ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. απενεργοποιείται αυτόματα και ο δικαιούχος παύει να έχει πρόσβαση στις ανωτέρω υπηρεσίες. Κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Η παροχή του συνόλου ή μέρους των υλικών συνθηκών υποδοχής της παραγράφου 1, τελεί υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες δεν εργάζονται ή ότι η εργασία τους δεν αποφέρει επαρκείς πόρους, που να τους εξασφαλίζουν κατάλληλο βιοτικό επίπεδο, επαρκές για τη διαφύλαξη της υγείας τους και της συντήρησής τους, κατ' αναλογία με τα εισοδηματικά κριτήρια του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94).

4. Το παρόν άρθρο τίθεται σε ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 56

(Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Ρυθμίσεις για τις υλικές συνθήκες υποδοχής

1. Εφόσον η στέγαση των αιτούντων παρέχεται σε είδος, λαμβάνει μία από τις κατωτέρω μορφές ή αποτελεί συνδυασμό τους:

α) χώρος που χρησιμοποιείται προς τον σκοπό της στέγασης των αιτούντων κατά τη διάρκεια της εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας που ασκείται στα σύνορα ή σε ζώνες διέλευσης,

β) κέντρα φιλοξενίας, τα οποία μπορεί να λειτουργούν σε δημόσια ή ιδιωτικά κτίρια κατάλληλα διαμορφωμένα, υπό τη διαχείριση δημόσιων ή ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών φορέων ή διεθνών οργανισμών και εξασφαλίζουν κατάλληλο βιοτικό επίπεδο,

γ) ιδιωτικές κατοικίες, διαμερίσματα, ξενοδοχεία που μισθώνονται στο πλαίσιο στεγαστικών προγραμμάτων για αιτούντες και υλοποιούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς μη κερδοσκοπικούς φορείς ή διεθνείς οργανισμούς. Όλες οι παραπάνω μορφές στέγασης, τελούν υπό την εποπτεία της αρμόδιας Αρχής υποδοχής, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση συναρμόδιους κρατικούς φορείς.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών όρων κράτησης, σύμφωνα με τα άρθρα 46 και 47 του παρόντος, διασφαλίζεται ότι:

α) οι οικογένειες στεγάζονται στον ίδιο χώρο και οι εξαρτώμενοι ενήλικες με ειδικές ανάγκες υποδοχής

στεγάζονται μαζί με τους ενήλικες συγγενείς που, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, έχουν την ευθύνη αυτών, ενώ λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής,

β) οι αιτούντες έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με συγγενείς, νομικούς συμβούλους, εκπροσώπους της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλους πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς. Προκειμένου να παρέχεται συνδρομή στους αιτούντες, παρέχεται πρόσβαση στα μέλη της οικογένειας, στους νομικούς συμβούλους, στους εκπροσώπους της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλους πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς. Η δυνατότητα αυτή μπορεί να περιορίζεται προσωρινά και μόνο για λόγους που σχετίζονται με την ασφάλεια των φιλοξενούμενων και των χώρων φιλοξενίας,

γ) λαμβάνονται υπόψη για την παραπομπή σε κατάλληλο χώρο φιλοξενίας ζητήματα που αφορούν το φύλο, την ηλικία και την υπαγωγή των αιτούντων στην κατηγορία των ευάλωτων προσώπων,

δ) λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα από το προσωπικό των χώρων που διαβιούν οι αιτούντες για την αποφυγή βιαιοπραγιών και βίας σχετιζόμενης με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της διάστασης της ταυτότητας φύλου, σεξουαλικής κακοποίησης και παρενόχλησης εντός των κέντρων φιλοξενίας,

ε) η μεταφορά αιτούντων σε άλλο χώρο στέγασης πραγματοποιείται μόνον όταν είναι αναγκαία και εφόσον έχει διασφαλιστεί η δυνατότητά τους να ενημερώνουν τους νομικούς τους συμβούλους για τη μεταφορά και τη νέα τους διεύθυνση.

3. Το προσωπικό που εργάζεται σε χώρους φιλοξενίας, διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση, δεσμεύεται από κώδικα δεοντολογίας και υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

4. Οι φορείς διαχείρισης των κέντρων φιλοξενίας μπορούν να επιτρέπουν στους αιτούντες να συμμετέχουν στη διαχείριση των υλικών μέσων και άυλων παραμέτρων της ζωής στα κέντρα, με σκοπό την καλύτερη οργάνωση της λειτουργίας των κέντρων και την κατά το δυνατόν αυτόνομη διαβίωση των αιτούντων.

5. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορούν κατ' εξαίρεση να θεσπίζονται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη ειδικότεροι όροι όσον αφορά τις υλικές συνθήκες υποδοχής, διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο, για εύλογη χρονική περίοδο η οποία είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, όταν:

α) απαιτείται εκτίμηση των ειδικών αναγκών του αιτούντος άσυλο σύμφωνα με το άρθρο 58 του παρόντος νόμου, ή

β) έχουν εξαντληθεί προσωρινά οι διαθέσιμες δυνατότητες στέγασης.

Σε κάθε περίπτωση, η παρέκκλιση από τα ως άνω δεν αίρει την υποχρέωση της αρμόδιας Αρχής υποδοχής για παροχή στους αιτούντες των υλικών και άυλων μέσων για την κάλυψη των βασικών αναγκών διαβίωσής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ Ή ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 57

(Άρθρο 20 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Περιορισμός ή διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής

1. Με απόφαση της αρμόδιας Αρχής υποδοχής, οι υλικές συνθήκες υποδοχής περιορίζονται ή σε εξαιρετικές και ειδικώς αιτιολογημένες περιπτώσεις, διακόπτονται όταν οι αιτούντες:

α) εφόσον τους παρέχεται στέγαση, εγκαταλείπουν τους χώρους φιλοξενίας στους οποίους έχουν παραπεμφθεί, χωρίς να ενημερώσουν την κατά περίπτωση αρμόδια διοίκηση ή δεν έχουν λάβει τυχόν απαιτούμενη άδεια ή εγκαταλείπουν τον τόπο διαμονής, που έχει καθορίσει η αρμόδια Αρχή κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 45 του παρόντος, χωρίς να έχουν λάβει τυχόν απαιτούμενη άδεια,

β) δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις δήλωσης στοιχείων (όπως διεύθυνσης κατοικίας ή διαμονής, συμβάσεων εργασίας που συνάπτουν ή αυτοπρόσωπης παράστασης) ή δεν ανταποκρίνονται στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών ή δεν προσέρχονται, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης της αίτησής τους για παροχή διεθνούς προστασίας, σε προσωπική συνέντευξη εντός της προθεσμίας που τάσσεται από τις αρχές παραλαβής και εξέτασης,

γ) έχουν υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση κατά την έννοια του στοιχείου (κ) του άρθρου 63 του παρόντος.

Για τις περιπτώσεις α' και β', όταν ο αιτών εντοπισθεί ή προσέλθει αυτοβούλως στην αρμόδια Αρχή, λαμβάνεται ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση, βασιζόμενη στους λόγους της εγκατάλειψης, σχετικά με την ανανέωση της παροχής μερικών ή όλων των υλικών συνθηκών υποδοχής, που είχαν περιορισθεί ή διακοπεί.

2. Η αρμόδια Αρχή υποδοχής περιορίζει τις υλικές συνθήκες υποδοχής, όταν διαπιστώνει ότι ο αιτών, χωρίς δικαιολογημένη αιτία, δεν έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας το συντομότερο δυνατόν, μετά την άφιξή του στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας.

3. Η αρμόδια Αρχή υποδοχής διακόπτει την πρόσβαση στις υλικές συνθήκες υποδοχής, όταν διαπιστωθεί ότι ο αιτών έχει αποκρύψει οικονομικούς πόρους και έχει, κατά συνέπεια, επωφεληθεί με τρόπο αθέμιτο από τις υλικές συνθήκες υποδοχής.

4. Σε περιπτώσεις σοβαρής παραβίασης του Κανονισμού λειτουργίας των κέντρων φιλοξενίας, η οποία διαταράσσει την ομαλή λειτουργία των κέντρων και τη συμβίωση των ατόμων σε αυτά ιδίως όταν επιδεικνύεται ιδιαίτερα βίαιη συμπεριφορά, επιβάλλεται ως κύρωση η διακοπή της παροχής υλικών συνθηκών. Παράλληλα, ενημερώνεται άμεσα ο οικείος Αστυνομικός Διευθυντής και προκειμένου περί των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, ο αρμόδιος για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικός Διευθυντής, προκειμένου να διακριβώσει αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης δ' της παρα-

γράφου 2 ή της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 46 του παρόντος νόμου. Εφόσον πρόκειται για ασυνόδευτο ανήλικο, η αρμόδια Αρχή υποδοχής οφείλει, πριν από την επιβολή της διακοπής της στέγασης, να απευθυνθεί στις υπηρεσίες αρωγής και/ή στις δικαστικές αρχές, που είναι αρμόδιες για την προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων, προκειμένου να μεριμνήσουν για την τοποθέτηση του ανήλικου, σε δομή που αρμόζει στις ανάγκες του και να διατάξουν τυχόν άλλα μέτρα αρωγής, εφόσον τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις.

5. Η απόφαση για περιορισμό ή διακοπή παροχής των υλικών συνθηκών υποδοχής ή η απόφαση με την οποία επιβάλλεται η κύρωση της παραγράφου 4, λαμβάνεται από την αρμόδια Αρχή υποδοχής σε ατομική και αντικειμενική βάση και οφείλει να είναι αιτιολογημένη. Κατά τη λήψη της απόφασης διακοπής ή περιορισμού των υλικών συνθηκών υποδοχής ή επιβολής της κύρωσης της παραγράφου 4, λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση του προσώπου, ιδίως όταν πρόκειται για ευάλωτα πρόσωπα σύμφωνα με το άρθρο 58 του παρόντος. Η απόφαση περιορισμού ή διακοπής των υλικών συνθηκών υποδοχής, δεν μπορεί να αφορά την πρόσβαση του αιτούντος σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 55 του παρόντος και δεν καθιστά αδύνατη την πρόσβαση εκ μέρους των αιτούντων σε βασικά μέσα που εξασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Οι αποφάσεις περιορισμού ή διακοπής της παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής ή επιβολής της κύρωσης της παραγράφου 4 γνωστοποιούνται στους αιτούντες σε γλώσσα που κατανοούν.

6. Οι υλικές συνθήκες υποδοχής δεν διακόπτονται ούτε περιορίζονται, πριν ληφθεί η απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΥΑΛΩΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 58 (Άρθρα 21 και 22 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) Γενική αρχή για τα ευάλωτα πρόσωπα και αξιολόγηση των ειδικών αναγκών υποδοχής των ευάλωτων προσώπων

1. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Β', λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση των ευάλωτων προσώπων, όπως οι ανήλικοι, ασυνόδευτοι ή μη, άμεσοι συγγενείς θυμάτων ναυαγίων (γονείς και αδέρφια), τα άτομα με αναπηρία, οι ηλικιωμένοι, οι εγκυμονούσες, οι μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα άτομα με σοβαρές ασθένειες, τα άτομα με νοητική και ψυχική αναπηρία και τα άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, φυσικής ή σεξουαλικής βίας, όπως τα θύματα ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων.

2. Η εκτίμηση του κατά πόσον τα πρόσωπα που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις είναι ευάλωτα, γίνεται κατά τη διαδικασία ταυτοποίησής τους κατά το άρθρο 39 ανεξάρτητα από την εκτίμηση των αναγκών

διεθνούς προστασίας, βάσει του Μέρους Α' του παρόντος νόμου.

3. Οι ειδικές συνθήκες υποδοχής εφαρμόζονται για τα πρόσωπα της παραγράφου 1 αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της παραγράφου 2 του άρθρου 65 του παρόντος, ειδικά όμως για τους ανήλικους οι ειδικές συνθήκες εφαρμόζονται μετά την ταυτοποίηση. Η ειδική κατάσταση των αιτούντων, ακόμη και εάν καταστεί εμφανής σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας, λαμβάνεται υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, και η εξέλιξη της κατάστασής τους παρακολουθείται συστηματικά.

4. Μόνο τα άτομα της παραγράφου 1 θεωρούνται ότι έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής και συνεπώς επωφελοούνται των ειδικών συνθηκών υποδοχής.

5. Οι αρμόδιες Αρχές υποχρεούνται να ενημερώνουν άμεσα το Εθνικό Σύστημα Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4198/2013 (Α' 215), σε περίπτωση που εντοπίζουν θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Άρθρο 59 (Άρθρο 23 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) Ανήλικοι

1. Το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των αρμόδιων Αρχών κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος. Στους ανήλικους διασφαλίζεται ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης για τη σωματική, ψυχική, διανοητική, ηθική και κοινωνική τους ανάπτυξη. Για την εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανήλικου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως οι δυνατότητες επανένωσης της οικογένειας, η ποιότητα ζωής και η κοινωνική ανάπτυξη του ανήλικου, ζητήματα ασφάλειας και προστασίας, ιδίως αν υπάρχει κίνδυνος να καταστεί ο ανήλικος θύμα εμπορίας ανθρώπων και οι απόψεις του ανήλικου ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του.

2. Οι κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές εξασφαλίζουν την πρόσβαση ανήλικων που είναι θύματα κάθε μορφής κακοποίησης, παραμέλησης, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων ή σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή ένοπλων συγκρούσεων σε υπηρεσίες αποκατάστασης, καθώς και την παροχή σε αυτούς της κατάλληλης ψυχολογικής φροντίδας και εξειδικευμένης θεραπείας, εφόσον τούτο απαιτείται.

3. Οι κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές μεριμνούν ώστε οι ανήλικοι να έχουν πρόσβαση σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ηλικία και το φύλο τους, εντός των κέντρων φιλοξενίας, καθώς και σε δραστηριότητες ανοικτού χώρου.

4. Οι κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές μεριμνούν ώστε τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων ή οι ανήλικοι αιτούντες να διαμένουν με τους γονείς τους, τα ανήλικα άγαμα αδέρφια τους ή με τον ενήλικο συγγενή που έχει την ευθύνη τους σύμφωνα με τον νόμο, εφόσον αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον των εν λόγω ανηλίκων.

Άρθρο 60**(Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)****Ασυνόδευτοι ανήλικοι και χωρισμένοι ανήλικοι**

1. Οι αρμόδιες Αρχές στα σημεία εισόδου στην Ελληνική Επικράτεια, καθώς και κάθε αρμόδια Αρχή που διαπιστώνει την είσοδο στην Ελληνική Επικράτεια ασυνόδευτου ανήλικου ή χωρισμένου ανήλικου ενημερώνει αμελλητί την πλησιέστερη Εισαγγελική Αρχή, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) ή οποιαδήποτε άλλη Αρχή είναι αρμόδια για την προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων και των χωρισμένων ανήλικων.

2. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης είναι υπεύθυνη για την υποδοχή και ταυτοποίηση των ασυνόδευτων ανήλικων στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά επίσης, μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα, για την άμεση ανάθεση της φροντίδας του χωρισμένου ανήλικου στον ενήλικο συγγενή του, εφόσον αυτό κρίνεται ότι εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου. Ο συγγενής ασκεί καθήκοντα εκπροσώπου του ανήλικου για τις πράξεις που του αναθέτει ρητά ο αρμόδιος Εισαγγελέας.

3. Αρμόδια Αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανήλικων και των χωρισμένων ανήλικων ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η οποία, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή άλλες αρχές, κατά λόγο αρμοδιότητάς τους:

α. Λαμβάνει αμέσως τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις της, που προβλέπονται στο παρόν και να εξασφαλίζεται η αναγκαία εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανήλικων και των χωρισμένων ανήλικων, προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων τους, καθώς και η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο. Προς τούτο, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες, για τον διορισμό εκπροσώπου μέσω του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου Εισαγγελέα και ενημερώνει αμέσως τον ασυνόδευτο ανήλικο για τον ορισμό του εκπροσώπου του. Σε περίπτωση ορισμού νομικού προσώπου ως εκπροσώπου ορίζεται υποχρεωτικά ένα φυσικό πρόσωπο μέλος αυτού, για να επιτελεί τα καθήκοντα του εκπροσώπου. Η αρμόδια Αρχή για την προστασία ασυνόδευτων ανήλικων και χωρισμένων ανήλικων πραγματοποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολόγηση της καταλληλότητας των εκπροσώπων, καθώς και της διαθεσιμότητας των αναγκών μέσω των για την εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανήλικων.

β. Μεριμνά για την αναζήτηση των μελών της οικογένειας του ασυνόδευτου ανήλικου και του χωρισμένου ανήλικου, με τη συνδρομή πιστοποιημένων φορέων και οργανώσεων, το συντομότερο δυνατόν, αφότου υποβληθεί αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας. Αν υπάρχει κίνδυνος να απειληθεί η ζωή ή η ακεραιότητα του ανήλικου ή των στενών συγγενών του, ιδίως αν αυτοί διαμένουν στη χώρα καταγωγής, η συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση των πληροφοριών που αφορούν τα εν λόγω πρόσωπα, γίνεται εμπιστευτικά, ώστε να μην διακυβεύεται η ασφάλειά τους.

γ. Μεριμνά για την τοποθέτηση ασυνόδευτων ανήλικων σε ανάδοχες οικογένειες και την εποπτεία τους.

δ. Μεριμνά για την παραπομπή και συνοδεία των ασυνόδευτων ανήλικων σε κέντρα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανήλικων ή σε άλλα κέντρα φιλοξενίας, εφόσον υπάρχουν κατάλληλα διαμορφωμένοι προς τούτο χώροι για όσο χρόνο διαρκεί η παραμονή τους στη Χώρα ή έως ότου τοποθετηθούν σε ανάδοχη οικογένεια ή σε εποπτευόμενα διαμερίσματα. Οι μεταβολές του τόπου διαμονής των ασυνόδευτων ανήλικων περιορίζονται στο ελάχιστο και μόνο εφόσον είναι αναγκαίες.

ε. Μεριμνά για τη στέγαση ανήλικων μαζί με τους ενήλικους συγγενείς τους ή άλλα ενήλικα πρόσωπα κατάλληλα, για να αναλάβουν τη φροντίδα τους, εφόσον αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον των ανήλικων και έχουν λάβει χώρα διαδικασίες ανάθεσης της φροντίδας στα πρόσωπα αυτά σύμφωνα με τον νόμο.

στ. Διασφαλίζει την από κοινού στέγαση και συμβίωση των αδελφών, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το φύλο, την ωριμότητα και γενικά το συμφέρον κάθε ανήλικου.

ζ. Μεριμνά για τη φιλοξενία των ασυνόδευτων ανήλικων, που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος, σε εποπτευόμενα διαμερίσματα, χωρίς να τίθεται η προστασία της ανηλικότητας. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι εποπτευόμενοι φορείς, οι ελάχιστες προδιαγραφές και οι προβλεπόμενοι όροι και διαδικασίες για την επιλογή, παραπομπή, διαμονή και ολοκλήρωση της παρεχόμενης φιλοξενίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Το προσωπικό των φορέων, που ασχολείται με υποθέσεις ασυνόδευτων ανήλικων και χωρισμένων ανήλικων, διαθέτει και λαμβάνει συνεχώς κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες των ανήλικων. Το προσωπικό αυτό δεσμεύεται από κώδικα δεοντολογίας και έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία εκτέλεσης αυτών.

5. Ο εκπρόσωπος του ασυνόδευτου ανήλικου, που ορίζεται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 3, πρέπει να έχει τις αναγκαίες γνώσεις και την εμπειρία, ώστε να ασκεί τα καθήκοντά του κατά τρόπο που να διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον και τη συνολική ευημερία του ανήλικου. Δεν μπορεί να οριστεί ως εκπρόσωπος, πρόσωπο, τα συμφέροντα του οποίου συγκρούονται ή ενδέχεται να συγκρουστούν με τα συμφέροντα του ασυνόδευτου ανήλικου. Το πρόσωπο που έχει οριστεί ως εκπρόσωπος αντικαθίσταται από την αρχή της παραγράφου 1 μόνο σε περίπτωση αδυναμίας εκπροσώπησης για πραγματικούς ή νομικούς λόγους.

Άρθρο 61**(Άρθρο 25 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)****Θύματα βασανιστηρίων και βίας**

1. Τα θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας πιστοποιούνται με ιατρική γνωμάτευση από δημόσιο νοσοκομείο, στρατιωτικό νοσοκομείο ή κατάλληλα εκπαιδευμένους ιατρούς δημόσιων φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, συμπεριλαμβανομένων των ιατροδικαστών και λαμβάνουν την αναγκαία περίθαλψη για τη βλάβη που προκλήθηκε, ιδίως πρόσβαση σε κατάλληλη ιατρική και ψυχολογική θεραπεία ή περίθαλψη.

2. Το προσωπικό των φορέων που ασχολείται με υποθέσεις θυμάτων βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας, διαθέτει και συνεχίζει να λαμβάνει κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες αυτών και έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία εκτέλεσης αυτών.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΟΔΗΓΙΑ 2013/32/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 26ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2013 «ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΗ)»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 62 (Άρθρο 1 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ) Σκοπός

Σκοπός των διατάξεων του παρόντος Μέρους είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)» (L 180/29.6.2013).

Άρθρο 63 (Άρθρα 2 και 4 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ) Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου:

α. «Τελεσίδικη απόφαση» είναι: (α) η απόφαση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, που ορίζει εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αναγνωρίζεται ή όχι πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, η οποία εκδίδεται επί της προσφυγής που ασκείται κατά των αποφάσεων της Υπηρεσίας Ασύλου σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος, ή (β) η απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου κατά της οποίας δεν μπορεί να ασκηθεί ή ως άνω προσφυγή λόγω παρόδου απράκτων των προθεσμιών άσκησης της.

β. «Δικαιούχος επικουρικής προστασίας» είναι ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που πληροί τις προϋποθέσεις της περίπτωσης ζ' του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.

γ. «Διεθνής προστασία» είναι το καθεστώς πρόσφυγα και το καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στις περιπτώσεις στ' και η' του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.

δ. «Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής», «Αρμόδιες Αρχές Εξέτασης» ή «Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής και Εξέτασης» είναι τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια της Υπηρεσίας Ασύλου, καθώς και τα Κινητά Κλιμάκια Ασύλου σύμφωνα με τα οριζόμενα ειδικότερα στον ν. 4375/2016.

ε. «Κεντρική Αρχή» είναι η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

στ. «Αποφαινόμενη Αρχή» είναι ο υπάλληλος της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, ο οποίος ορίζεται ως χειριστής για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του παρόντος. Στην περίπτωση του άρθρου 91 του παρόντος, Αποφαινόμενη Αρχή, είναι ο Προϊστάμενος του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή Αυτοτελούς Κλιμακίου της Υπηρεσίας Ασύλου. Στις περιπτώσεις του άρθρου 84 παράγραφος 1 περίπτωση β', η Αποφαινόμενη Αρχή εκδίδει και τη σχετική πράξη μεταφοράς κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 604/2013.

ζ. «Αρμόδιες Αρχές Απόφασης» είναι η Αποφαινόμενη Αρχή και οι Επιτροπές Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών.

η. «Μεταγενέστερη αίτηση» είναι η αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας, που υποβάλλεται μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης επί προηγούμενης αίτησης διεθνούς προστασίας, περιλαμβανομένων περιπτώσεων όπου ο αιτών ρητά ανακάλεσε την αίτησή του και περιπτώσεων όπου η αποφαινόμενη αρχή απέρριψε την αίτηση μετά από τη σιωπηρή της ανάκληση.

θ. «Ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας» είναι η απόφαση της Αποφαινόμενης Αρχής να ανακαλέσει καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Πρώτου Μέρους. Σε περίπτωση άρνησης ανανέωσης άδειας διαμονής πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις και εγγυήσεις περί ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

ι. «Παραμονή στη χώρα» είναι η παραμονή στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων και των ζωνών διέλευσης.

ια. «Σύμβουλος του αιτούντος» είναι ο ιατρός, ψυχολόγος ή κοινωνικός λειτουργός, ο οποίος τον υποστηρίζει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησής του.

ιβ. «Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία» ή «δελτίο» είναι το ειδικό ατομικό δελτίο που εκδίδεται για τον αιτούντα κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της αίτησής του από τις αρμόδιες Αρχές και του επιτρέπει την παραμονή στην Ελληνική Επικράτεια μέχρι την ολοκλήρωσή της.

ιγ. «Αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων» είναι οι αιτούντες, των οποίων η ικανότητα να απολαύουν των δικαιωμάτων και να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος Μέρους περιορίζεται λόγω ιδιαίτερων περιστάσεων, που αφορούν την προσωπική τους κατάσταση και ιδίως την κατάσταση της υγείας τους.

Άρθρο 64 (Άρθρο 3 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ) Πεδίο Εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων ή στις ζώνες διέλευσης της χώρας, καθώς και στις διαδικασίες ανάκλησης χορηγηθέντος καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

2. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους δεν εφαρμόζονται επί αιτήσεων διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου, που υποβάλλονται σε ελληνικές διπλωματικές αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες στο εξωτερικό.

3. Η ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος Μέρους γίνονται σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και το διεθνές δίκαιο για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και τη σχετική διεθνή, ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία και νομολογία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 65 (Άρθρο 6 και 7 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ) Πρόσβαση στη διαδικασία

1. Κάθε υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Η αίτηση υποβάλλεται ενώπιον των Αρχών Παραλαβής, οι οποίες διενεργούν αμέσως πλήρη καταγραφή της. Η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία ταυτότητας, τη χώρα καταγωγής του αιτούντος, το όνομα του πατέρα, της μητέρας, του/της συζύγου και των τέκνων του, βιομετρικά στοιχεία αναγνώρισης, καθώς, πλήρη αναφορά των λόγων για τους οποίους ο αιτών ζητά διεθνή προστασία, διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής, καθώς και, αν ο αιτών επιθυμεί, ορισμό αντικλήτου.

2. Σε περίπτωση που, για οποιονδήποτε λόγο, δεν είναι δυνατή η πλήρης καταγραφή, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, μετά από απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, οι Αρχές Παραλαβής μπορούν να προβαίνουν, το αργότερο εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, σε απλή καταγραφή των ελάχιστων απαραίτητων στοιχείων και στη συνέχεια να προβαίνουν κατά προτεραιότητα στην πλήρη καταγραφή της παραγράφου 1, σε συγκεκριμένη ημερομηνία, για την οποία ενημερώνεται ο αιτών, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν των δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την μερική καταγραφή της αίτησης. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται στον αιτούντα έγγραφο, που φέρει τα στοιχεία του και φωτογραφία του, το οποίο παραδίδει κατά την οριστική καταγραφή, οπότε και αυτό αντικαθίσταται από το δελτίο αιτούντος ασύλου σύμφωνα με το άρθρο 70 του παρόντος.

3. Η αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρείται κατατεθειμένη από την ημερομηνία της πλήρους καταγραφής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2, από την οποία αρχίζουν οι σχετικές προθεσμίες για την εξέτασή της σύμφωνα με το άρθρο 83 του παρόντος.

4. Σε περίπτωση που ο αιτών, για τον οποίο έχει διενεργηθεί απλή καταγραφή, δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη διενέργεια πλήρους καταγραφής της αίτησής του για διεθνή προστασία, ενημερώνεται για τις συνέπειες της απόφασής του και για το γεγονός ότι οφείλει να εγκαταλείψει τη χώρα, εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου. Παράλληλα, ο αιτών ενημερώνεται για την δυνατότητα να υπαχθεί σε διαδικασίες οικειοθελούς επαναπατρι-

σμού και εφόσον επιθυμεί του παρέχεται κάθε συνδρομή προκειμένου να διευκολυνθεί στον επαναπατρισμό του, διαφορετικά εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ απόφαση επιστροφής ή επανεισδοχής ή απέλασης σε βάρος του παραπέμπεται στην αρμόδια Αρχή που επιμελείται της εκτέλεσης των διαδικασιών επιστροφής, επανεισδοχής ή απέλασης.

5. Σε περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, για τον οποίο έχει διενεργηθεί απλή καταγραφή, δεν εμφανιστεί για την πλήρη καταγραφή της κατά την ορισθείσα ημερομηνία σύμφωνα με την παράγραφο 2, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ απόφαση επιστροφής ή επανεισδοχής ή απέλασης σε βάρος του αιτούντος, ενημερώνεται άμεσα η αρμόδια Αρχή, που επιμελείται της εκτέλεσης των ως άνω διαδικασιών. Παράλληλα, εφόσον ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής διαμένει σε Κέντρο Υποδοχής ή Φιλοξενίας, ενημερώνεται και ο Προϊστάμενος του Κέντρου.

6. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών θα παρουσιασθεί αυτοπροσώπως ενώπιόν τους.

7. Σε περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος είτε βρίσκεται υπό κράτηση είτε σε διαδικασίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης κατά την κείμενη νομοθεσία, δηλώσει ότι επιθυμεί να καταθέσει αίτηση διεθνούς προστασίας, οι κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές μεριμνούν για την άμεση σύνταξη και υποβολή έγγραφης σχετικής δήλωσης. Στη συνέχεια, η αίτηση διεθνούς προστασίας, καταγράφεται από την υπηρεσία κράτησης ή την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 (απλή καταγραφή), σε διασυνδεδεμένο με την Αρχή Παραλαβής ηλεκτρονικό σύστημα εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών. Οι αρχές κράτησης ή οι περιφερειακές υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σε συνεργασία με την Αρχή Παραλαβής, μεριμνούν για τη μεταγωγή του κρατούμενου ενώπιον της αρχής αυτής, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πλήρης καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παράγραφο 1, σε συγκεκριμένη ημερομηνία η οποία έχει καθορισθεί από την Αρχή Παραλαβής για την οποία ενημερώνεται ο αιτών από τις αρχές κράτησης ή τις περιφερειακές υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν των επτά (7) εργάσιμων ημερών από την μερική καταγραφή της αίτησης. Σε περίπτωση που ο αιτών αφεθεί ελεύθερος πριν την πραγματοποίηση πλήρους καταγραφής, οφείλει να προσέλθει κατά την συγκεκριμένη ημερομηνία για την οποία έχει ενημερωθεί σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής, ώστε να προγραμματιστεί η πλήρης καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται στον αιτούντα έγγραφο που φέρει τα στοιχεία του και φωτογραφία του, το οποίο παραδίδει κατά την οριστική καταγραφή, οπότε και αυτό αντικαθίσταται από το δελτίο αιτούντος ασύλου σύμφωνα με το άρθρο 70 του παρόντος. Σε περίπτωση που ο αιτών δεν επιθυμεί

την πλήρη καταγραφή της αίτησής του, εφαρμόζεται αναλογικά η παράγραφος 5.

8. Το πρόσωπο που εκφράζει επιθυμία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας είναι αιτών άσυλο σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης δ' του άρθρου 63.

9. Αν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθεί σε μη αρμόδια αρχή, αυτή υποχρεούται να ειδοποιήσει αμέσως την αρμόδια Αρχή Παραλαβής με τον προσφορότερο τρόπο και να παραπέμψει σε αυτήν τον αιτούντα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του παρόντος. Η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου μεριμνά για την ενημέρωση και κατάρτιση των αρχών στις οποίες είναι πιθανόν να απευθυνθεί όποιος επιθυμεί να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας (ιδίως την Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα και την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης), σχετικά με τις αρμόδιες υπηρεσίες και τη διαδικασία κατάθεσης της αίτησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ώστε να ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι σχετικά με τον τόπο και τρόπο κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας.

10. Ο αιτών μπορεί να υποβάλει αίτηση εξ ονόματος και των μελών της οικογένειάς του. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα ενήλικα μέλη με δικαιοπρακτική ικανότητα πρέπει να συναινούν εγγράφως στην κατάθεση της αίτησης εξ ονόματός τους ή σε αντίθετη περίπτωση να έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν οι ίδιοι την αίτησή τους. Πριν ζητηθεί η συναίνεση, κάθε ενήλικος, μέλος της οικογένειας, προσέρχεται υποχρεωτικά αυτοπροσώπως και ενημερώνεται κατ' ιδίαν σχετικά με τις συναφείς διαδικαστικές συνέπειες της αυτοπρόσωπης κατάθεσης αίτησης και σχετικά με το δικαίωμά του να υποβάλει αυτοτελή αίτηση διεθνούς προστασίας. Η συναίνεση ζητείται κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης.

11. Αιτών που αποκτά τέκνο μετά την είσοδό του στη χώρα δύναται να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας εξ ονόματος του τέκνου, η κατάθεση της οποίας συνοδεύεται από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου. Η αίτηση αυτή συνενώνεται με την αίτηση διεθνούς προστασίας του αιτούντος γονέα, σε όποιο στάδιο και βαθμό της διαδικασίας βρίσκεται αυτή.

12. Ο ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών, ασυνόδευτος ή μη δύναται να υποβάλει αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας. Σε περίπτωση ασυνόδευτου ανήλικου εφαρμόζεται περαιτέρω το άρθρο 75 του παρόντος.

13. Ο ανήλικος, κάτω των δεκαπέντε (15) ετών, υποβάλει αίτηση διά του ενήλικου μέλους της οικογένειάς του ή δια εκπροσώπου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 16 και στο άρθρο 75 του παρόντος.

14. Ο επίτροπος του ανήλικου, καθώς και ο εκπρόσωπος του ξενώνα στον οποίο φιλοξενείται ο ανήλικος, μπορούν να καταθέτουν αίτηση διεθνούς προστασίας εξ ονόματος του ανήλικου εφόσον, με βάση εξατομικευμένη εκτίμηση της προσωπικής κατάστασής του, θεωρούν ότι ο ανήλικος έχει ενδεχομένως ανάγκη διεθνούς προστασίας. Τα πρόσωπα αυτά καθίστανται αυτοδικαίως αντίκλητοι και όλες οι επιδόσεις σύμφωνα με το άρθρο 82 του παρόντος γίνονται και προς αυτούς.

15. Ο ανήλικος παρίσταται αυτοπροσώπως κατά την κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός αν

αυτό είναι αδύνατο για λόγους ανωτέρας βίας, που βεβαιώνονται σε σχετικό έγγραφο δημόσιας Αρχής και εκπροσωπείται από ενήλικο μέλος της οικογένειάς του ή εκπρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος.

16. Η Υπηρεσία Ασύλου, αν υφίσταται επείγουσα ανάγκη, μπορεί να επικουρείται από ελληνόγλωσσο προσωπικό που διατίθεται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, το οποίο θα παρέχει κάθε τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή για την διεκπεραίωση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Ιδίως, θα παρέχει συνδρομή για τη διενέργεια των καταγραφών των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, την ανάλογη εφαρμογή της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 90 και για κάθε άλλη διοικητική ενέργεια που αφορά τη διεκπεραίωση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 66

(Άρθρο 8 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ενημέρωση και παροχή συμβουλών σε κέντρα κράτησης και σημεία εισόδου στην Ελληνική Επικράτεια

1. Υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, οι οποίοι βρίσκονται σε κέντρα κράτησης ή σημεία διέλευσης συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών διέλευσης, στα εξωτερικά σύνορα, λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Η Υπηρεσία Ασύλου σε συνεργασία με τις αρχές που δραστηριοποιούνται στα σημεία αυτά ή με πιστοποιημένες οργανώσεις, μεριμνά για την παροχή της πληροφόρησης σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Στα εν λόγω κέντρα κράτησης και σημεία διέλευσης, παρέχεται δυνατότητα διερμηνείας στο μέτρο που είναι αναγκαίο για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου.

2. Οι πιστοποιημένες οργανώσεις και τα πρόσωπα που ενημερώνουν και συμβουλεύουν τους υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, σύμφωνα με την παράγραφο 1, έχουν πρόσβαση στα σημεία διέλευσης των συνόρων, περιλαμβανομένων των ζωνών διέλευσης, στα εξωτερικά σύνορα, εκτός αν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης ή λόγοι που υπαγορεύονται από τη διοικητική διαχείριση του συγκεκριμένου σημείου διέλευσης των συνόρων και επιβάλλουν τον περιορισμό του δικαιώματος αυτού. Οι περιορισμοί αυτοί δεν θα πρέπει να περιορίζουν αυστηρά την πρόσβαση και να την καθιστούν αδύνατη.

3. Τα κριτήρια και η διαδικασία πιστοποίησης των οργανώσεων που προβλέπονται στο άρθρο αυτό και κάθε άλλο ειδικότερο ή τεχνικό θέμα που αφορά στην πιστοποίηση, καθώς και οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 67

(Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων

1. Οι Αρχές Παραλαβής εκτιμούν, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης διεθνούς

προστασίας, ή σε όποιο σημείο της διαδικασίας ανακύψουν οι σχετικές ανάγκες, αν ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, λόγω, μεταξύ άλλων, ηλικίας, φύλου, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, ψυχικών διαταραχών ή ως συνέπεια βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας.

2. Εφόσον κριθεί ότι αιτούντες χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, τους εξασφαλίζεται επαρκής υποστήριξη, ώστε να μπορούν να απολαύουν των δικαιωμάτων και να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις του παρόντος Μέρους καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Μορφές επαρκούς υποστήριξης συνιστούν, ιδίως, η δυνατότητα επιπλέον διαλειμμάτων κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με το άρθρο 77, η δυνατότητα στον αιτούντα να κινείται κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης αν αυτό καθίσταται αναγκαίο από την κατάσταση υγείας του, καθώς και η επιείκεια σε μη μειζονες ανακρίβειες και αντιφάσεις, εφόσον αυτές σχετίζονται με την κατάσταση της υγείας του.

3. Όταν η κατάλληλη υποστήριξη του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να παρέχεται εντός του πλαισίου των διαδικασιών της παραγράφου 9 του άρθρου 83 και του άρθρου 90 του παρόντος, ιδίως όταν προκύπτει ότι ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων συνεπεία βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, δεν εφαρμόζεται ή παύει να εφαρμόζεται η διαδικασία των άρθρων αυτών στα πρόσωπα αυτά. Όταν τα πρόσωπα της παραγράφου 1 εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 104 του παρόντος τότε τους παρέχονται οι εγγυήσεις της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 68

(Άρθρο 9 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Δικαίωμα παραμονής αιτούντων - Εξαιρέσεις

1. Οι αιτούντες επιτρέπεται να παραμένουν στη χώρα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας στον πρώτο βαθμό και απαγορεύεται η απομάκρυνσή τους με οποιονδήποτε τρόπο.

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις:

α) υποβολής μεταγενέστερης αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 89 του παρόντος,

β) όπου οι αρμόδιες Αρχές είτε παραδίδουν τον αιτούντα σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3251/2004 (Α' 127), είτε εκδίδουν αυτόν σε τρίτη χώρα, με την εξαίρεση της χώρας καταγωγής του αιτούντος, ή σε διεθνή ποινικά δικαστήρια, με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας. Η παράδοση ή η έκδοση δεν πρέπει να οδηγεί σε έμμεση ή άμεση επαναπροώθηση του ενδιαφερόμενου κατά παράβαση του άρθρου 33 παράγραφος 1 της Σύμβασης της Γενεύης ή σε κίνδυνο δίωξης ή σοβαρής βλάβης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος νόμου, του άρθρου 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά

Δικαιώματα, του άρθρου 3 της Διεθνούς Σύμβασης της Νέας Υόρκης κατά των Βασανιστηρίων, του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, των άρθρων 4 και 19 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του άρθρου 5 του Συντάγματος. Κανένας δεν εκδίδεται πριν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αίτησής του, εφόσον επικαλείται φόβο δίωξης στο εκζητούν κράτος.

3. Το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος στη χώρα, σύμφωνα με την παράγραφο 1, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής. Όπου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, παύει η ισχύς του δικαιώματος παραμονής του αιτούντος, η αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει τη συνδρομή των όρων της αρχής της μη επαναπροώθησης, όπως αυτή αποτυπώνεται στο άρθρο 3 της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας που κυρώθηκε με τον ν. 1782/1988 (Α' 116), στο άρθρο 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα που κυρώθηκε με τον ν. 2462/1997 (Α' 25), στα άρθρα 31 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης για το Καθεστώς των Προσφύγων 1951, που κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 201) και στο άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974, (Α' 256). Στην περίπτωση αυτή, η αποφαινόμενη Αρχή χορηγεί βεβαίωση περί μη απομάκρυνσης για λόγους ανθρωπιστικούς, η οποία συνεπάγεται για τον κάτοχο, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της βεβαίωσης αναβολής απομάκρυνσης του άρθρου του ν. 3907/2011.

4. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 έχει εφαρμογή το άρθρο 104 του παρόντος.

Άρθρο 69

(Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Εγγυήσεις για τους αιτούντες

1. Οι αιτούντες, κατά την εφαρμογή του παρόντος Μέρους, έχουν δικαιώματα τα οποία πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

2. Κατά την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο προκειμένου πράγματι να κατανοούν το περιεχόμενο του εγγράφου:

α) για τη διαδικασία που ακολουθείται,

β) για τα δικαιώματά τους,

γ) για το καθήκον συνεργασίας τους με τις εθνικές αρχές σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και για τις υποχρεώσεις τους,

δ) για τις συνέπειες της παραβίασης του καθήκοντος συνεργασίας με τις εθνικές αρχές λόγω μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους. Ιδιαίτερη υπόμνηση γίνεται για τις συνέπειες της μη ανεύρεσής τους στον δηλωθέντα τόπο διαμονής ή στη δηλωθείσα διεύθυνση, της ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης της αίτησής τους, της μη αυτοπρόσωπης παράστασης σε κάθε στάδιο της διαδικασίας,

ε) για το καθήκον εχεμύθειας των αρχών και το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στις αρχές κατά τη

διάρκεια της εξέτασης της αίτησής τους, δεν θα αποκαλυφθούν στους φερόμενους ως φορείς δίωξης ή σοβάρης βλάβης,

στ) για τις προθεσμίες και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων, που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους,

ζ) για τις συνέπειες της απόρριψης της αίτησής τους, καθώς και για τις δυνατότητες προσβολής της, την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται και πού αυτό εδρεύει, τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής, καθώς και για τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 8 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016,

η) τις δυνατότητες εθελούσιου επαναπατρισμού τους.

Η Υπηρεσία Ασύλου σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με πιστοποιημένες οργανώσεις, εφόσον χρειαστεί, συνδράμει τους αιτούντες στην κατανόηση του εγγράφου ενημέρωσης. Οι αιτούντες υπογράφουν το έγγραφο ενημέρωσης που τους χορηγείται επί του οποίου και δηλώνουν αν έχουν πράγματι κατανοήσει το περιεχόμενό του. Αντίγραφο του εγγράφου με την υπογραφή του αιτούντος διατηρείται στον φάκελο του αιτούντος που τηρείται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής. Οι πληροφορίες τους παρέχονται εγκαίρως ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 78 του παρόντος. Οι πληροφορίες αυτές δύναται να παρέχονται περαιτέρω και τηλεφωνικά με αυτοματοποιημένο τρόπο.

2. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν των υπηρεσιών διερμηνέα για να υποβάλουν την αίτησή τους και να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, για τη διεξαγωγή συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης, καθώς και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, εφόσον δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η αναγκαία επικοινωνία χωρίς αυτόν. Η δαπάνη της διερμηνείας βαρύνει το Δημόσιο. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας, όπου αυτή απαιτείται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας δύναται να παρέχεται και εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας, σε περίπτωση που η φυσική παρουσία διερμηνέα δεν είναι πρόσφορη. Οι αρμόδιες Αρχές απόφασης μεριμνούν ώστε να λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου ξενόγλωσσων εγγράφων που τυχόν κατατίθενται ενώπιον τους, ακόμη και αν αυτά δεν προσκομίζονται σε επίσημη μετάφραση.

3. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να επικοινωνούν με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη πιστοποιημένη οργάνωση που παρέχει νομική, ιατρική και ψυχολογική συνδρομή.

4. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να εφοδιάζονται ατελώς από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, αμέσως μετά την οριστική καταγραφή της αίτησης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 65 του παρόντος, με το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, το οποίο φέρει τη φωτογραφία τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο

άρθρο 70 του παρόντος. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία αποτελεί προσωρινό τίτλο, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για έκδοση άδειας διαμονής, διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων όπου αυτά προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, εξασφαλίζει τις απαραίτητες αναγκαίες συναλλαγές κατά τον χρόνο ισχύος του και τους επιτρέπει την παραμονή στην Ελληνική Επικράτεια. Στο δελτίο αναφέρεται τυχόν περιορισμός της κυκλοφορίας ή της διαμονής κατά το άρθρο 45 του παρόντος. Σε περίπτωση μερικής καταγραφής έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν το έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 65 παρόντος.

5. Οι αιτούντες ενημερώνονται σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και για τη δυνατότητα προσβολής της απορριπτικής απόφασης, της σχετικής προθεσμίας, για το όργανο ενώπιον του οποίου αυτή προσβάλλεται, καθώς και για την έδρα αυτού. Η απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας εκδίδεται και επιδίδεται στον αιτούντα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 του παρόντος. Σε περίπτωση που ο αιτών αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, γνωστοποιούνται στοιχεία από το διοικητικό φάκελο και χορηγούνται αντίγραφα μόνο εφόσον ο αιτών αποδείξει ειδικό έννομο συμφέρον.

6. Έχουν πρόσβαση, οι ίδιοι ή διά των πληρεξουσίων δικηγόρων ή εξουσιοδοτημένων συμβούλων τους, σε πληροφορίες που παρέχουν εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων, όπως ιατρικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών, γλωσσολογικών ή ζητημάτων που άπτονται ιδίως των ανηλίκων ή του φύλου.

7. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου. Στις περιπτώσεις κράτησης, παραμονής σε εγκαταστάσεις της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή κατά τη διαδικασία του άρθρου 90 του παρόντος, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και βεβαιώνουν την υπογραφή των αιτούντων βάσει των στοιχείων που έχουν δηλώσει.

Άρθρο 70

Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία

1. Το δελτίο έχει διάρκεια ισχύος έξι (6) μηνών και ανανεώνεται έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας.

2. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, μπορεί να μειώνεται η διάρκεια ισχύος των δελτίων αιτούντων από συγκεκριμένη χώρα καταγωγής, λαμβανομένης υπόψη της αναμενόμενης διάρκειας έκδοσης απόφασης σε Α' βαθμό και εφόσον από τα επίσημα στατιστικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκύπτει ότι το ποσοστό χορήγησης διεθνούς προστασίας σε αιτούντες από τη συγκεκριμένη χώρα, κατά τα δύο προηγούμενα τρίμηνα, είναι χαμηλότερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%). Στην περίπτωση αυτή η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών.

3. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής περιορίζεται η διάρκεια ισχύος του δελτίου συγκεκριμένου αιτούντος, όταν επίκειται άμεσα η επίδοση απόφασης ή όταν εκκρεμεί μεταφορά στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών.

4. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας αρχής παραλαβής περιορίζεται η διάρκεια ισχύος του δελτίου συγκεκριμένου αιτούντος ανάλογα με την διαδικασία εξέτασης της αίτησής του. Ειδικότερα στην περίπτωση:

(α) αιτήσεων που εξετάζονται κατ' απόλυτη προτεραιότητα σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 83 του παρόντος, η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των είκοσι πέντε (25) ημερών,

(β) αιτήσεων που εξετάζονται κατά προτεραιότητα σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 83, αιτήσεων που εξετάζονται σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 83 (ταχύρρυθμη διαδικασία), και αιτήσεων που εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 84 (απαράδεκτες), η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών,

(γ) αιτήσεων που εξετάζονται με τη διαδικασία στα σύνορα, η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των δέκα πέντε (15) ημερών.

5. (α) Η επίδοση στον αιτούντα της απορριπτικής απόφασης επί της αίτησής του, έχει ως συνέπεια την αυτοδίκαιη παύση ισχύος του δελτίου. Κατά της απορριπτικής απόφασης ο αιτών δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος, νομιμοποιώντας προς τούτο πληρεξούσιο δικηγόρο.

(β) Στην περίπτωση που ο αιτών κρατείται ή βρίσκεται σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή εφόσον η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει υποβληθεί, σύμφωνα με το άρθρο 90 του παρόντος, το δελτίο αιτούντος διενήχθη πρόστασία χορηγείται μετά την άρση της κράτησης, ή το πέρας των διαδικασιών Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή αφού επιτραπεί η είσοδος στο έδαφος της Χώρας σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 2 του παρόντος,

(γ) Αν κατά την άρση της κράτησης, ο αιτών δεν εφοδιαστεί με δελτίο, διότι, δεν έχει λάβει χώρα η πλήρης καταγραφή, εφαρμόζεται η παράγραφος 7 του άρθρου 65 του παρόντος.

6. Αν ο αιτών δεν εμφανιστεί για να ανανεώσει το δελτίο το αργότερο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του, τούτο παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Κατ' εξαίρεση, αναστέλλεται η λήξη της προθεσμίας αυτής, σε περίπτωση συνδρομής ανωτέρας βίας, εξαιτίας της οποίας καθίσταται αδύνατη η ανανέωσή του, η δε αναστολή αυτή διαρκεί καθ' όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η ανωτέρα βία. Στις περιπτώσεις αυτές χρειάζεται να γίνεται επίκληση, από τον αιτούντα κατά τρόπον ορισμένο, των περιστατικών που συνιστούν ανωτέρα βία ή ανυπέρβλητο κώλυμα, που κατέστησε αδύνατη την εμπρόθεσμη ανανέωση του δελτίου, πρέπει δε ο ισχυρισμός να αποδεικνύεται αμέσως με έγγραφα στοιχεία.

7. Οι Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής υποχρεούνται να ενημερώνουν το ηλεκτρονικό σύστημα ασύλου για οποιαδήποτε γεγονός επηρέασε την απρόσκοπτη λειτουργία τους με ειδική επισημείωση σε αυτό. Τυχόν δυσλειτουργίες του ανωτέρω συστήματος, δεν μπορούν να αποβούν σε βάρος των αιτούντων. Η ισχύς των δελτίων, που λήγουν κατά τη διάρκεια αυτής της δυσλειτουργίας, παρατείνεται αυτοδικαίως για όσο χρόνο αυτή διήρκεσε. Ισχυρισμοί του αιτούντος, που αφορούν τη δυσλειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος ασύλου αποδεικνύονται με τη χορήγηση σχετικής βεβαίωσης της Υπηρεσίας Ασύλου.

8. Σε περίπτωση μη ανανέωσης του δελτίου κατά την επόμενη εργάσιμη, μετά τη λήξη του, ημέρα η αίτηση διεθνούς προστασίας ή η προσφυγή εξετάζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του παρόντος.

Άρθρο 71

(Άρθρα 19 έως 23 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Παροχή πληροφοριών - Νομική εκπροσώπηση και συνδρομή

1. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλευούνται με δαπάνη τους, δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους. Εφόσον, ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά για συγκεκριμένες πράξεις, η πληρεξουσιότητα προς δικηγόρο για την εκπροσώπηση των αιτούντων ενώπιον των αρχών του παρόντος Μέρους ή η εξουσιοδότηση προς σύμβουλο ή άλλα πρόσωπα, πρέπει να είναι επίκαιρη και παρέχεται με ιδιωτικό έγγραφο, όπου απαιτείται η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του αιτούντος, η οποία μπορεί να γίνει και με την επίδειξη του δελτίου αιτήσαντος ασύλου από οποιαδήποτε δημόσια αρχή. Το έγγραφο της εξουσιοδότησης κατατίθεται σε πρωτότυπο στις αρμόδιες αρχές.

2. Στους αιτούντες παρέχονται, στο πλαίσιο των διαδικασιών του Κεφαλαίου Γ', δωρεάν νομικές πληροφορίες και πληροφορίες για τη διαδικασία, σχετικά με την υπόθεσή τους. Πέραν της παροχής πληροφόρησης του προηγούμενου εδαφίου, σε περίπτωση απόφασης με την οποία δεν χορηγείται προσφυγικό καθεστώς σε πρώτο βαθμό, στους αιτούντες παρέχεται, κατόπιν αιτήματος, εξειδικευμένη ενημέρωση σχετικά με το σκεπτικό της απόφασης και τη δυνατότητα άσκησης προσφυγής κατ' αυτής. Η πληροφόρηση και ενημέρωση των προηγούμενων εδαφίων μπορεί να παρέχονται από πιστοποιημένες οργανώσεις.

3. Στους αιτούντες παρέχεται, κατόπιν αιτήματος τους, δωρεάν νομική συνδρομή στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών με τους όρους και τις προϋποθέσεις της Υπουργικής Απόφασης της παραγράφου 8 του άρθρου 7 του ν.4375/2016. Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, οι αιτούντες είναι δυνατόν να λαμβάνουν δωρεάν νομική βοήθεια, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 3226/2004 (Α' 24), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως. Η δωρεάν νομική συνδρομή και βοήθεια παρέχονται σε αιτούντες οι οποίοι βρίσκονται αποδεδειγμένα στο έδαφος της χώρας.

4. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι που εκπροσωπούν αιτούντες κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος

έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες του φακέλου τους, βάσει των οποίων λαμβάνεται ή θα ληφθεί η απόφαση, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 71 και υπό την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω πληροφορίες δεν σχετίζονται με ζητήματα εθνικής ασφάλειας. Άλλοι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι ή πρόσωπα κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος, που παρέχουν συνδρομή σε αιτούντες έχουν πρόσβαση σε στοιχεία του φακέλου τους, υπό τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον αυτά σχετίζονται με την παρεχόμενη συνδρομή. Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, μετά από αιτιολογημένη πράξη του, απαγορεύει τη γνωστοποίηση πληροφοριών ή της πηγής αυτών, εφόσον πρόκειται για διαβαθμισμένες πληροφορίες που σχετίζονται με ζητήματα εθνικής ασφάλειας, ενώ, δύναται, μετά από αιτιολογημένη πράξη του, να απαγορεύει τη γνωστοποίησή τους, εφόσον η αποκάλυψή τους ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια, την ασφάλεια των οργανισμών ή των προσώπων που παρέχουν τις πληροφορίες ή την ασφάλεια των προσώπων, τα οποία αφορούν οι πληροφορίες ή εάν θίγονται οι έρευνες σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας από τις αρμόδιες Αρχές των κρατών - μελών ή οι διεθνείς σχέσεις των κρατών - μελών. Η παραπάνω απαγόρευση δεν θα πρέπει να περιορίζει δυσανάλογα το δικαίωμα του αιτούντος σε εκπροσώπηση, νομική συμπαράσταση και υπεράσπιση. Η πρόσβαση στις εν λόγω απόρρητες πληροφορίες ή πηγές είναι δυνατή από την Αρχή Προσφυγών, στο πλαίσιο εξέτασης προσφυγής και από το Δικαστήριο, το οποίο είναι αρμόδιο για την εξέταση της προβλεπόμενης στο άρθρο 108 του παρόντος αίτησης ακυρώσεως.

5. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι κατά την παράγραφο 1 του παρόντος, έχουν πρόσβαση σε Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, υπό τους ειδικούς όρους του Γενικού Κανονισμού λειτουργίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Επιτρέπεται επίσης η πρόσβασή τους σε χώρους κράτησης και ζώνες διέλευσης, για να επικοινωνούν με τους αιτούντες, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Η δυνατότητα πρόσβασης των ως άνω προσώπων στους χώρους αυτούς περιορίζεται όταν αυτό κρίνεται αντικειμενικά απαραίτητο από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση του εν λόγω χώρου ή την ασφάλεια των αιτούντων, υπό τον όρο ότι δεν περιορίζεται ούτε παρακωλύεται το δικαίωμα του αιτούντος σε εκπροσώπηση και νομική συμπαράσταση, ιδίως όταν η πρόσβαση των δικηγόρων και συμβούλων περιορίζεται υπερβολικά ή καθίσταται αδύνατη. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι κατά την παράγραφο 1, μπορούν να επικοινωνούν με τηλεδιάσκεψη με τους αιτούντες σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

6. Πληρεξούσιοι δικηγόροι ή άλλοι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι κατά την παράγραφο 1, δικαιούνται να παρέχουν κάθε νόμιμη συνδρομή στον αιτούντα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Οι αιτούντες δικαιούνται να παρίστανται στην προσωπική συνέντευξη με τον δικη-

γόρο που τους εκπροσωπεί ή τον σύμβουλο, που τους παρέχει συνδρομή κατά την παράγραφο 1 του παρόντος. Η συνέντευξη διεξάγεται παρά την απουσία δικηγόρου ή συμβούλου, εκτός αν συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας στο πρόσωπο του δικηγόρου, όπως σοβαρή ασθένεια, που αποδεικνύεται με δημόσια έγγραφα αμέσως και εφόσον κριθεί ότι η απουσία αυτή συνιστά σπουδαίο λόγο αναβολής.

7. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι κατά την παράγραφο 1, καθίστανται αυτοδικαίως και αντικλητοί και όλες οι επιδόσεις σύμφωνα με το άρθρο 82 του παρόντος μπορούν να γίνουν προς αυτούς. Ειδικώς σε περίπτωση που ο εξουσιοδοτημένος σύμβουλος ενεργεί για λογαριασμό οργάνωσης που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, αντικλητος καθίσταται αυτοδικαίως και η οργάνωση αυτή. Η ιδιότητα του αντικλητού παύει μόνο με έγγραφη δήλωση του αιτούντος με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του από δημόσια αρχή, η οποία προσκομίζεται στην αρχή ενώπιον της οποίας κατατέθηκε η αίτηση ή η προσφυγή.

Άρθρο 72

(Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ιατρική Εξέταση

1. Με την επιφύλαξη της συγκατάθεσής του, οι Αρχές Παραλαβής ή οι Αρχές Απόφασης, μπορούν να παραπέμπουν τον αιτούντα σε ιατρική εξέταση ή/και ψυχοκοινωνική διάγνωσή του σε ιατρούς Δημόσιων Νοσοκομείων και Θεραπευτηρίων ή Δημόσιων Δομών Ψυχικής Υγείας ή άλλους ειδικώς συμβεβλημένους με το Ελληνικό Δημόσιο ιδιώτες ιατρούς ή στο Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης όταν ανακύπτουν ενδείξεις ή ισχυρισμοί που ενδεχομένως υποδηλώνουν διώξεις ή σοβαρή βλάβη που υπέστη κατά το παρελθόν. Οι εξετάσεις-διαγνώσεις του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιούνται δωρεάν από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό ανάλογης ειδικότητας και τα αποτελέσματα ή οι γνωματεύσεις, υποβάλλονται στις αρμόδιες Αρχές το συντομότερο δυνατό. Σε κάθε άλλη περίπτωση, οι αιτούντες ενημερώνονται ότι μπορούν με δική τους πρωτοβουλία και δικά τους έξοδα να μεριμνήσουν για εξέταση και διάγνωση στις περιπτώσεις ενδείξεων, που ενδεχομένως υποδηλώνουν δίωξη ή σοβαρή βλάβη.

2. Στα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων ή στις γνωματεύσεις, πρέπει να αναφέρονται οι παθήσεις από τις οποίες πάσχει ο αιτών και να περιλαμβάνεται ειδικώς αιτιολογημένη κρίση για το ποσοστό ανατομοφυσιολογικής βλάβης, που προκαλείται από τις παθήσεις αυτές κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα. Στη συνέχεια, οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 αρμόδιες Αρχές, με βάση τα προαναφερόμενα αποτελέσματα και γνωματεύσεις, περί της φύσης και έκτασης των παθήσεων, τα προσκομιζόμενα ιατρικά έγγραφα και τα λοιπά στοιχεία της αίτησης, μετά από ελεύθερη εκτίμηση αυτών, αποφαινόμενοι αιτιολογημένα, αν πιθανολογούνται ως βάσιμοι οι ισχυρισμοί του αιτούντος περί δίωξης ή σοβαρής βλάβης.

3. Εφόσον ο αιτών βρίσκεται στο στάδιο της Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή κατά τη διαδικασία του άρθρου 90 του παρόντος, οι Αρχές Παραλαβής ή οι Αρχές Απόφασης, και ιδίως τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου ή τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου, μπορούν να παραπέμπουν τον αιτούντα σε ιατρούς Δημόσιων Νοσοκομείων και Θεραπευτηρίων ή Δημόσιων Δομών Ψυχικής Υγείας ή άλλους ειδικούς συμβεβλημένους ιατρούς ή στο Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης για την εκτίμηση της ευαλωτότητας, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 39 του παρόντος. Μετά την ολοκλήρωση της ιατρικής και ψυχοκοινωνικής εκτίμησης, το Κλιμάκιο, με έγγραφη εισήγησης του ειδικά αιτιολογημένη κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, ενημερώνει τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου. Η εισήγηση κοινοποιείται και στον Διοικητή του Κέντρου. Η εκτίμηση αυτή έχει ως μόνη συνέπεια την άμεση κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών υποδοχής των αιτούντων, καθώς την παροχή στα πρόσωπα αυτά ιδιαίτερων διαδικαστικών εγγυήσεων.

Άρθρο 73

(Άρθρο 29 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ο ρόλος της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες

1. Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες:

α. Έχει πρόσβαση στις περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σε χώρους κράτησης και σωφρονιστικά ιδρύματα, καθώς επίσης και σε ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων, όπου κρατούνται ή διαμένουν αιτούντες διεθνούς προστασίας. Για τη διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας των αιτούντων με τους ανωτέρω εκπροσώπους, διατίθεται κατάλληλος χώρος από την Αρμόδια Αρχή, που δέχεται την αίτηση ή στην οποία κρατούνται οι αιτούντες.

β. Έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τις ατομικές αιτήσεις διεθνούς προστασίας, για την πρόοδο της διαδικασίας και τις αποφάσεις που λαμβάνονται, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών συμφωνεί.

γ. Παρουσιάζει τις απόψεις της κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της, βάσει του άρθρου 35 της Σύμβασης της Γενεύης, ενώπιον των Αρμοδίων Αρχών, σχετικά με τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε οργανώσεις οι οποίες ενεργούν για λογαριασμό της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα βάσει συμφωνίας με τις αρμόδιες κρατικές Αρχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Άρθρο 74

(Άρθρο 10 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Προϋποθέσεις για την εξέταση της αίτησης

1. Οι αιτήσεις δεν απορρίπτονται, αποκλειστικά και μόνο για τον λόγο ότι δεν υποβλήθηκαν το ταχύτερο δυνατόν.

2. Όλες οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας εξετάζονται αρχικά ως προς την υπαγωγή στο καθεστώς του πρόσφυγα και, εφόσον δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, εξετάζονται ως προς την υπαγωγή σε καθεστώς επικουρικής προστασίας.

3. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, λαμβάνονται σε ατομική βάση, μετά από εμπεριστατωμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση. Για τον σκοπό αυτό η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου:

α. Αναζητεί, συλλέγει, αξιολογεί και τηρεί συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την πολιτική, κοινωνική, οικονομική, καθώς και τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες προέλευσης των αιτούντων (χώρες καταγωγής, χώρες προηγούμενης συνήθους διαμονής, χώρες μέσω των οποίων διήλθαν κ.λπ.). Για τον σκοπό αυτόν λαμβάνει συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, άλλες συναρμόδιες Αρχές ή αντίστοιχες αρχές κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλες αρχές ή όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανώσεις ανθρώπινων δικαιωμάτων. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται στις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης.

β. Μεριμνά, ώστε το προσωπικό που εξετάζει και αποφασίζει για τις αιτήσεις ή εισηγείται για τη λήψη αποφάσεων, να γνωρίζει την εθνική και διεθνή νομοθεσία και τη νομολογία περί διεθνούς προστασίας. Προς τούτο, οργανώνει την εκπαίδευση και φροντίζει για τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού. Επίσης μεριμνά, ώστε το προσωπικό να μπορεί να συμβουλευέται, όταν είναι αναγκαίο, εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων όπως ιατρικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών, γλωσσολογικών ή ζητημάτων που άπτονται ιδίως των ανήλικων ή του φύλου. Περαιτέρω, η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου διοργανώνει σεμινάρια εκπαίδευσης αυτοτελώς ή/και σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Στήριξης για το Άσυλο, την Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλους εκπαιδευτικούς φορείς.

Άρθρο 75

(Άρθρο 25 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Αιτήσεις ασυνόδευτων ανήλικων

1. Οι αρμόδιες Αρχές, όταν υποβάλλεται αίτηση από ασυνόδευτους ανήλικους, ενεργούν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για τον διορισμό επιτρόπου του ανήλικου. Ο ανήλικος ενημερώνεται αμέσως για το πρόσωπο του επιτρόπου. Ο επίτροπος εκπροσωπεί τον ανήλικο, μεριμνά για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου, καθώς και για την εξασφάλιση κατάλληλης νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης του, ενώπιον των αρμοδίων Αρχών. Ο επίτροπος ή ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας, μεριμνά για την έγκαιρη και προσήκουσα ενημέρωση του ασυνόδευτου ανήλικου, ιδίως για τη σημασία και τις πιθανές συνέπειες της προσωπικής συνέντευξης, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προετοιμαστεί για αυτή. Ο

επίτροπος ή ο ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας, καλείται και δύναται να παρίσταται στην προσωπική συνέντευξη του ανήλικου και να υποβάλλει ερωτήσεις ή παρατηρήσεις προς διευκόλυνση της διαδικασίας. Κατά τη διενέργεια προσωπικής συνέντευξης, μπορεί να κριθεί απαραίτητη η παρουσία του ασυνόδευτου ανήλικου, παρά την παρουσία του επιτρόπου ή του ασκούντος σχετική πράξη επιτροπείας. Εφόσον ο επίτροπος ή ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας είναι δικηγόρος, ο αιτών δεν μπορεί να επωφεληθεί δωρεάν νομικής συνδρομής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 71.

2. Οι χειριστές που διεξάγουν προσωπικές συνεντεύξεις με ασυνόδευτο ανήλικο και λαμβάνουν τις σχετικές αποφάσεις, πρέπει να διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ανήλικων και να διενεργούν με τέτοιο τρόπο τη συνέντευξη, ώστε να είναι απόλυτα αντιληπτή από τον αιτούντα, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την ηλικία του.

3. Οι Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής μπορούν, σε περίπτωση αμφιβολίας, να παραπέμπουν τους ασυνόδευτους ανήλικους σε διαδικασίες διαπίστωσης ανηλικότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις της Κοινής Υπουργικής Απόφασης με αριθμ. 1982/16.2.2016 (Β' 335). Στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητη η παραπομπή στη διαδικασία για προσδιορισμό της ηλικίας και καθ' όλη τη διάρκειά της, λαμβάνεται μέριμνα για τον σεβασμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, που οφείλονται ιδίως στο φύλο και σε πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Επίσης, λαμβάνεται μέριμνα ώστε:

α. Να έχει οριστεί επίτροπος του ανήλικου, ο οποίος θα προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την προστασία των δικαιωμάτων και τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του ανήλικου καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προσδιορισμού της ηλικίας.

β. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να ενημερώνονται, πριν από την εξέταση της αίτησής τους και σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τη δυνατότητα και τις διαδικασίες προσδιορισμού της ηλικίας τους, για τις μεθόδους που εφαρμόζονται, τις ενδεχόμενες συνέπειες των αποτελεσμάτων της ως άνω διαδικασίας στην εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και τις συνέπειες της άρνησής τους να υποβληθούν στη διαδικασία αυτή.

γ. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ή οι επίτροποί τους να συναινούν στη διενέργεια της διαδικασίας για τον προσδιορισμό της ηλικίας των συγκεκριμένων ανήλικων.

δ. Απόφαση απόρριψης της αίτησης ασυνόδευτου ανήλικου, που αρνήθηκε να υποβληθεί σε διαδικασία προσδιορισμού της ηλικίας, να μη βασίζεται μόνο στην άρνηση αυτή.

ε. Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας προσδιορισμού της ηλικίας, το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι ανήλικο να έχει ανάλογη μεταχείριση ως ανήλικο.

4. Εφόσον, από τη διαδικασία για τον προσδιορισμό της ηλικίας, δεν προκύψει με ασφάλεια ότι ο αιτών είναι ενήλικος, αυτός αντιμετωπίζεται ως ανήλικος.

5. Το γεγονός ότι ένας ασυνόδευτος ανήλικος έχει αρνηθεί να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση, δεν εμποδίζει

τις Αρχές Απόφασης να λαμβάνουν απόφαση επί της αίτησης.

6. Η διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού αποτελεί πρωταρχική υποχρέωση κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

7. Αιτήσεις ασυνόδευτων ανήλικων ηλικίας κάτω των δεκαπέντε (15) ετών, καθώς και ανήλικων που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας εξετάζονται πάντα με την κανονική διαδικασία.

Άρθρο 76

(Άρθρο 30 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Τήρηση εμπιστευτικότητας

Για τον σκοπό της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όλες οι αρμόδιες Αρχές οφείλουν:

α. Να μην αποκαλύπτουν τις πληροφορίες, που αφορούν ατομικές αιτήσεις ή το γεγονός ότι έχει υποβληθεί αίτηση στους φερόμενους ως φορείς της δίωξης ή της πρόκλησης σοβαρής βλάβης.

β. Να μην ζητούν πληροφορίες από τους φερόμενους ως φορείς της δίωξης ή της πρόκλησης σοβαρής βλάβης κατά τρόπον που θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκαλυφθεί άμεσα ή έμμεσα το γεγονός ότι, ο αιτών έχει υποβάλει αίτηση και θα έθετε σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητά του και των εξαρτώμενων από αυτόν προσώπων ή την ελευθερία και την ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του, που εξακολουθούν να ζουν στη χώρα καταγωγής.

Άρθρο 77

(Άρθρα 14 έως 17 και 34 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Προσωπική συνέντευξη

1. Πριν τη λήψη απόφασης, η Αποφαινόμενη Αρχή διενεργεί προσωπική συνέντευξη του αιτούντος, ο οποίος καλείται σε αυτήν κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 82 του παρόντος. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του άρθρου 88 του παρόντος, σε περίπτωση που από τον διοικητικό φάκελο της αίτησης διεθνούς προστασίας προκύπτουν ενδείξεις ότι η αίτηση εμπίπτει στις περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων του άρθρου 84 του παρόντος, η συνέντευξη μπορεί να περιοριστεί στη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης αυτής και να δοθεί η ευκαιρία στον αιτούντα να εκφραστεί σχετικά. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται συνέντευξη επί του παραδεκτού σε περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων κατά το άρθρο 89 παράγραφος 2 του παρόντος. Σε περίπτωση που, μετά την πραγματοποίηση της συνέντευξης, η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει απαραίτητη τη διερεύνηση της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας, πραγματοποιείται σχετική συμπληρωματική συνέντευξη. Η προσωπική συνέντευξη για το παραδεκτό της αίτησης διεθνούς προστασίας μπορεί να διενεργείται από προσωπικό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο ή σε ιδιαίτερα έκτακτες περιστάσεις από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον το προσωπικό αυτό έχει λάβει

εκ των προτέρων την απαραίτητη βασική κατάρτιση, ιδίως όσον αφορά το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το κεκτημένο της Ένωσης για το άσυλο και τις τεχνικές της συνέντευξης.

2. Η συνέντευξη διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της Αρχής Παραλαβής (χειριστή), ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και ο οποίος λαμβάνει και εκδίδει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο εσωτερικός κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου ορίζει τη διαδικασία ορισμού του αρμόδιου υπαλλήλου (χειριστή) από τον Προϊστάμενο του κάθε Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου και Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου. Κατ' εξαίρεση όταν εξαιτίας μαζικών αφίξεων υποβάλλονται ταυτόχρονα αιτήσεις διεθνούς προστασίας από μεγάλο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, η προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης, δύναται να διενεργείται προσωρινά από προσωπικό της Ευρωπαϊκής Υποστήριξης για το Άσυλο ή άλλων αρχών. Το προσωπικό αυτό πρέπει να έχει λάβει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναγράφονται στο άρθρο 6 παράγραφο 4 στοιχεία (α) έως (ε) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 439/2010 και να διαθέτει επίσης γενική γνώση των προβλημάτων, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα του αιτούντος για συνέντευξη, όπως ενδείξεις ότι ο αιτών μπορεί να έχει υποστεί βασανισμό κατά το παρελθόν.

3. Η συνέντευξη διενεργείται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 69 του παρόντος, ικανού να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να επιβεβαιώσει όσα αναφέρει στην αίτησή του και να μπορέσει να εκθέσει με πληρότητα τους λόγους που τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του ή προηγούμενης συνήθους διαμονής του, όταν πρόκειται για ανιθαγενή, ζητώντας προστασία, καθώς και τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και προκειμένου να δώσει εξηγήσεις, ιδίως σε ό, τι αφορά, το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την ηλικία του, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, τυχόν προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας, τα δρομολόγια που ακολούθησε για να εισέλθει στο ελληνικό έδαφος και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα.

4. Κατά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή παραχωρεί στον αιτούντα κατάλληλη ευκαιρία για να παρουσιάσει τα στοιχεία που απαιτούνται για την κατά το δυνατόν πλήρη τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στον αιτούντα δίνεται η ευκαιρία να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με τα στοιχεία που ενδεχομένως λείπουν και/ή σχετικά με τυχόν ασυνέπειες ή αντιφάσεις στο πλαίσιο των δηλώσεών του. Πριν από την πρώτη συνέντευξη, εφόσον αυτή έχει ορισθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, χορηγείται στον αιτούντα, εφόσον ανήκει στην κατηγορία των ευάλωτων προσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 58 του παρόντος, εύλογος χρόνος προκειμένου να προετοιμασθεί κατάλληλα και να συμβουλευθεί νομικό ή άλλο σύμβουλο για να τον επικουρεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο εύλογος χρόνος καθορίζεται

από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής και δεν δύναται να υπερβεί τις τρεις (3) ημέρες. Εφόσον η συνέντευξη έχει προσδιοριστεί σε χρόνο απώτερο των δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, δεν χορηγείται εύλογος χρόνος προετοιμασίας. Σε περίπτωση αναβολής της συνέντευξης δεν χορηγείται εκ νέου χρόνος προετοιμασίας.

5. Όταν η συνέντευξη αφορά γυναίκα, λαμβάνεται ειδική μέριμνα, ώστε να διεξάγεται από γυναίκα χειρίστρια, παρουσία γυναίκας διερμηνέα, εφόσον αυτό ζητηθεί. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο αιτών έχει εκφράσει προτίμηση σχετικά με το φύλο του χειριστή ή του διερμηνέα σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας, λαμβάνεται ειδική προς τούτο μέριμνα. Σε περίπτωση που αυτό δεν καθίσταται δυνατό, γίνεται μνεία των σχετικών λόγων στην έκθεση ή πρακτικό της συνέντευξης.

6. Για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας διεξάγεται ξεχωριστή προσωπική συνέντευξη. Για τους ανήλικους, διεξάγεται προσωπική συνέντευξη λαμβανομένης υπόψη της ωριμότητάς τους και των ψυχολογικών συνεπειών των τραυματικών βιωμάτων τους.

7. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί όταν η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει ότι, με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, δύναται να αναγνωρίσει τον αιτούντα ως πρόσφυγα ή όταν δεν είναι αντικειμενικά δυνατή, ιδίως όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση λόγω της μικρής του ηλικίας ή για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του, να συμμετάσχει στη συνέντευξη. Η αδυναμία στην τελευταία περίπτωση πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση ιατρού ανάλογης ειδικότητας. Αν κατά τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης ο αιτών αδυνατεί να συνεχίσει για λόγους που τον αφορούν, η συνέντευξη περατώνεται. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται η δυνατότητα στον αιτούντα να εκθέσει εγγράφως τις απόψεις του και να υποβάλει, εφόσον επιθυμεί, συμπληρωματικά στοιχεία, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών.

8. Η προσωπική συνέντευξη αναβάλλεται μόνο εφόσον απουσιάζει ο διερμηνέας και δεν καθίσταται δυνατή η επικοινωνία με τον αιτούντα. Στην περίπτωση αυτή η συνέντευξη επαναπροσδιορίζεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

9. Η παράλειψη προσωπικής συνέντευξης κατά τις προηγούμενες παραγράφους δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτε εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αίτησης. Σε περίπτωση παράλειψης της συνέντευξης, στην απόφασή επί της αίτησης διεθνούς προστασίας περιλαμβάνεται αιτιολογία αυτής της παράλειψης.

10. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται χωρίς την παρουσία των μελών της οικογένειας του αιτούντος, εκτός εάν ο χειριστής κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη.

11. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

12. Κατά την προσωπική συνέντευξη λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή της σε συνθήκες που επιτρέπουν στον αιτούντα να παρου-

σιάσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του. Για τον σκοπό αυτόν:

α. Ο κάθε χειριστής διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών καταβολών του αιτούντος. Ειδικότερα, οι χειριστές επιμορφώνονται, ιδίως για τις ειδικές ανάγκες των γυναικών, των παιδιών και των θυμάτων βίας και βασανιστηρίων,

β. ο διερμηνέας που επιλέγεται είναι ικανός να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία σε γλώσσα που κατανοεί ο αιτών,

γ. το πρόσωπο που διενεργεί την συνέντευξη να μην φορά στρατιωτική στολή ή στολή επιβολής του νόμου.

13. Η συνέντευξη ηχογραφείται, ενώ για κάθε συνέντευξη συντάσσεται έκθεση στην οποία περιλαμβάνονται οι βασικοί ισχυρισμοί του αιτούντος διεθνή προστασία και όλα τα ουσιώδη στοιχεία της. Εάν δεν είναι δυνατή η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, τηρείται πλήρης πρακτικό. Ο αιτών καλείται στο τέλος της συνέντευξης να επιβεβαιώσει ότι δεν επιθυμεί να προσθέσει οτιδήποτε άλλο, ενώ δεν υπογράφει την έκθεση ή το πρακτικό. Η ηχητική καταγραφή συνοδεύει την έκθεση ή το πρακτικό και αποθηκεύεται με μέριμνα της Αποφαινόμενης Αρχής. Συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται με τηλεδιάσκεψη καταγράφονται ηχητικά υποχρεωτικά.

14. Εφόσον δεν είναι δυνατή η ηχητική καταγραφή, τηρείται πλήρες πρακτικό της συνέντευξης. Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή διερμηνέα, εφόσον παρίσταται, που επίσης υπογράφει. Σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, οι λόγοι άρνησης καταχωρίζονται σε αυτό. Η άρνηση του αιτούντος να βεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησής του.

15. Ο αιτών δικαιούται να λαμβάνει οποτεδήποτε αντίγραφο του πρακτικού ή της έκθεσης και της ηχητικής καταγραφής.

16. Οι προαναφερόμενες εγγυήσεις τηρούνται και κατά τη διαδικασία συζήτησης των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, καθώς και σε κάθε συμπληρωματική συνέντευξη ή ακρόαση.

17. Ο εσωτερικός κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου δύναται να ορίζει λεπτομερέστερα τις τεχνικές διαδικασίες της διεξαγωγής και της ηχητικής καταγραφής της συνέντευξης και τηλεδιάσκεψης.

Άρθρο 78

(Άρθρο 13 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Υποχρεώσεις των Αιτούντων

1. Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές με σκοπό την εξακρίβωση των στοιχείων της ταυτότητάς τους και των λοιπών στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 4 του παρόντος.

2. Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές με σκοπό την ταχεία εξέταση της αίτησής τους, σύμφωνα με τις εγγυήσεις που προβλέπονται στο Μέρος αυτό.

3. Οι αιτούντες υποχρεούνται να παρουσιάζονται ενώπιον των Αρχών Παραλαβής αυτοπροσώπως, χωρίς καθυστέρηση προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, καθώς και όποτε κληθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, ενώπιον των αρμόδιων αρχών. Αίτηση διεθνούς προστασίας, παραίτηση από αυτήν, προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης, μεταγενέστερη αίτηση και αίτηση για ανανέωση του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία υποβάλλονται αυτοπροσώπως. Κατά την αυτοπρόσωπη παράστασή τους δύναται να συνεπικουρούνται από πληρεξούσιους δικηγόρους καθώς και από ειδικώς εξουσιοδοτημένους συμβούλους κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 71. Η υποχρέωση για αυτοπρόσωπη παράσταση σε κάθε στάδιο της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης ή της προσφυγής δεν αναιρείται από την παρουσία των αναφερόμενων στο προηγούμενο εδάφιο προσώπων. Κατ' εξαίρεση ειδικώς για τη συζήτηση των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών ισχύουν τα ακόλουθα: (α) εφόσον οι αιτούντες διαμένουν σε Δομές Υποδοχής ή Φιλοξενίας δεν έχουν υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης. Στις περιπτώσεις αυτές οι αιτούντες μπορούν είτε να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιους δικηγόρους ή εξουσιοδοτημένους συμβούλους ή άλλα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 72 είτε να αποστέλλεται στην Αρχή Προσφυγών με κάθε πρόσφορο τρόπο έως την προτεραιότητα της συζήτησης της υπόθεσης, βεβαίωση του Προϊσταμένου της Δομής Υποδοχής ή Φιλοξενίας, στην οποία θα αναφέρεται ότι οι αιτούντες διαμένουν πράγματι κατά την ημέρα της συζήτησης της προσφυγής τους σε αυτήν, (β) εφόσον στους αιτούντες έχει υποβληθεί περιορισμός στην ελευθερία κυκλοφορίας ή υποχρέωση διαμονής σε συγκεκριμένο τόπο κατά το άρθρο 45, ο οποίος δεν βρίσκεται εκτός της περιφέρειας Αττικής, οι αιτούντες δεν έχουν υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης. Στις περιπτώσεις αυτές οι αιτούντες είτε μπορούν να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιους δικηγόρους ή εξουσιοδοτημένους συμβούλους ή άλλα πρόσωπα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 72 είτε να αποστέλλεται στην Αρχή Προσφυγών με κάθε πρόσφορο τρόπο έως την προτεραιότητα της συζήτησης της υπόθεσης βεβαίωση του οικείου αστυνομικού τμήματος ή του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών της περιοχής όπου διαμένουν περί αυτοπρόσωπης παρουσίας τους κατά την ημερομηνία της συζήτησης στην προσφυγή τους. Σε περίπτωση μη περιέλευσης στην Αρχή Προσφυγών των βεβαιώσεων που αναφέρονται στις περιπτώσεις (Α') και (Β'), τεκμαίρεται ότι η προσφυγή υποβλήθηκε μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλο τρόπο απομάκρυνσής του και απορρίπτεται ως προφανώς αβάσιμη σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 88.

Σε περίπτωση συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας όπως σοβαρή ασθένεια ή σοβαρή σωματική αναπηρία, ή ανυπέρβλητου κωλύματος που κατέστησαν αδύνατη την αυτοπρόσωπη παράσταση του αιτούντος, αναστέλλεται η υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης καθ'

όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η ανωτέρα βία. Στις περιπτώσεις αυτές ο αιτών θα πρέπει να υποβάλει σχετική αίτηση με την οποία να επικαλείται κατά τρόπο ορισμένο, των περιστατικών που συνιστούν ανωτέρα βία ή ανυπερέβλητο κώλυμα που κατέστησε αδύνατη την αυτοπρόσωπη παράστασή του, πρέπει δε ο ισχυρισμός να αποδεικνύεται αμέσως με έγγραφα στοιχεία και με ανάλογα πιστοποιητικά ή βεβαίωση δημόσιας υπηρεσίας. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί η συνδρομή των ως άνω λόγων ανωτέρας βίας ή του ανυπερέβλητου κωλύματος και υπό την προϋπόθεση της αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ενώπιον των αρμοδίων Αρχών, αίρονται οι συνέπειες της μη εμφάνισης κατά την παράγραφο αυτή.

4. Οι αιτούντες υποχρεούνται να παραδίδουν το ταξιδιωτικό έγγραφο και προσκομίζουν οποιοδήποτε άλλο έγγραφο έχουν στην κατοχή τους και σχετίζεται με την εξέταση της αίτησης και των στοιχείων, που πιστοποιούν την ταυτότητα των ιδίων και των μελών της οικογένειάς τους, τη χώρα προέλευσης και τον τόπο καταγωγής τους, καθώς και την οικογενειακή τους κατάσταση. Στις περιπτώσεις που παραδοθούν τα ανωτέρω έγγραφα συντάσσεται πρακτικό παράδοσης-παραλαβής, αντίγραφο του οποίου χορηγείται στον αιτούντα. Η υποβολή και η εξέταση της αίτησης χορήγησης διεθνούς προστασίας, καθώς και η χορήγηση καθεστώτος δεν προϋποθέτουν απαραίτητως την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων.

5. Οι αιτούντες υποχρεούνται να ενημερώνουν αμελλητί τις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής για τη διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής τους και τα άλλα στοιχεία επικοινωνίας τους, καθώς και για κάθε μεταβολή των ως άνω στοιχείων.

6. Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια κάθε νόμιμης έρευνας σχετικά με την αίτησή τους.

7. Οι αιτούντες υποχρεούνται να δέχονται σωματική έρευνα και έρευνα των αντικειμένων που φέρουν και φωτογραφίζονται, ενώ, εφόσον είναι άνω των 14 ετών, δακτυλοσκοποούνται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η σωματική έρευνα διεξάγεται από πρόσωπο του ιδίου φύλου με τον αιτούντα, τηρουμένων πλήρως των αρχών της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και της σωματικής και ψυχολογικής ακεραιότητας.

8. Για τις υποχρεώσεις αυτές και τα δικαιώματά τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το άρθρο 69 του παρόντος ενημερώνονται ειδικά οι αιτούντες, σε γλώσσα που κατανοούν με απλό και προσιτό τρόπο και συντάσσεται προς τούτο σχετικό αποδεικτικό, στο οποίο αναφέρεται η γλώσσα επικοινωνίας. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλογικά η παράγραφος 2 του άρθρου 69 του παρόντος.

9. Η παραβίαση του επιβαλλόμενου καθήκοντος συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές, όπως αυτό εξειδικεύεται με τις προηγούμενες παραγράφους, ιδίως, η μη επικοινωνία με τις αρχές και η μη συνεργασία προκειμένου να διαπιστωθούν τα αναγκαία για την εξέταση της αίτησης στοιχεία, που συνεπάγεται την παρεμπόδιση της απρόσκοπτης ολοκλήρωσης των διαδικασιών εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, συνεπάγεται

την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας ή προσφυγής, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 88 του παρόντος.

Άρθρο 79

Στοιχεία Ταυτότητας των Αιτούντων

1. Τα στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων προκύπτουν από το διαβατήριό τους, το δελτίο ταυτότητάς τους ή τη ληξιαρχική πράξη γέννησής τους, εφόσον έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να γίνεται δεκτή και άλλη κατηγορία εγγράφων.

2. Σε περίπτωση έλλειψης των εγγράφων αυτών, τα στοιχεία ταυτότητας καταγράφονται με βάση τη σχετική δήλωση του αιτούντος, κατά την καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας.

3. Τα στοιχεία ταυτότητας δύναται να τροποποιηθούν με απόφαση Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής μετά από σχετική αίτηση του αιτούντος διεθνή προστασία, η οποία συνοδεύεται από πρωτότυπα έγγραφα της παραγράφου 1, εκτός αν η τροποποίηση αφορά προφανείς γραφικές παραδρομές ή παραδρομές προφανώς οφειλόμενες στη μεταφορά άλλων αλφαβήτων στο λατινικό αλφάβητο, οπότε αρκεί απλή αίτηση του ενδιαφερόμενου.

4. Κατ' εξαίρεση, το στοιχείο της ιθαγένειας και του τόπου γέννησης, μπορούν να τροποποιηθούν με απόφαση του Προϊσταμένου της Αρχής Παραλαβής, μετά από γνώμη του αρμόδιου χειριστή, εφόσον κατά τη συνέντευξη του άρθρου 77 του παρόντος, ο αιτών προβεί σε σχετική δήλωση και θεμελιωθεί ότι τα στοιχεία αυτά έχουν καταγραφεί εσφαλμένα. Ομοίως, κατ' εξαίρεση μπορεί να τροποποιηθούν τα στοιχεία ταυτότητας εάν κατά τη συνέντευξη προβληθούν βάσιμοι και σοβαροί λόγοι για τους οποίους ο αιτών αρχικά δεν είχε δηλώσει τα πραγματικά του στοιχεία. Το έτος γέννησης τροποποιείται μετά από διενέργεια διαδικασίας προσδιορισμού ηλικίας σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος, εκτός αν κατά τη συνέντευξη προκύψει ότι ο αιτών που έχει καταγραφεί ως ενήλικος είναι προφανώς ανήλικος, οπότε αρκεί απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής μετά από γνώμη του αρμόδιου χειριστή.

5. Η διαδικασία τροποποίησης των στοιχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 δεν συνιστά σε καμία περίπτωση: (α) λόγο καθυστέρησης της εξέτασης της αίτησης ή της προσφυγής ή (β) λόγο αναβολής της διεξαγωγής της συνέντευξης του αιτούντος.

6. Σε περίπτωση που η ανάγκη τροποποίησης των στοιχείων της παραγράφου 4, και σύμφωνα με τα ανωτέρω, διαπιστωθεί κατά το στάδιο της συζήτησης της προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 97, η τροποποίηση γίνεται με την απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών. Στη συνέχεια ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών ενημερώνει με κάθε πρόσφορο τρόπο τον Προϊστάμενο του Τμήματος Συντονισμού της Υπηρεσίας Ασύλου για να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες. Η ανάγκη τροποποίησης των στοιχείων της παραγράφου 4, δεν συνιστά σε καμία περίπτωση λόγο αναβολής ή αναπομπής στον πρώτο βαθμό.

Άρθρο 80
(Άρθρο 27 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)
Παραίτηση από την αίτηση

Ο αιτών δύναται να παραιτηθεί από την αίτησή του, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, με την υποβολή σχετικής έγγραφης δήλωσης, ενώπιον των αρμόδιων Αρχών Παραλαβής και εφόσον παραδώσει το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία. Για τη βεβαίωση της παραίτησης, συντάσσεται σχετικό πρακτικό παραίτησης, το οποίο αναφέρει τις συνέπειες της πράξης αυτής. Η παραίτηση γίνεται παρουσία διερμηνέα, ο οποίος επιβεβαιώνει το ακριβές περιεχόμενο του πρακτικού, ενώ, ο αιτών ενημερώνεται για τις συνέπειες της παραίτησης και για το γεγονός ότι, οφείλει να εγκαταλείψει τη Χώρα, εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής, παραλαμβάνει αντίγραφο του πρακτικού παραίτησης και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά από παραίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις περί μεταγενέστερων αιτήσεων κατά το άρθρο 89.

Άρθρο 81
(Άρθρο 28 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)
Σιωπηρή Ανάκληση

1. Όταν υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο αιτών έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του, οι Αρχές Απόφασης απορρίπτουν την αίτηση ως αβάσιμη επί της ουσίας κατόπιν επαρκούς εξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος, με βάση τα διαθέσιμα στην υπηρεσία στοιχεία. Οι ως άνω πράξεις κοινοποιούνται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 82 του παρόντος.

2. Σιωπηρή ανάκληση θεωρείται ότι υπάρχει ιδίως όταν διαπιστώνεται ότι ο αιτών:

α. δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για παροχή πληροφοριών με ουσιώδη σημασία για την αίτησή του κατά το άρθρο 4 του παρόντος νόμου, εκτός αν αποδείξει εντός δέκα (10) ημερών ότι αυτό οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 78 του παρόντος νόμου, ή

β. δεν παρέστη στην προσωπική συνέντευξη ή σε ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών, όπως προβλέπεται στα άρθρα 77 και 97 του παρόντος, παρότι κλήθηκε νόμιμα ή

γ. διέφυγε από τον χώρο όπου βρισκόταν υπό κράτηση ή δεν συμμορφώθηκε με τα επιβληθέντα εναλλακτικά μέτρα, ή

δ. αναχώρησε από τον χώρο όπου διέμενε, χωρίς να ζητήσει άδεια ή να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές εφόσον είχε προς τούτο υποχρέωση ή εγκατέλειψε τη Χώρα χωρίς να λάβει άδεια από τις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής,

ε. δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις του άρθρου 78 του παρόντος, ή δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση αναφοράς ή άλλες υποχρεώσεις επικοινωνίας, ή την υποχρέωση να προσκομίσει, έγγραφο το οποίο αποδεδειγμένα έχει ή οφείλει να έχει στην κατοχή του και δύναται να προσκομίσει ή

στ. δεν εμφανίστηκε για να ανανεώσει το δελτίο κατά την επομένη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του σύμφωνα με το άρθρο 70,

ζ. δεν συνεργάζεται με τις αρχές κατά παράβαση του καθήκοντος συνεργασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 78,

η. δεν συμμορφώνεται με απόφαση μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 39 προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, εμποδίζοντας εξαιτίας της άρνησης αυτής την απρόσκοπτη ολοκλήρωση των διαδικασιών εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 39.

3. Κατά των απορριπτικών αποφάσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ο αιτών δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος.

Άρθρο 82
(Άρθρο 11 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)
Αιτιολογία και επίδοση αποφάσεων και άλλων διαδικαστικών εγγράφων

1. Οι αποφάσεις επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων μεταφοράς βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 604/2013, επιδίδονται στον αιτούντα με μέριμνα της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

2. Η απόφαση επιδίδεται το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους. Κατ' εξαίρεση, εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία στα σύνορα, η απόφαση επιδίδεται εντός μίας (1) ημέρας.

3. Η επίδοση της απόφασης προς τον αιτούντα διενεργείται με συστημένη επιστολή στη δηλωθείσα διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής ή στον χώρο εργασίας, προσωπικά στον ίδιο ή στον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή στον εξουσιοδοτημένο σύμβουλο ή στον εκπρόσωπό του σύμφωνα με το άρθρο 65 του παρόντος. Μαζί με την απόφαση, στην περίπτωση που η επίδοση διενεργείται στον αιτούντα, συκοινοποιείται συνοδευτικό έντυπο σε γλώσσα που κατανοεί και το οποίο εξηγεί με τρόπο απλό και προσιτό το περιεχόμενο του εγγράφου που επιδόθηκε, τις συνέπειες του για τον ίδιο και τις ενέργειες στις οποίες δύναται να προβεί. Κατ' εξαίρεση, εφόσον με την απόφαση αναγνωρίζεται ο αιτών ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας, επιδίδεται σύμφωνα με τα ανωτέρω εδάφια μόνο το απόσπασμα του διατακτικού της απόφασης.

4. Ειδικώς, σε περίπτωση που ο αιτών είναι κρατούμενος ή παραμένει σε Περιφερειακές Υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή διαμένει σε Κέντρα Υποδοχής ή Φιλοξενίας, η επίδοση του αποσπάσματος του διατακτικού της απόφασης και του συνοδευτικού επεξηγηματικού εγγράφου του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 προς τον αιτούντα γίνεται στον προϊστάμενο του οικείου Κέντρου ή καταστήματος ή εγκατάστασης, ο οποίος μεριμνά για την άμεση επίδοσή τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μνεία δε του γεγονότος αυτού γίνεται στη σχετική έκθεση επίδοσης. Στη συνέχεια, ο Προϊστάμενος του οικείου καταστήματος, χώρου κράτησης ή Περιφερειακής Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, ενημερώνει σχετικά την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, στην οποία αποστέλλει την έκθεση επίδοσης.

5. Σε περίπτωση διαπιστωμένης μη ανεύρεσης του αιτούντος, με κανέναν από τους τρόπους που περιγράφονται στις παραγράφους 2 ή 3 και μη υπάρχοντος διορισμένου δικηγόρου ή συμβούλου ή εκπροσώπου ή αντικλήτου, η απόφαση επιδίδεται στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας ενώπιον της οποίας υπεβλήθη η αίτηση ή στον Προϊστάμενο του Κέντρου Υποδοχής ή Φιλοξενίας που θα έπρεπε να διαμένει ο αιτών και θεωρείται ότι ο αιτών έλαβε γνώση.

6. Από την επομένη της επίδοσης κατά τις προηγούμενες παραγράφους άρχεται η προθεσμία για την άσκηση της κατά το άρθρο 92 του παρόντος προσφυγής ή της κατά το άρθρο 108 του παρόντος αίτησης ακύρωσης.

7. Για τις κατά τις προηγούμενες παραγράφους επίδοση, συντάσσεται σχετική πράξη από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, η οποία πρέπει να φέρει: (α) χρονολογία και ώρα διενέργειας της παραγγελίας προς επίδοση της πράξης, (β) το όνομα και την υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην παραγγελία προς επίδοση και τον αριθμό της απόφασης, το διατακτικό της οποίας, μαζί με το σχετικό συνοδευτικό έγγραφο, επιδόθηκε στον αιτούντα. Η Πράξη αυτή μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά επίδοσης ή αποδείξεις παραλαβής των ΕΛ.ΤΑ., τηρούνται στον φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο.

8. Η απόφαση που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους της απόρριψης. Στην απόφαση με την οποία απορρίπτεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, διατάσσεται και η επιστροφή του αιτούντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3907/2011. Εφόσον, υφίσταται ήδη σε ισχύ άλλη απόφαση επιστροφής, θεωρείται ότι η προηγούμενη απόφαση επιστροφής, ενσωματώνεται στο κεφάλαιο της απορριπτικής απόφασης που διατάσσει την επιστροφή. Στην απορριπτική απόφαση γίνεται μνεία για την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, για το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται, για τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής, καθώς και για τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 8 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016.

9. Προσκλήσεις του αιτούντος από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής στη συνέντευξη, που αναφέρεται στο άρθρο 93 του παρόντος και από την Αρχή Προσφυγών σε ακρόαση κατά το άρθρο 97 του παρόντος, πραγματοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο, με βάση τα δηλωθέντα υπευθύνως από τον αιτούντα, πλέον πρόσφατα στοιχεία επικοινωνίας, με τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεφωνική κλήση. Για την πράξη αυτή γίνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο σχετική μνεία στο φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και ώρα διενέργειας της πράξης, το όνομα και την υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην ειδοποίηση και το είδος της πράξης στην οποία προέβη. Σε περίπτωση μη ανεύρεσης του αιτούντος, με τους τρόπους που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, η πρόσκληση γίνεται με συστημένη επιστολή σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4. Δεν απαιτείται πρόσκληση, εφόσον για τον αιτούντα έχει οριστεί συγκεκριμένη

ημερομηνία ολοκλήρωσης της καταγραφής της αίτησης, συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας και του έχει εξηγηθεί η σημασία και το περιεχόμενο των διαδικασιών αυτών. Κάθε άλλη πρόσκληση ή κλήση του αιτούντος πραγματοποιείται με τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

10. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και οι αποφάσεις ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας κοινοποιούνται στον Κλάδο Αλλοδαπών και Προστασίας Συνόρων της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι αποφάσεις των Επιτροπών Προσφυγών κοινοποιούνται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη.

11. Όταν έχει υποβληθεί αίτηση εξ ονόματος των μελών της οικογένειας του αιτούντος, που επικαλούνται τους ίδιους λόγους, η αρμόδια Αρχή Απόφασης μπορεί να εκδίδει μία απόφαση που αφορά όλα τα μέλη της οικογένειας, εκτός εάν αυτό θα οδηγούσε σε γνωστοποίηση της ιδιαίτερης κατάστασης αιτούντος, που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντά του, ιδίως σε περιπτώσεις διώξεων με βάση το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου και/ή την ηλικία. Στην περίπτωση αυτή εκδίδεται χωριστή απόφαση για το συγκεκριμένο πρόσωπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΒΑΘΜΟ

Άρθρο 83 (Άρθρο 31 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ) Διαδικασία της εξέτασης

1. Η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, ανάλογα με τον διαχωρισμό των αιτήσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 39 του παρόντος.

2. Η εξέταση για την κρίση του παραδεκτού μιας αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 84 του παρόντος, ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του Κεφαλαίου Β', με την κανονική ή με την ταχύρρυθμη διαδικασία. Η υπαγωγή μίας αίτησης στην ταχύρρυθμη διαδικασία, δεν ασκεί επιρροή στην κρίση επί της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας. Η υπαγωγή σε ταχύρρυθμη διαδικασία, έχει ως μόνο αποτέλεσμα τη σύντμηση των προθεσμιών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται ειδικά στις επιμέρους διατάξεις του παρόντος Μέρους.

3. Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικά εντός έξι (6) μηνών στις περιπτώσεις εφαρμογής της κανονικής διαδικασίας. Η προθεσμία αυτή δύναται να παραταθεί για χρονικό διάστημα, όχι μεγαλύτερο των τριών (3) επιπλέον μηνών, σε περιπτώσεις μαζικών αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, που αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία, γεγονός που καθιστά στην πράξη πολύ δύσκολη την ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι (6) μηνών. Σε κάθε περίπτωση η

διαδικασία εξέτασης ολοκληρώνεται το αργότερο εντός είκοσι (21) μηνών από την κατάθεση της αίτησης.

4. Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικά εντός είκοσι (20) ημερών στις περιπτώσεις εφαρμογής της ταχύρρυθμης διαδικασίας. Η προθεσμία αυτή δύναται να παραταθεί για χρονικό διάστημα, όχι μεγαλύτερο των δέκα (10) επιπλέον ημερών, σε περιπτώσεις στις οποίες μεγάλος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών αιτείται ταυτόχρονα διεθνή προστασία, γεγονός που καθιστά στην πράξη πολύ δύσκολη την ολοκλήρωση της ταχύρρυθμης διαδικασίας εντός της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών.

5. Όταν η αίτηση υπόκειται στη διαδικασία του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013, η προθεσμία αρχίζει από τη στιγμή κατά την οποία ορίζεται η Ελλάδα ως υπεύθυνη για την εξέταση της αίτησης, σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό, ο αιτών βρίσκεται στο έδαφος της χώρας και η Υπηρεσία Ασύλου έχει αναλάβει την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

6. Στις περιπτώσεις που η εξέταση διαρκεί πέραν του ανώτατου κατά περίπτωση χρονικού ορίου, ο αιτών έχει δικαίωμα να ζητά αυτοπροσώπως πληροφορίες από τις Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής για τους λόγους της καθυστέρησης και τον χρόνο, κατά τον οποίο αναμένεται η απόφαση επί της αίτησης. Η ενημέρωση αυτή δεν θεμελιώνει υποχρέωση των ανωτέρω Αρχών να λάβουν απόφαση εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

7. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής καταγράφουν και εξετάζουν κατά απόλυτη προτεραιότητα αιτήσεις διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με: (α) την περίπτωση γ' της παραγράφου 10 του άρθρου 39, (β) την παράγραφο 8 του άρθρου 46 του παρόντος νόμου. Στις περιπτώσεις αυτές ενόψει του κατεπείγοντος, η εξέταση της αίτησης πρέπει να ολοκληρώνεται υποχρεωτικά εντός είκοσι (20) ημερών.

Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής καταγράφουν και εξετάζουν υποχρεωτικά κατά προτεραιότητα αιτήσεις διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, όταν αυτές αφορούν:

(α) άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 39 του παρόντος, εφόσον, τα πρόσωπα αυτά τελούν σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 39 του παρόντος,

(β) άτομα που υποβάλλουν αίτηση βάσει του άρθρου 90 του παρόντος ευρισκόμενα σε ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της Χώρας (διαδικασία στα σύνορα),

(γ) άτομα που ενδέχεται να υπαχθούν στις διαδικασίες του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή εφόσον άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ'εφαρμογή του Κανονισμού αυτού,

(δ) άτομα των οποίων οι αιτήσεις μπορούν να θεωρηθούν ως προδήλως αβάσιμες σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 88 του παρόντος,

(ε) άτομα για τα οποία η Ελληνική Αστυνομία με αιτιολογημένο έγγραφό της αναφέρει ότι συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της Χώρας,

(στ) άτομα τα οποία υποβάλλουν μεταγενέστερες αιτήσεις διεθνούς προστασίας κατά το στάδιο εξέτασης του παραδεκτού, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 89 του παρόντος,

(ζ) άτομα τα οποία προέρχονται από πρώτη χώρα ασύλου σύμφωνα με το άρθρο 85 του παρόντος ή από ασφαλή τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 86 του παρόντος ή από ασφαλή χώρα καταγωγής σύμφωνα με το άρθρο 87 του παρόντος,

η) άτομα των οποίων οι αιτήσεις εύλογα πιθανολογείται ότι είναι βάσιμες.

8. Εφόσον ασκηθεί προσφυγή του άρθρου 92 του παρόντος κατά απόφασης που εξέτασε κατά προτεραιότητα αίτηση διεθνούς προστασίας, η προσφυγή προσδιορίζεται υποχρεωτικά προς συζήτηση ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών κατά προτεραιότητα με πράξη του Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, με την επιφύλαξη της παραγράφου 9 του άρθρου 46 του παρόντος.

9. Η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει μία αίτηση με την ταχύρρυθμη διαδικασία, όταν:

α. ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και την παρουσίαση των περιστατικών, απλώς έθεσε θέματα τα οποία είναι άνευ σημασίας για την εξέταση του εάν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί δικαιούχος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου,

β. ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής σύμφωνα με το άρθρο 87 του παρόντος,

γ. ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση,

δ. είναι πιθανόν ο αιτών να έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα, έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο, που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του,

ε. ο αιτών έχει παρουσιάσει προδήλως ασυνεπείς και αντιφατικές πληροφορίες, ή σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες της χώρας καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ως προς το εάν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τον χαρακτηρισμό του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου,

στ. ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 89,

ζ. ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του,

η. ο αιτών εισήλθε παράνομα στη χώρα ή παρέτεινε παράνομα τη διαμονή του και χωρίς σοβαρό λόγο, δεν παρουσιάσθηκε στις αρχές ή δεν υπέβαλε αίτηση για

διεθνή προστασία το συντομότερο δυνατό, δεδομένων των συνθηκών της εισόδου του,

θ. ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013,

ι. ο αιτών ενδέχεται, για σοβαρούς λόγους, να θεωρείται ότι συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της χώρας μέλους ή έχει υποβληθεί σε αναγκαστική απέλαση διά της βίας, για σοβαρούς λόγους δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας τάξης δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας,

ια. ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση να υποβληθεί σε λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

ιβ. είναι άτομο ευάλωτο ή άτομο που χρήζει ιδιαίτερων συνθηκών υποδοχής κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον του παρέχεται κατάλληλη υποστήριξη κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 67 του παρόντος.

10. Αιτήσεις διεθνούς προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων εξετάζονται με την ταχύρρυθμη διαδικασία της παραγράφου 9 του παρόντος μόνον εφόσον:

α) ο ασυνόδευτος ανήλικος προέρχεται από χώρα, η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής κατ' άρθρο 87 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου, ή

β) ο ασυνόδευτος ανήλικος έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση και η προκαταρκτική εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 2 του παρόντος, δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων, ή

γ) ο ασυνόδευτος ανήλικος, θεωρείται εξαιτίας σοβαρών λόγων, επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους - μέλους ή έχει απελαθεί διά της βίας, εξαιτίας σοβαρών λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

11. Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών στις περιπτώσεις εφαρμογής της ταχύρρυθμης διαδικασίας.

Άρθρο 84

(Άρθρο 33 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Απαράδεκτες αιτήσεις

1. Οι Αρχές Απόφασης, με σχετική απόφαση, απορρίπτουν αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, εφόσον:

α. άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας, ή

β. άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού, ή

γ. μία χώρα, που δεν είναι κράτος - μέλος, θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 85 του παρόντος, ή

δ. μία χώρα, που δεν είναι κράτος - μέλος, θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 86 του παρόντος, ή

ε. η αίτηση αποτελεί μεταγενέστερη αίτηση του αιτούντος και η προκαταρκτική εξέταση, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 89 του παρόντος, δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων, ή

στ. μέλος της οικογένειας του αιτούντος καταθέτει ξεχωριστή αίτηση, παρότι το πρόσωπο αυτό έχει ήδη συναινέσει, σύμφωνα με το άρθρο 65 του παρόντος, να συμπεριληφθεί η περίπτωση του, ως τμήμα αίτησης υποβαλλόμενης για λογαριασμό του και δεν υπάρχουν στοιχεία τα οποία να δικαιολογούν την υποβολή ξεχωριστής αίτησης.

2. Στην περίπτωση της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η Αποφαινόμενη Αρχή εκδίδει και τη σχετική πράξη μεταφοράς κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 85

(Άρθρο 35 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Πρώτη χώρα ασύλου

Μία χώρα θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα με την προϋπόθεση ότι θα γίνει εκ νέου δεκτός στη χώρα αυτή, εάν έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας από αυτή και απολαμβάνει ακόμη της σχετικής προστασίας ή απολαμβάνει άλλης επαρκούς προστασίας στην εν λόγω χώρα, επωφελούμενος μεταξύ άλλων από την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Άρθρο 86

(Άρθρο 38 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ασφαλείς τρίτες χώρες

1. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για έναν συγκεκριμένο αιτούντα, όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής κριτήρια:

α. δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων,

β. η χώρα αυτή τηρεί την αρχή τους μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης,

γ. δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης, για τον αιτούντα κατά το άρθρο 15 του παρόντος νόμου,

δ. η χώρα αυτή απαγορεύει την απομάκρυνση κάποιου, σε χώρα όπου κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο,

ε. υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, και

στ. ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή. Η διέλευση του αιτούντος από τρίτη χώρα μπορεί, σε συνδυασμό με συγκεκριμένες περιστάσεις που τον αφορούν, ιδίως (α) τον χρόνο παραμονής του σε αυτή, (β) ενδεχόμενη επαφή ή αντικειμενική και υποκειμενική δυνατότητα επαφής με τις αρχές, για πρόσβαση σε εργασία ή χορήγηση δικαιώματος διαμονής, (γ) ενδεχόμενη, προηγούμενη της διέλευσης, διαμονή όπως ενδεικτικά επισκέψεις μακράς διάρκειας ή σπουδές, (δ)

ύπαρξη οποιωνδήποτε ακόμη και μακρινών συγγενικών δεσμών, (ε) ύπαρξη κοινωνικών ή επαγγελματικών ή πολιτιστικών σχέσεων, (στ) ύπαρξη ιδιοκτησίας, (ζ) σύνδεση με ευρύτερη κοινότητα, (η) γνώση της οικείας γλώσσας, (θ) γεωγραφική εγγύτητα της χώρας καταγωγής, να θεωρηθεί ως σύνδεσμος του αιτούντος με την τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή.

2. Η συνδρομή των ως άνω κριτηρίων εξετάζεται ανά περίπτωση και για κάθε αιτούντα ξεχωριστά, εκτός αν η τρίτη χώρα έχει χαρακτηριστεί ως γενικά ασφαλής και εμπεριέχεται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών τρίτων χωρών.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, καθορίζονται οι τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων άσυλο, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους (φυλετικά, θρησκευτικά, κ.ά.) για τους σκοπούς της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Αιτών διεθνή προστασία, δύναται να αντικρούει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας στην περίπτωση που, επικαλούμενος ως λόγο το γεγονός ότι η τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες που αυτός ευρίσκεται. Τα στοιχεία (εσωτερικό νομοθετικό καθεστώς της τρίτης χώρας, διμερείς ή πολυμερείς διακρατικές συμφωνίες ή συμφωνίες της τρίτης χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εσωτερική πρακτική), που λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση της ανωτέρω Κοινής Υπουργικής Απόφασης, πρέπει να είναι επίκαιρα και να προέρχονται από έγκυρες πηγές ενημέρωσης, ιδίως από επίσημες διπλωματικές πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, τη νομοθεσία των λοιπών κρατών - μελών σε σχέση με την έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Ο καθορισμός επανεξετάζεται υποχρεωτικά τον Νοέμβριο κάθε έτους. Αν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό και προ της παρέλευσης έτους, κατά το προηγούμενο εδάφιο. Για κάθε απόφαση χαρακτηρισμού ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, οι Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα και του χορηγούν έγγραφο, με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας ότι η αίτηση δεν έχει εξεταστεί επί τους ουσίας.

5. Όταν η ως άνω τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, η αίτησή του εξετάζεται επί της ουσίας από τις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης.

6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνεται σε ετήσια βάση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών για τις χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 87

(Άρθρα 36 και 37 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ασφαλείς χώρες καταγωγής

1. Ασφαλείς χώρες καταγωγής είναι:

α. Όσες περιλαμβάνονται στον κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Οι χώρες, πέραν εκείνων της περίπτωσης α', οι οποίες περιλαμβάνονται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, που καταρτίζεται και τηρείται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

2. Μία χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής για τον αιτούντα, μόνον εφόσον μετά την εξέταση της αίτησης αποδειχθεί ότι ο αιτών:

α. έχει την ιθαγένεια της χώρας ή είναι ανιθαγενής και είχε την προηγούμενη συνήθη διαμονή του στη χώρα αυτή, και

β. δεν επικαλείται σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι η χώρα δεν είναι ασφαλής χώρα καταγωγής για τον ίδιο, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες ευρίσκεται και όσον αφορά την αναγνώρισή του, ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής εάν, βάσει της νομικής κατάστασης, της εφαρμογής του δικαίου στο πλαίσιο του δημοκρατικού συστήματος και των γενικών πολιτικών συνθηκών, καταδεικνύεται σαφώς ότι γενικά και μόνιμα δεν υφίσταται δίωξη όπως ορίζεται στο άρθρο 9 ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία ούτε απειλή που προκύπτει από τη χρήση αδιάκριτης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύγκρουσης.

4. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη ο βαθμός στον οποίο παρέχεται προστασία κατά της δίωξης ή της κακομεταχείρισης μέσω:

α. Των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας και του τρόπου εφαρμογής τους.

β. Της τήρησης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών, που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ - ν.δ. 53/1974, Α' 256), στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα (ν. 2462/1997, Α' 25), ιδίως δε, των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 15 της ΕΣΔΑ και στη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (ν. 1782/1988, Α' 116) και στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν. 2101/1992, Α' 192).

γ. Της τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη Σύμβαση τους Γενεύης.

δ. Της πρόβλεψης μηχανισμού αποτελεσματικής προσφυγής κατά των παραβιάσεων των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, καθορίζονται οι χώρες καταγωγής που χαρακτηρίζονται ασφαλείς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Τα στοιχεία

που λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, για την έκδοση της ανωτέρω Κοινής Υπουργικής Απόφασης πρέπει να είναι επίκαιρα και να προέρχονται από έγκυρες πηγές ενημέρωσης, ιδίως από επίσημες διπλωματικές πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, τη νομοθεσία των λοιπών κρατών - μελών σε σχέση με την έννοια των ασφαλών χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Ο καθορισμός επανεξετάζεται υποχρεωτικά τον Νοέμβριο κάθε έτους. Αν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό και προ της παρέλευσης έτους, κατά το προηγούμενο εδάφιο. Για κάθε απόφαση χαρακτηρισμού ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 88

(Άρθρο 32 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Αβάσιμες αιτήσεις

1. Η αρμόδια Αρχή Απόφασης απορρίπτει ως αβάσιμη την αίτηση, εφόσον θεμελιώσει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, κατά τις κείμενες διατάξεις.

2. Ως προδήλως αβάσιμες θεωρούνται οι αιτήσεις της παραγράφου 1 που έχουν εξεταστεί με την διαδικασία της παραγράφου 9 του άρθρου 83 του παρόντος και ειδικότερα εφόσον:

(α) ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και τη διεξαγωγή της συνέντευξης, κάνει επίκληση λόγων που προδήλως δεν συνάδουν με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας,

(β) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής σύμφωνα με το άρθρο 87 του παρόντος,

(γ) όταν ο αιτών έχει παρουσιάσει προδήλως ασυνεπείς και αντιφατικές πληροφορίες ή σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του, ως προς το εάν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τον χαρακτηρισμό του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας δυνάμει του παρόντος νόμου,

(δ) ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων, όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση,

(ε) είναι πιθανόν ότι ο αιτών έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο, που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του,

(στ) ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του,

(ζ) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013,

(η) ο αιτών εισήλθε παράνομα στη χώρα ή παρέτεινε παράνομα τη διαμονή του και χωρίς σοβαρό λόγο, δεν παρουσιάστηκε στις αρχές ή δεν υπέβαλε αίτηση για διεθνή προστασία το συντομότερο δυνατό, δεδομένων των συνθηκών της εισόδου του,

(θ) ο αιτών ενδέχεται για σοβαρούς λόγους, να θεωρείται ότι συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη ή είχε κατά το παρελθόν απελαθεί για λόγους δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας τάξης,

(ι) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία είναι απαράδεκτη, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 89 του παρόντος.

Άρθρο 89

(Άρθρα 40 έως 42 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης οι Αρμόδιες Αρχές Απόφασης εξετάζουν τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία του φακέλου της προγενέστερης αίτησης.

2. Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται εντός πέντε (5) ημερών και στις περιπτώσεις της παραγράφου 9 εντός δύο (2) ημερών, κατ' αρχάς σε προκαταρκτικό στάδιο, κατά το οποίο ερευνάται εάν έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητα του, δεν μπόρεσε να επικαλεστεί κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης στον πρώτο βαθμό αλλά ούτε και με την προσφυγή του σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Κατά το στάδιο αυτό, ο αιτών υποβάλλει γραπτά στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, τα τυχόν νέα στοιχεία που προσκομίζει χωρίς να πραγματοποιηθεί συνέντευξη.

3. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής διασφαλίζουν τους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ότι απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α', β', γ', ε' και στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 69 του παρόντος.

4. Εάν κατά την προκαταρκτική εξέταση της παραγράφου 2 υποβληθούν από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητά του δεν μπόρεσε να επικαλεστεί ούτε κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης ούτε με την προσφυγή του σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, η αίτηση κρίνεται παραδεκτή, εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και του χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία. Σε αντίθετη περίπτωση η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

5. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου, μπορεί να εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση μέλους της οικογένειας του αιτούντος, το οποίο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συναινέσει, σύμφωνα με την παράγραφο 5

του άρθρου 65, να υποβληθεί αίτηση εξ' ονόματός του. Στην περίπτωση αυτή, η προκαταρκτική εξέταση, που αναφέρεται στην παράγραφο 2, αφορά στην ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων, που να δικαιολογούν την υποβολή ξεχωριστής αίτησης, εκ μέρους του εξαρτωμένου προσώπου. Κατ' εξαίρεση, πραγματοποιείται συνέντευξη για τον σκοπό αυτόν.

6. Αίτηση διεθνούς προστασίας, που υποβάλλεται χωρίς να έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί προγενέστερης αίτησης του ίδιου αιτούντα, θεωρείται ως συμπληρωματικό στοιχείο της αρχικής και δεν υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

7. Όμοια μεταγενέστερη αίτηση, χωρίς την προσκόμιση νέων στοιχείων απορρίπτεται ως απαράδεκτη, με βάση την αρχή του δεδικασμένου, χωρίς ακρόαση, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του παρόντος.

8. Αν ο αιτών, έναντι του οποίου πρέπει να εκτελεστεί απόφαση μεταφοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό 604/2013, υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, αυτή εξετάζεται από το αρμόδιο κράτος, σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτόν.

9. Μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της αίτησης κατά το προκαταρκτικό στάδιο, αναστέλλεται η εκτέλεση κάθε μέτρου απέλασης, επιστροφής ή καθ' οιονδήποτε τρόπο απομάκρυνσης. Ομοίως, κατά το παραπάνω στάδιο, δεν εκτελείται απόφαση έκδοσης, εφόσον ο αιτών επικαλείται φόβο δίωξης στο εκζητούν κράτος. Κατ' εξαίρεση, το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται και η παραμονή στη χώρα του αιτούντος δεν επιτρέπεται: (α) αν πρόκειται για πρώτη μεταγενέστερη αίτηση, η οποία απορρίπτεται ως απαράδεκτη σύμφωνα με τις παραγράφους 2 ή 7 απλώς για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την απόφαση εκτέλεσης απομάκρυνσης, (β) αν πρόκειται για δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση, μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση κρίνεται απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 ή 7 ή μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η εν λόγω αίτηση ως αβάσιμη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 104 του παρόντος. Η παρούσα παράγραφος, εφαρμόζεται μόνο όταν η Αποφαινόμενη Αρχή θεωρεί ότι η απόφαση επιστροφής δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

Άρθρο 90 (Άρθρο 43 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ) Διαδικασίες στα σύνορα

1. Στις περιπτώσεις που υποβάλλονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα και τις ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας, οι αιτούντες απολαμβάνουν των δικαιωμάτων και των εγγυήσεων των διατάξεων των άρθρων 47, 69, 71, και 75 του παρόντος νόμου.

Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας, που υποβάλλονται κατά το προηγούμενο εδάφιο δύναται να εξετάζονται ως προς το παραδεκτό και ως προς την ουσία εφόσον συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 9 του άρθρου 83.

2. Αν δεν ληφθεί απόφαση εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, επιτρέπεται στον αιτούντα η είσοδος και παραμονή του στο εσωτερικό της χώρας, προκειμένου να εξετασθεί η αίτησή του, σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του παρόντος.

3. Σε περίπτωση μαζικών αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, οι οποίοι υποβάλλουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της Χώρας ή ενόσω παραμένουν σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη στην πράξη η εκεί εφαρμογή της παραγράφου 1, οι εν λόγω διαδικασίες μπορούν να εφαρμόζονται επίσης όπου και επί όσο χρονικό διάστημα φιλοξενούνται κανονικά οι συγκεκριμένοι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, σε σημεία πλησίον των συνόρων ή της ζώνης διέλευσης. Επίσης, στην περίπτωση αυτή με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Εθνικής Άμυνας εφαρμόζονται τα παρακάτω:

α. Η καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι επιδόσεις των αποφάσεων και λοιπών διαδικαστικών εγγράφων, καθώς και η παραλαβή προσφυγών μπορεί να πραγματοποιείται από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή από προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, σε περίπτωση που το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας δεν επαρκεί.

β. Η συνέντευξη με τους αιτούντες διεθνή προστασία, δύναται να διενεργείται και από προσωπικό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο ή άλλων αρχών σε ιδιαίτερα έκτακτες περιστάσεις από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον το προσωπικό αυτό έχει λάβει εκ των προτέρων την απαραίτητη βασική κατάρτιση, ιδίως, όσον αφορά το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το κεκτημένο της Ένωσης για το άσυλο και τις τεχνικές της συνέντευξης.

γ. Η απόφαση του πρώτου βαθμού εκδίδεται υποχρεωτικά εντός επτά (7) ημερών. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής είναι δέκα (10) ημερών. Η προσφυγή προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός τεσσάρων (4) ημερών. Η προθεσμία για την ειδοποίηση του αιτούντος σε περίπτωση προφορικής ακρόασης και για την κατάθεση τυχόν υπομνήματος μετά την εξέταση της προσφυγής είναι μίας (1) ημέρας. Η απόφαση εκδίδεται υποχρεωτικά εντός επτά (7) ημερών.

4. Αιτήσεις διεθνούς προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων εξετάζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου μόνο εφόσον:

α) ο ασυνόδευτος ανήλικος προέρχεται από χώρα, η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής κατ' άρθρο 87 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου, ή

β) ο ασυνόδευτος ανήλικος έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, ή

γ) ο ασυνόδευτος ανήλικος μπορεί, εξαιτίας σοβαρών λόγων, να θεωρείται επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους - μέλους ή έχει απελαθεί διά της βίας, εξαιτίας σοβαρών λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, ή

δ) συντρέχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε μια χώρα να θεωρείται ασφαλής τρίτη χώρα για τον ασυνόδευτο ανήλικο υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες βρίσκεται, σύμφωνα με το άρθρο 86, εφόσον αυτό εξυπηρετεί τα μείζονα συμφέροντα των ανηλίκων, ή

ε) όταν ο ασυνόδευτος ανήλικος παραπλάνησε τις Αρχές υποβάλλοντας πλαστά έγγραφα ή κατέστρεψε ή απώλεσε κακόπιστο έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του, προκειμένου να αποφύγει την έκδοση αρνητικής απόφασης σε βάρος του, υπό την προϋπόθεση ότι έχει προηγουμένως πλήρως παρασχεθεί η δυνατότητα σε αυτόν και τον επίτροπό του ή τον ασκούντα την πράξη επιτροπείας να παράσχει επαρκείς λόγους για τους οποίους προέβη στη συγκεκριμένη πράξη.

5. Με την κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργού Εθνικής Άμυνας της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζονται τα ειδικότερα προσόντα του διατιθέμενου προσωπικού, οι κατηγορίες και ο αριθμός του προσωπικού, η κατανομή του διατιθέμενου προσωπικού ανάλογα με τις ανάγκες, καθώς και τα ειδικότερα ανά περίπτωση ανατιθέμενα καθήκοντα, καθώς και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερη λεπτομέρεια που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 91

(Άρθρα 44 και 45 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ανάκληση

1. Όταν προκύπτουν νέα στοιχεία που συνιστούν λόγο επανεξέτασης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής εξετάζουν αν συντρέχει περίπτωση ανάκλησης του καθεστώτος αυτού, βάσει των σχετικών διατάξεων του Μέρους Α' του παρόντος νόμου. Η απόφαση ανάκλησης λαμβάνεται από τον Προϊστάμενο της κατά τόπον αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, μετά από εισήγηση υπαλλήλου (χειριστή) που ορίζεται ειδικά και η οποία είναι ειδικά αιτιολογημένη.

2. Στις περιπτώσεις εφαρμογής της παραγράφου 1, ο ενδιαφερόμενος:

α. Ενημερώνεται εγγράφως από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής τουλάχιστον δεκαπέντε (15) εργάσιμες μέρες, πριν την επανεξέταση της συνδρομής στο πρόσωπό του των αναγκών προϋποθέσεων διεθνούς προστασίας, καθώς και για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής.

β. Δικαιούται να προβάλλει με γραπτό υπόμνημά του στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να ανακληθεί το χορηγηθέν καθεστώς.

3. Η Αποφαινόμενη Αρχή, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής:

α. ενημερώνεται εγγράφως από το τμήμα Εκπαίδευσης, Διασφάλισης Ποιότητας και Τεκμηρίωσης της Υπηρεσίας Ασύλου, όσον αφορά ιδίως τη γενική πολιτική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες καταγωγής των ενδιαφερομένων προσώπων, και

β. δύναται, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να συλλέγει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη περίπτωση, προκειμένου να επανεξεταστεί το καθεστώς. Οι πληροφορίες αυτές δεν λαμβάνονται από τους φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης κατά τρόπον που θα είχε ως αποτέλεσμα να πληροφορούνται απευθείας ότι ο ενδιαφερόμενος είναι πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας ή να τίθεται σε κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα του ενδιαφερόμενου και των προσώπων που εξαρτώνται από αυτόν και η ελευθερία ή η ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του, που τυχόν εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα καταγωγής.

4. Η απόφαση ανάκλησης του καθεστώτος επιδίδεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 82 του παρόντος. Η απόφαση αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους ανάκλησης και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες άσκησης προσφυγής κατ' αυτής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 71 και 73 του παρόντος εφαρμόζονται και στην ανάκληση του καθεστώτος.

6. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, το καθεστώς του δικαιούχου διεθνούς προστασίας παύει αυτοδικαίως αν ο δικαιούχος παραιτηθεί ρητώς από αυτό, με έγγραφη δήλωσή του, η οποία υποβάλλεται αυτοπροσώπως στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, με τη διαδικασία του άρθρου 81 παράγραφος 1 ή αν ο δικαιούχος αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Άρθρο 92

(Άρθρο 46 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Δικαίωμα άσκησης προσφυγής

1. Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει την προβλεπόμενη προσφυγή της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 ενώπιον της Αρχής Προσφυγών του άρθρου 4 του ν. 4375/2016:

α. Κατά της απόφασης, που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία, καθώς και κατά της απόφασης, με την οποία χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας, κατά το μέρος που αφορά τη μη αναγνώριση του προσφεύγοντος ως πρόσφυγα, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 82.

β. Κατά της απόφασης, που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας είτε με την ταχύρρυθμη διαδικασία, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 83 είτε ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 84, καθώς και στις περιπτώσεις που η προσφυγή υποβάλλεται, ενώ ο προσφεύγων τελεί υπό κράτηση, σύμφωνα με το άρθρο 46, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης

ή από τότε που τεκμαίρεται ότι, ο προσφεύγων έλαβε γνώση σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 82. Κατ' εξαίρεση εφόσον η προσφυγή ασκείται κατά απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, βάσει της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 84, η προσφυγή ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών και λογίζεται ότι στρέφεται και κατά της σχετικής πράξης μεταφοράς κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

γ. Κατά της απόφασης, που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 90 ή στις περιπτώσεις που η προσφυγή ασκείται, ενώ ο προσφεύγων βρίσκεται σε διαδικασία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, εντός επτά (7) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι, ο προσφεύγων έλαβε γνώση σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 82.

δ. Κατά της απόφασης που απορρίπτει μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 83, εντός πέντε (5) ημερών από την επίδοση της απόφασης.

2. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, με την επιφύλαξη εφαρμογής της διαδικασίας του άρθρου 89 του παρόντος, χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής εφαρμοζομένων ανάλογα των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 69 του παρόντος ως προς τη διάρκεια ισχύος. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής μετά την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, η διάρκεια του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία περιορίζεται υποχρεωτικά με απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 69 του παρόντος, σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 91 του παρόντος, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα η άδεια διαμονής του.

3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 104 του παρόντος.

Άρθρο 93

Περιεχόμενο Προσφυγής

Η προσφυγή ασκείται με έγγραφο το οποίο μνημονεύει: α) το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, ακριβή διεύθυνση της κατοικίας ή διαμονής του προσφεύγοντος, β) το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου του και αν υπάρχουν του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου του, γ) τον τόπο και τον χρόνο της σύνταξής του, δ) την προσβαλλόμενη απόφαση, ε) τους συγκεκριμένους λόγους, στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή. Περιλαμβάνει δε, δήλωση συναίνεσης ή εναντίωσης για τη δημόσια συνεδρίαση της υπόθεσής του. Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικής δήλωσης, η υπόθεση συζητείται σε δημόσια συνεδρίαση. Σε περίπτωση που το έγγραφο της προσφυγής δεν αναφέρει τα ως άνω στοιχεία, η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 94

Άσκηση της Προσφυγής

1. Η προσφυγή κατατίθεται στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση και υπογράφεται επί ποινή απαραδέκτου, από τον ίδιο τον προσφεύγοντα ή από πληρεξούσιο δικηγόρο. Κατ' εξαίρεση εφόσον ο προσφεύγων, κατόπιν απόφασης παραπομπής δυνάμει του άρθρου 39, διαμένει εντός Δομής που βρίσκεται σε τόπο διαφορετικό από αυτόν που εδρεύει το Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή το Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου ενώπιον του οποίου κατατέθηκε η αίτηση, η προσφυγή κατατίθεται στον Προϊστάμενο της Δομής ο οποίος και αποστέλλει αυτήν αυθημερόν με τηλεομοιοτυπία στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Σε περίπτωση που ο αιτών διαμένει σε συγκεκριμένο τόπο διαμονής σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 45 η προσφυγή κατατίθεται στο πλησιέστερο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου το οποίο και αποστέλλει αυτήν αυθημερόν με τηλεομοιοτυπία στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

2. Με την κατάθεση της προσφυγής, γίνεται άμεση καταχώριση των απαιτούμενων στοιχείων που περιέχονται στην προσφυγή από τον αρμόδιο, για την παραλαβή της προσφυγής, υπάλληλο της Υπηρεσίας Ασύλου, στην ηλεκτρονική εφαρμογή ασύλου, καθώς και των τυχόν προσκομιζόμενων εγγράφων, που κατατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή.

3. Για την κατά την προηγούμενη παράγραφο κατάθεση, συντάσσεται πράξη, η οποία διαλαμβάνει την χρονολογία της κατάθεσης, το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που παρέλαβε την προσφυγή, το ονοματεπώνυμο του προσφεύγοντος και την προσβαλλόμενη απόφαση. Αντίγραφο της πράξης κατάθεσης της προσφυγής, επιδίδεται με την κατάθεση της προσφυγής, στον προσφεύγοντα. Οι αρχές παραλαβής διαβιβάζουν στην Αρχή Προσφυγών αμελλητί το αργότερο δε εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών τον ηλεκτρονικό και εν συνεχεία τον διοικητικό φάκελο, οι οποίοι εμπεριέχουν, μεταξύ άλλων, το πρωτότυπο της προσφυγής και τα οποιαδήποτε συνημμένα σε αυτήν έγγραφα. Σε περίπτωση δυσλειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής ασύλου, η οποία σχετίζεται με την καταχώριση των προσφυγών, αυτές αποστέλλονται στην Αρχή Προσφυγών, αυθημερόν με τηλεομοιοτυπία ή άλλον πρόσφορο τρόπο.

4. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 14, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα η άδεια διαμονής του.

Άρθρο 95

Προσδιορισμός Προσφυγής

1. Με την κατάθεση της προσφυγής η Αρμόδια Αρχή Παραλαβής ενημερώνει αυθημερόν τον προσφεύγοντα για την ημερομηνία συζήτησής της.

2. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται υποχρεωτικά το ταχύτερο δυνατόν, από την κατάθεση της προσφυγής και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερο:

α. από είκοσι (20) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής, που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας, ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία ή ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας,

β. από δέκα (10) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής, που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 83 ή ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 84,

γ. σε επτά (7) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής, που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 91 του παρόντος ή που υποβάλλεται ενώ ο προσφεύγων βρίσκεται σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

3. Αμέσως μετά τον προσδιορισμό της προσφυγής και την ενημέρωση της ηλεκτρονικής εφαρμογής ασύλου, ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών με πράξη του στην ηλεκτρονική εφαρμογή ασύλου, ορίζει τον βοηθό, που θα προετοιμάσει την κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο εισήγηση.

4. Κάθε μέλος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών δύναται να επικουρείται στο έργο του, πέραν από το ήδη υπάρχον προσωπικό, και από προσωπικό, «βοηθούς εισηγητές» «rapporteurs» και γραμματείς, που διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO).

5. Οι βοηθοί εισηγητές αναλαμβάνουν την σύνταξη έκθεσης που περιέχει καταγραφή και επεξεργασία του πραγματικού της υπόθεσης και των προβαλλόμενων με την προσφυγή ισχυρισμών και αντιστοίχισης αυτών με τις πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, η οποία τίθεται στη δικαιοδοτική κρίση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών έως την προτεραιότητα της συζήτησης.

6. Η έκθεση της προηγούμενης παραγράφου επισυνάπτεται στον φάκελο της υπόθεσης έως την προτεραιότητα της συζήτησης. Η μη σύνταξη ή μη υποβολή ή η εκπρόθεσμη υποβολή έκθεσης, δεν κωλύει τη συζήτηση της προσφυγής. Έκθεση, δεν συντάσσεται για προσφυγές, που είναι εκπρόθεσμες, καθώς και για προσφυγές κατά αποφάσεων που έχουν απορρίψει την αίτηση ως:

α. προδήλως αβάσιμη σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 88,

β. ως απαράδεκτη σύμφωνα με τις περιπτώσεις α', β', ε' και στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 84.

7. Κατά τον προσδιορισμό της προσφυγής η Αρμόδια Αρχή Παραλαβής, προσδιορίζει ανά Επιτροπή, τουλάχιστον εβδομήντα πέντε (75) υποθέσεις προς συζήτηση ανά μήνα και για τις δύο συνθέσεις (Τριμελή και Μονομελή), με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής για τη λειτουργία Τμημάτων διακοπών. Οι υποθέσεις που συζητούνται σε κάθε σύνθεση κατανέμονται ισομερώς, κατά κατηγορία και αντικείμενο, στον Πρόεδρο και τα μέλη των Επιτροπών. Ο συνολικός μηνιαίος αριθμός από τις συζητηθεί-

σες υποθέσεις που χρεώνεται κάθε μέλος, ανέρχεται σε τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) και αφορά σε όλες τις συνθέσεις.

8. Προσφυγές, που έχουν υποβληθεί μετά την πάροδο των προθεσμιών της παραγράφου 1 του άρθρου 92 του παρόντος συζητούνται κατά προτεραιότητα με πράξη του Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής. Αν ο προσφεύγων αποδείξει με έγγραφα στοιχεία ότι η εκπρόθεσμη άσκηση οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, οι προσφυγές κρίνονται στην ουσία, άλλως απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Σε περίπτωση, που η προσφυγή ασκείται κατά απόφασης που έχει εξεταστεί κατά απόλυτη προτεραιότητα ή κατά προτεραιότητα, ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών εκδίδει σχετική πράξη και η προσφυγή εισάγεται άμεσα προς συζήτηση εντός δεκαπέντε (15) ημερών, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος.

9. Η ημερομηνία συζήτησης δύναται να αλλάξει, με απόφαση του Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, αφού προηγουμένως ενημερωθεί ο προσφεύγων κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος, τηρουμένων των ειδικότερων προθεσμιών που προβλέπονται για τη συζήτηση της κάθε υπόθεσης.

10. Στην απόφαση, με την οποία απορρίπτεται η προσφυγή, μπορεί να διαταχθεί και η επιστροφή του αιτούντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3907/2011, εφόσον, δεν είχε ήδη διαταχθεί με την πρωτοβάθμια απόφαση.

Άρθρο 96 Έκθεμα

1. Ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών μεριμνά για την επαρκή γραμματειακή υποστήριξη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, την παροχή κατάλληλης διερμηνείας και υπογράφει το έκθεμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο και τον Κανονισμό της Αρχής Προσφυγών.

2. Η γραμματεία καταρτίζει για κάθε δικάσιμο έκθεμα, βάσει των καταχωρήσεων των προσφυγών στην ηλεκτρονική εφαρμογή Ασύλου και τυχόν πράξεων του Διευθυντή, που αφορούν την κατά προτεραιότητα συζήτηση προσφυγών, στο οποίο αναγράφονται οι προς συζήτηση υποθέσεις.

3. Το έκθεμα αναρτάται έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων, από την προηγούμενη της συνεδρίασης. Δεν προκαλεί ακυρότητα της διαδικασίας η μη ανάρτηση του εκθέματος ή η μη μνεία σε αυτό συγκεκριμένης υπόθεσης. Το έκθεμα κοινοποιείται στα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, μαζί με τους σχετικούς διοικητικούς φακέλους, πέντε (5) ημέρες πριν από την ημέρα συζήτησης των προσφυγών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, μόλις παραλάβει το έκθεμα, το γνωστοποιεί στα υπόλοιπα μέλη της, εγγράφως ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, γνωστοποίηση που επέχει θέση πρόσκλησης, προκειμένου να παραστούν στις συνεδριάσεις της τριμελούς και μονομελούς σύνθεσης και διαμοιράζει τις υποθέσεις μεταξύ του ιδίου και των μελών της Επιτροπής.

Άρθρο 97**Συζήτηση Προσφυγής**

1. Η διαδικασία ενώπιον της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, είναι κατά κανόνα έγγραφη και η συζήτηση των προσφυγών διενεργείται με βάση τα στοιχεία του φακέλου.

2. Κατά τη διαδικασία ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών παρίσταται υποχρεωτικά ο προσφεύγων αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 78. Σε περίπτωση μη αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ή μη αποστολής της βεβαίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 78 τεκμαίρεται ότι, ο αιτών υπέβαλε την προσφυγή μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του και η προσφυγή απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη.

3. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών καλεί υποχρεωτικά τον προσφεύγοντα σε προφορική ακρόαση όταν: α. με την προσφυγή προσβάλλεται απόφαση ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, β. ανακύπτουν ζητήματα ή αμφιβολίες ως προς την πληρότητα της συνέντευξης, που πραγματοποιήθηκε κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης, γ. ο προσφεύγων επικαλείται σοβαρά νέα στοιχεία, που αφορούν σε ουσιώδεις οψιγενείς ισχυρισμούς.

4. Εφόσον ακολουθείται διαδικασία συζήτησης της προσφυγής, με προφορική ακρόαση, η Αρχή Προσφυγών καλεί τον προσφεύγοντα ενώπιον της αρμόδιας Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών. Ο προσφεύγων ενημερώνεται το αργότερο δέκα (10) ημέρες, πριν την ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής του, σε γλώσσα που κατανοεί, για τον τόπο και την ημερομηνία συζήτησης, καθώς και για το δικαίωμά του να παρασταθεί αυτοπροσώπως ή με το δικηγόρο ή άλλο σύμβουλό του ενώπιόν της, για να εκθέσει προφορικά, με τη βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει τυχόν διευκρινίσεις. Στην ίδια προθεσμία ενημερώνεται, με κάθε πρόσφορο μέσο σχετικώς και η Υπηρεσία Ασύλου, προκειμένου να εκθέσει τις απόψεις της για ασθέναν από τους προβαλλόμενους λόγους, διευκρινίζοντας σαφώς το συναφές, με κάθε λόγο, πραγματικό μέρος. Σε περίπτωση απουσίας του προσφεύγοντος αν και έχει κληθεί νομίμως, τεκμαίρεται ότι υπέβαλε την προσφυγή μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του και η προσφυγή απορρίπτεται ως προφανώς αβάσιμη.

5. Η συζήτηση στις Επιτροπές είναι δημόσια, πλην αν αντιλέγει ο προσφεύγων, γνωστοποιώντας τη βούλησή του είτε προφορικά ο ίδιος ενώπιον της Επιτροπής, είτε με έγγραφη δήλωση του πληρεξουσίου του δικηγόρου ή του εκπροσώπου του είτε δια του υπομνήματος.

6. Ο Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών ή ο δικαστής που προεδρεύει μπορεί να επιτρέψει την υποβολή υπομνημάτων κατ' άρθρο 99 του παρόντος, από τους διαδίκους, μέσα σε προθεσμία που τάσσεται από αυτόν, για την ανάπτυξη όσων έχουν εκτεθεί κατά τη διαδικασία της προφορικής ακρόασης.

7. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών δύναται να αποφασίσει κεκλεισμένων των θυρών για την προστασία του προσφεύγοντος.

8. Αν ο Πρόεδρος ή μέλος Επιτροπής, κωλύεται να συμμετέχει σε τρεις (3) τουλάχιστον συνεχόμενες συνεδριάσεις της τριμελούς σύνθεσης, είναι δυνατή η προσωρινή αντικατάστασή του για τρεις (3) μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης, εφόσον το κώλυμα εξακολουθεί. Για την αντικατάσταση ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5 του ν. 4375/2016 για τον ορισμό Προέδρου ή μέλους της Επιτροπής. Με την εκ νέου ανάληψη καθηκόντων του κωλυομένου Προέδρου ή μέλους της Επιτροπής, παύει η αντικατάσταση. Υποθέσεις, οι οποίες έχουν συζητηθεί από τον κωλυόμενο Πρόεδρο ή μέλος και επί των οποίων δεν έχει «λάβει χώρα διάσκεψη», εισάγονται προς επανασυζήτηση στην ίδια Επιτροπή, με αντικατάσταση ή αναπλήρωση, του κωλυομένου Προέδρου ή μέλους, η δε απόφαση εκδίδεται από τη σύνθεση αυτή.

9. Αν μετά τη διάσκεψη υπόθεσης ο Πρόεδρος ή μέλος Επιτροπής αντικαθίσταται, σύμφωνα με τα ως άνω ή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 53 του παρόντος, η απόφαση εκδίδεται από την ίδια Επιτροπή με αντικατάστασή του.

10. Κατά τη συζήτηση της προσφυγής, η Επιτροπή εξετάζει την υπόθεση εξ ύπαρξης κατά τον νόμο και την ουσία και αποφαίνεται αιτιολογημένως επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του προσφεύγοντος.

Άρθρο 98**Αναβολή της συζήτησης**

1. Η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικά: α) αν ο προσφεύγων που δεν παρίσταται δεν έχει κλητευθεί νομίμως, ή β) αν το ζητήσει ο προσφεύγων που, αν και παρίσταται, δεν έχει κλητευθεί νόμιμα.

2. Ο προσφεύγων, που παρίσταται αυτοπροσώπως ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του, δύναται να ζητήσει για μία μόνον φορά την αναβολή της συζήτησης και μόνον για σπουδαίο λόγο, εφόσον ο λόγος αποδεικνύεται παραχρήμα. Η υπόθεση που αναβάλλεται προσδιορίζεται για συζήτηση στην αμέσως επόμενη δικάσιμο και ανακοινώνεται η ημερομηνία στον προσφεύγοντα ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Για τη νέα ημερομηνία συζήτησης, δεν απαιτείται εκ νέου ειδοποίηση του προσφεύγοντος, που υπέβαλε το αίτημα αναβολής ή του δικηγόρου του. Εάν έχει συμπληρωθεί ο συνολικός, κατά την παράγραφο 7 του άρθρου 95, αριθμός ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων, οι υποθέσεις που αναβάλλονται και συζητούνται, υπολογίζονται καθ' υπέρβαση του αριθμού αυτού.

Άρθρο 99**Υπομνήματα**

Ο προσφεύγων δύναται να καταθέσει υπόμνημα για την ανάπτυξη των προβαλλόμενων με την προσφυγή ισχυρισμών το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής. Με το ίδιο υπόμνημα μπορεί να προβάλει και οψιφανείς και οψιγενείς ισχυρισμούς. Στην ίδια προθεσμία οφείλει και να προσκομίσει τα

αποδεικτικά των ισχυρισμών του στοιχεία. Κατ' εξαίρεση εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 90, ο προσφεύγων δύναται να καταθέσει υπόμνημα έως την προτεραιότητα της συζήτησης της προσφυγής.

Άρθρο 100

Παραίτηση από την προσφυγή

Σε περίπτωση παραίτησης από το δικόγραφο της προσφυγής εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 80 του παρόντος.

Άρθρο 101

Προθεσμία για έκδοση απόφασης

1. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση:

- α. εντός τριών (3) μηνών από τη συζήτηση, στις περιπτώσεις εφαρμογής της κανονικής διαδικασίας,
- β. εντός σαράντα (40) ημερών από τη συζήτηση, στις περιπτώσεις εφαρμογής της ταχύρρυθμης διαδικασίας,
- γ. εντός είκοσι (20) ημερών από τη συζήτηση, στις περιπτώσεις που ο προσφεύγων κρατείται,
- δ. εντός τριάντα (30) ημερών από τη συζήτηση στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει αίτηση ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 84.

2. Κατ' εξαίρεση η απόφαση εκδίδεται υποχρεωτικώς εντός δεκαπέντε (15) ημερών στις περιπτώσεις που η προσφυγή συζητήθηκε κατά προτεραιότητα.

Άρθρο 102

Υπογραφή -Διόρθωση απόφασης

Στις υποθέσεις τριμελούς σύνθεσης η απόφαση υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Εισηγητή. Στις υποθέσεις μονομελούς σύνθεσης, η απόφαση υπογράφεται από τον Εισηγητή. Οι υπογραφές των αποφάσεων, δύναται να τίθενται και με ηλεκτρονικό τρόπο. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της ηλεκτρονικής υπογραφής, θα καθορισθούν με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.

Σε περίπτωση που στην απόφαση έχουν παρεισφρήσει γραφικά λάθη ή το διατακτικό της απόφασης διατυπώθηκε ελλιπώς, ο δικαστής που την εξέδωσε ή ο Πρόεδρος, στις υποθέσεις της τριμελούς σύνθεσης, προβαίνει αυτεπαγγέλτως στη διόρθωσή της. Η ως άνω διαδικασία μπορεί να κινηθεί και κατόπιν αίτησης του προσφεύγοντος, που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου.

Άρθρο 103

Επίδοση απόφασης

Η απόφαση επιδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 82.

Άρθρο 104

Δικαίωμα παραμονής

1. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής και έως την επίδοση της απόφασης επί αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον, έχει διαταχθεί με την απόφαση του πρώτου βαθμού, η επιστροφή του αιτούντος σύμφωνα με τον ν. 3907/2011 ή εφόσον έχει

εκδοθεί αυτοτελώς πράξη επιστροφής, η επιστροφή δεν εκτελείται μέχρι την έκδοση και κοινοποίηση της απόφασης επί της προσφυγής.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία: α) η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί ως απαράδεκτη δυνάμει των περιπτώσεων α', γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 84 του παρόντος, β) ο αιτών έχει υποβάλει δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση, μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη απορρίφθηκε ως απαράδεκτη ή αβάσιμη, γ) η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του παρόντος, δ) η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί με την ταχύρρυθμη διαδικασία, πλην της περίπτωσης η' της παραγράφου 9 του άρθρου 83 του παρόντος, η δυνατότητα παραμονής του αιτούντος κρίνεται από την Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματός προς την Επιτροπή, με το οποίο ο αιτών εκθέτει τους σχετικούς λόγους, που καθιστούν αδύνατη την επιστροφή του στη χώρα καταγωγής του, σύμφωνα με τον ν. 3907/2011 και δικαιολογούν την παραμονή του στη χώρα. Έως και την κατά τα ανωτέρω κρίση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, περί της δυνατότητας παραμονής του στο έδαφος της χώρας, ο αιτών δικαιούται να παραμείνει σε αυτό, με εξαίρεση τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 9 του άρθρου 89 του παρόντος. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών ή ο αρμόδιος δικαστής, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, εξετάζει το αίτημα κατά νόμον και ουσία και κατόπιν εξατομικευμένης κρίσης, με βάση αντικειμενικά κριτήρια και σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21 του ν. 3907/2011, αποφαινεται δε, επί του αιτήματος αυτού, το ταχύτερο δυνατό, με την έκδοση σχετικής απόφασης. Εφόσον το αίτημά του γίνει δεκτό, διατάσσεται η παραμονή του αιτούντος στη χώρα και αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος έως την έκδοση απόφασης επί της προσφυγής. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, τα ως άνω μέτρα εκτελούνται. Η εξέταση του αιτήματος αυτού γίνεται σε συνεδρίαση της Επιτροπής, εν συμβουλίω, χωρίς να απαιτείται κλήση του αιτούντος να παρασταθεί. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων αυτών υπολογίζονται καθ' υπέρβαση του συνολικού κατά την παράγραφο 7 του άρθρου 95, αριθμού ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων.

3. Η δυνατότητα εξαίρεσης από το δικαίωμα παραμονής, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 90 του παρόντος μόνο εφόσον ο αιτών έχει την απαραίτητη συνδρομή διερμηνέα και νομική συνδρομή και προθεσμία τουλάχιστον μίας εβδομάδας, ώστε να προετοιμάσει την αίτηση και να υποβάλει στην Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών, τα επιχειρήματα υπέρ της αναγνώρισης του δικαιώματος παραμονής του στο έδαφος της χώρας, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.

4. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση δεν θα πρέπει να οδηγεί σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους. Όπου, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, παύει η ισχύς του δικαιώματος παραμονής του

προσφεύγοντος, η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών εξετάζει τη συνδρομή των όρων της αρχής της μη επαναπροώθησης, όπως αυτή αποτυπώνεται στο άρθρο 3 της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας που κυρώθηκε με τον ν. 1782/1988 (Α' 116), στο άρθρο 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα που κυρώθηκε με τον ν. 2462/1997 (Α' 25), στα άρθρα 31 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης για το Καθεστώς των Προσφύγων 1951, που κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 201) και στο άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974, (Α' 256). Στην περίπτωση αυτή, η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών χορηγεί βεβαίωση περί μη απομάκρυνσης για λόγους ανθρωπιστικούς, η οποία συνεπάγεται για τον κάτοχο, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της βεβαίωσης αναβολής απομάκρυνσης του άρθρου του ν. 3907/2011.

Άρθρο 105

Αναπομπή στον πρώτο βαθμό

Αναπομπή της υπόθεσης στον πρώτο βαθμό δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση.

Άρθρο 106

Υποχρέωση εχεμύθειας

Το προσωπικό των αρμοδίων υπηρεσιών, που εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην εφαρμογή του, υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για όλα τα στοιχεία και προσωπικά δεδομένα που περιέχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

Άρθρο 107

(Άρθρο 50 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Υποβολή Εκθέσεων

Η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλες τις πληροφορίες, που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση της έκθεσης, σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Μέρους.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 108

(Άρθρο 47 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Αίτηση ακύρωσης

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα άσκησης αίτησης ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπον Διοικητικού Πρωτοδικείου κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 του ν. 3900/2010 (Α' 13) και ισχύει, κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους.

2. Αίτηση ακύρωσης κατά των αποφάσεων των Επιτροπών Προσφυγών, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, μπορεί να ασκηθεί και από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 109

Προθεσμία

1. Η προθεσμία για την αίτηση ακύρωσης είναι τριάντα (30) ημέρες και αρχίζει από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 82 του παρόντος.

2. Για τη δυνατότητα της παραγράφου 1, για την προθεσμία, καθώς και για το αρμόδιο δικαστήριο γίνεται ρητή αναφορά επί του σώματος της απόφασης.

Άρθρο 110

Προσδιορισμός αίτησης ακύρωσης

1. Ειδικώς για τις υποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, που έχουν εκδοθεί κατά προτεραιότητα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 95 του παρόντος, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση.

β) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, που έχουν εκδοθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία εξέτασης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του άρθρου 83 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 95 του παρόντος προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός σαράντα (40) ημερών από την κατάθεση.

γ) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, που υπάγονται στην κανονική διαδικασία εξέτασης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 83 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 95 του παρόντος, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση.

δ) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, που έχουν εκδοθεί κατά την διαδικασία στα σύνορα του άρθρου 90 του παρόντος, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός δέκα (10) ημερών από την κατάθεση.

2. Για τις υποθέσεις αυτές η Αρχή Προσφυγών υποχρεούται όπως αποστείλει στη Γραμματεία του Τμήματος, ενώπιον του οποίου έχει κατατεθεί η αίτηση ακύρωσης εκτός από τον διοικητικό φάκελο και τον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης.

Άρθρο 111

Έκδοση απόφασης

1. Ειδικώς για τις υποθέσεις τις παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Αποφάσεις επί αιτήσεων ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά προτεραιότητα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο στην παράγραφο 8 του άρθρου 95 του παρόντος, εκδίδονται εντός ενός (1) μηνός από τη συζήτηση της αίτησης.

β. Αποφάσεις επί αιτήσεων ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, που έχουν εκδοθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία εξέτασης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 83 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 95 του παρόντος,

εκδίδονται εντός δύο (2) μηνών από τη συζήτηση της αίτησης.

γ. Αποφάσεις επί αιτήσεων ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, που έχουν εκδοθεί κατά τη διαδικασία στα σύνορα του άρθρου 89, εκδίδονται υποχρεωτικά εντός ενός (1) μηνός από την συζήτηση της αίτησης.

2. Στις υποθέσεις της παραγράφου 3, η Αρχή Προσφυγών υποχρεούται όπως αποστείλει στη Γραμματεία του Τμήματος, ενώπιον του οποίου έχει κατατεθεί η αίτηση ακύρωσης εκτός από τον διοικητικό φάκελο και τον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης.

Άρθρο 112

(άρθρο 26 της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ)

Προσφυγές

1. Κατά της απόφασης που περιορίζει ή διακόπτει την παροχή των συνθηκών υποδοχής, σύμφωνα με το άρθρο 56 του παρόντος, καθώς και κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 44 του παρόντος, οι θιγόμενοι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ασκήσουν προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999).

2. Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, οι αιτούντες λαμβάνουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, υπό τους όρους και προϋποθέσεις του ν. 3226/2004.

Άρθρο 113

1. Με πράξη του Διευθυντή των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών απορρίπτονται προσφυγές κατά αποφάσεων πρώτου βαθμού, ανεξαρτήτως του οργάνου που τις εξέδωσε, οι οποίες ασκήθηκαν μέχρι και 20.7.2016 εφόσον έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της επόμενης παραγράφου. Αιτήσεις ασύλου που είχαν υποβληθεί πριν την ισχύ του π.δ. 141/2013 και δεν έχουν ακόμα εξετασθεί, καθώς και τυχόν εκκρεμείς αιτήσεις προς την Επιτροπή Προσφυγών του άρθρου 26 του π.δ. 114/2010 και πάσης φύσεως συναφή αιτήματα ανάκλησης, ανανέωσης, αλλαγής στοιχείων κ.λπ., επί των οποίων δεν έχει εκδοθεί απόφαση, θεωρούνται ότι απορρίπτονται από τη δημοσίευση του νόμου. Στους αιτούντες της κατηγορίας αυτής και για τις ανωτέρω περιπτώσεις εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 2 έως και 4 του παρόντος άρθρου.

2. Οι αιτούντες διεθνή προστασία που έχουν υποβάλει την προαναφερόμενη προσφυγή οφείλουν μέσα σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου να προσέλθουν αυτοπροσώπως στην Αρχή Προσφυγών προκειμένου να επιβεβαιώσουν ότι επιθυμούν την εξέταση της προσφυγής και να επικαιροποιήσουν τα στοιχεία της κατοικίας τους. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των αιτούντων μπορούν ομοίως να προσέλθουν στις ως άνω αναφερόμενες αρχές προκειμένου να καταθέσουν έγγραφη δήλωση των αιτούντων θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής τους, με το ως άνω περιεχόμενο.

3. Οι αιτούντες ενημερώνονται για την υποχρέωση της παραγράφου 2 που τους επιβάλλεται στο πλαίσιο του

καθήκοντος συνεργασίας τους με τις Ελληνικές Αρχές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 65 και 69 του παρόντος.

4. Οι προσφυγές αυτές προσδιορίζονται προς συζήτηση, με πράξη του Διευθυντή κατά τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 95. Στη περίπτωση μη ανεύρεσης ή απώλειας του διοικητικού φακέλου, ο προσδιορισμός της προσφυγής παρατείνεται για χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός.

Άρθρο 114

1. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι έκτακτες ανάγκες υποδοχής, που προκύπτουν από την είσοδο και παραμονή στη χώρα, στις περιπτώσεις μαζικών αφίξεων ή κατακόρυφης αύξησης των ροών προσώπων που αιτούνται διεθνή προστασία, από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών, οι αναγνωρισμένοι κατά τις διατάξεις του παρόντος πρόσφυγες και δικαιούχοι επικουρικής προστασίας, υποχρεούνται να αποχωρήσουν αμελλητί από τις Ανοικτές Δομές Υποδοχής και Φιλοξενίας. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται οι ασυνόδευτοι ανήλικοι.

2. Για την υποχρέωσή τους αυτή, ενημερώνονται σε γλώσσα που κατανοούν, τους παρέχεται δε κάθε συνδρομή από τις Εθνικές Αρχές αλλά και από την Ύπατη Αρμοστεία και άλλους φορείς, προκειμένου να διευκολυνθούν κατά την αποχώρησή τους αλλά και τη μετάβασή τους είτε σε τόπους που επιλέγουν οι ίδιοι είτε σε τόπους που προτείνονται από τις εθνικές αρχές.

Άρθρο 115

Μεταφορά αρμοδιοτήτων

Το άρθρο 15 του ν. 3068/2002, που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο 49 του ν. 3900/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15

Καθεστώς αλλοδαπών

1. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγονται οι ακυρωτικές διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που εκδίδονται: α) κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών εν γένει, β) που αφορούν την κτήση και την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας, γ) που αφορούν την αναγνώριση αλλοδαπού ως πρόσφυγα, υπό την έννοια της Συμβάσεως της Γενεύης, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν.δ. 3989/1959 (Α' 201) και του συναφούς πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης του 1967, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του α.ν. 389/1968 (Α' 125).

2. Για την εκδίκαση των διαφορών των περιπτώσεων α' και β' της προηγούμενης παραγράφου αρμόδιο κατά τόπον είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η διοικητική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν είτε απόρριψη αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης ή ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής και εργασίας, είτε απόφαση επιστροφής που ενσωματώνεται σε πράξη απόρριψης του αιτήματος χο-

ρήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής, καθώς και σε απόφαση ανάκλησης ισχύοντος τίτλου διαμονής, αρμόδιο είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην οποία τηρείται ο διοικητικός φάκελος του αλλοδαπού, δηλαδή το ανά νομό Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Κατά τα λοιπά, για την εκδίκαση των διαφορών της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977 (Α' 268).

3. Για την εκδίκαση των διαφορών της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, αρμόδιο κατά τόπον δικαστήριο είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, για αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την Υπηρεσία Ασύλου, τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου, που εδρεύουν εντός των Περιφερειών Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης και Αττικής και για τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την Υπηρεσία Ασύλου, τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου, που εδρεύουν εντός των Περιφερειών Ιονίων Νήσων, Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, αρμόδιο είναι το Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης. Για τις υποθέσεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, οι αποφάσεις των Διοικητικών Πρωτοδικείων υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

4. Για την εκδίκαση των διαφορών της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 4 του ν. 702/1977. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Πρωτοδικείων επί των διαφορών των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 702/1977.

5. Η παράγραφος 1 δεν καταλαμβάνει τις διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή πράξεων που αφορούν την άρνηση χορήγησης σε αλλοδαπό άδειας ασκήσεως εξαρτημένης ή ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, την άρνηση ανανέωσης ή την ανάκληση τέτοιας άδειας, όταν οι πράξεις αυτές δεν εκδίδονται κατ'εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών αλλά κατ'εφαρμογή ειδικής νομοθεσίας, εφαρμοζόμενης και επί ημεδαπών, με την οποία η άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας έχει υπαχθεί σε καθεστώς προηγούμενης άδειας.

6. Στις ακυρωτικές διαφορές της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, μετά από αίτηση αναστολής εκτέλεσης, παρέχεται σε ένα στάδιο προσωρινή δικαστική προστασία, από τον αρμόδιο εισηγητή δικαστή, με την έκδοση συνοπτικά αιτιολογημένης απόφασης. Εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κατάθεσή της, η αίτηση κοινοποιείται με επιμέλεια του αιτούντος προς τον αρμόδιο Υπουργό, ο οποίος οφείλει, στην περίπτωση αυτή, να διαβιβάσει στο δικαστήριο το φάκελο της υπόθεσης μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση. Μέσα στην ίδια προθεσμία, ο Υπουργός μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις του και ο αιτών να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία, στα οποία στηρίζει τους ισχυρισμούς του. Η απόφαση του εισηγητή δικαστή, επί της

αίτησης, εκδίδεται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών, από την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, εφόσον έχει προσκομιστεί στο δικαστήριο το οικείο αποδεικτικό κοινοποίησης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. 18/1989.

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 των περιπτώσεων β' και γ' εφαρμόζονται στις εκκρεμείς υποθέσεις στα Διοικητικά Εφετεία της χώρας, για τις οποίες δεν έχει ορισθεί δικάσιμος, οι οποίες διαβιβάζονται στα κατά τόπον αρμόδια Διοικητικά Πρωτοδικεία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου με πράξεις των Προέδρων των Τριμελών Συμβουλίων Διεύθυνσης ή των Προέδρων που διευθύνουν τα δικαστήρια. Για τις υποθέσεις αυτές δεν εφαρμόζονται οι προθεσμίες του άρθρου 110.»

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Άρθρο 116

Τροποποιήσεις του ν. 4375/2016

1. Στο άρθρο 1 του ν. 4375/2016 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής: «6. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας λαμβάνονται σε ατομική βάση, μετά από εμπεριστατωμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση. Για τον σκοπό αυτόν η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου:

α. Αναζητεί, συλλέγει, αξιολογεί και τηρεί συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την πολιτική, κοινωνική, οικονομική, καθώς και τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες προέλευσης των αιτούντων (χώρες καταγωγής, χώρες προηγούμενης συνήθους διαμονής, χώρες μέσω των οποίων διήλθαν κ.λπ.) σε συνεργασία με άλλες συναρμόδιες αρχές ή αντίστοιχες αρχές κρατών-μελών Ε.Ε., στο πλαίσιο σχετικών συμφωνιών ή από αξιόπιστες πηγές, όπως η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο και η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται στις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης.

β. Μεριμνά, ώστε το προσωπικό που εξετάζει και αποφασίζει για τις αιτήσεις ή εισηγείται για τη λήψη αποφάσεων, να γνωρίζει την εθνική και διεθνή νομοθεσία και τη νομολογία περί διεθνούς προστασίας. Προς τούτο, οργανώνει την εκπαίδευση και φροντίζει για τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού. Επίσης μεριμνά, ώστε το προσωπικό να μπορεί να συμβουλευτεί, όταν είναι αναγκαίο, εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων όπως ιατρικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών, γλωσσολογικών ή ζητημάτων που άπτονται ιδίως των ανηλίκων ή του φύλου.

γ. Κοινοποιεί στις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης τις διαθέσιμες από την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες οδηγίες και ενημερωτικά δελτία σε θέματα διεθνούς προστασίας.

δ. Περαιτέρω η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου διοργανώνει σεμινάρια εκπαίδευσης αυτοτελώς ή/και σε συνεργασία με την Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Στήριξης για το Άσυλο, ενώ μπορεί να διοργανώνει σεμινάρια κατάρτισης σε συνεργασία με την

Υπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλους φορείς.»

2. Το άρθρο 5 του ν. 4375/2016 αναδιατυπώνεται ως εξής: «1. Στην Αρχή Προσφυγών συνιστάται θέση Διοικητικού Διευθυντή της Κεντρικής Διοικητικής Υπηρεσίας. Ο Διοικητικός Διευθυντής διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης ενδιαφέροντος και σύμφωνα με τη διαδικασία επιλογής των παραγράφων 14 και 15. Ο Διοικητικός Διευθυντής διορίζεται με θητεία τριών (3) ετών που μπορεί να ανανεώνεται μία φορά για τρία (3) ακόμη έτη. Ο Διοικητικός Διευθυντής είναι προσωπικότητα εγνωσμένου κύρους, πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, με διοικητική ικανότητα και εξειδίκευση ή/και εμπειρία στους τομείς της διεθνούς προστασίας ή των δικαιωμάτων του ανθρώπου ή του διεθνούς ή του διοικητικού δικαίου. Ο Διοικητικός Διευθυντής: α) προΐσταται της Κεντρικής Διοικητικής Υπηρεσίας της Αρχής Προσφυγών και των διοικητικών υπηρεσιών των Παραρτημάτων, β) είναι αρμόδιος για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία και υποστήριξη των Επιτροπών, τη σύνταξη και εκτέλεση του προϋπολογισμού, την τήρηση και δημοσίευση των εκθέσεων και των στατιστικών στοιχείων σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής, την αποστολή στατιστικών δημοσίευσης των μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων κατά τα οριζόμενα στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του ν. 4375/2016, αναφέρεται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη σχετικά με την εκτέλεση των συμβάσεων των κατά το εδάφιο β' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, γ) αναφέρεται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη σχετικά με την εκτέλεση των συμβάσεων των κατά το εδάφιο β' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών. Ο Διοικητικός Διευθυντής ελέγχεται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, ο οποίος δύναται να τον παύσει πριν τη λήξη της θητείας του είτε κατόπιν παραίτησής του είτε λόγω αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του ή για άλλο σοβαρό λόγο που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων του. Ο Διοικητικός Διευθυντής είναι Έλληνας πολίτης. Κατά τη διάρκεια της θητείας του αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε άλλου δημοσίου λειτουργήματος και δεν επιτρέπεται η άσκηση καμίας επαγγελματικής δραστηριότητας ή η ανάληψη άλλων αμειβόμενων καθηκόντων στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα ή η ανάληψη άλλων μη αμειβόμενων καθηκόντων σε αντικείμενο συναφές με τα καθήκοντά του ως Διοικητικού Διευθυντή. Αν ο διοριζόμενος ως Διοικητικός Διευθυντής έχει την ιδιότητα του δικηγόρου, τελεί υποχρεωτικά σε αναστολή άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του. Οι αποδοχές του Διοικητικού Διευθυντή καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Οικονομικών.

2. Οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών συγκροτούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης και Οικονομικών και αποτελούνται

από τρεις (3) Δικαστικούς Λειτουργούς των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων που υποδεικνύονται, κατόπιν σχετικής αίτησής τους, από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Για τον ορισμό των Δικαστικών Λειτουργών λαμβάνεται υπόψη και συνεκτιμάται, ιδίως, η γνώση και η εμπειρία στο προσφυγικό δίκαιο και το δίκαιο των αλλοδαπών, στο δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή στο διεθνές δίκαιο, καθώς και η καλή γνώση ξένων γλωσσών, ιδίως δε, της αγγλικής. Έναρξη ισχύος της παραγράφου αυτής ορίζεται η 01.12.2019, οπότε και επανασυγκροτούνται οι Επιτροπές και συμπληρώνονται οι συνθέσεις των Επιτροπών που ήδη λειτουργούν. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου καταλαμβάνει και όσες θητείες μελών δικαστικών λειτουργών λήξουν έως 31.12.2019 για τις οποίες ακολουθείται η προβλεπόμενη διαδικασία.

3. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση και την ανωτέρω διαδικασία ορίζονται επίσης αναπληρωτές των Προέδρων και των μελών των Επιτροπών, με τα ίδια προσόντα με τα αντίστοιχα τακτικά μέλη. Οι Αναπληρωτές Πρόεδροι και τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων, κωλυόμενων μελών, με πράξη του Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών. Σε περίπτωση έλλειψης θέσης τακτικού μέλους, ο αναπληρωτής ασκεί τα καθήκοντα του τακτικού μέλους έως τον ορισμό νέου τακτικού μέλους.

4. Ως Πρόεδροι των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών ορίζονται οι αρχαιότεροι των υποδεικνυόμενων δικαστικών λειτουργών. Οι Αναπληρωτές Πρόεδροι, προεδρεύουν ανεξαρτήτως της αρχαιότητας των Δικαστών ανά Επιτροπή.

5. Η θητεία των μελών των Επιτροπών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία. Τα μέλη των Επιτροπών, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που αφορά στην εκτέλεση των καθηκόντων των μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών διέπεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής.

6. Τα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών αντικαθίστανται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης και Οικονομικών, με την ίδια διαδικασία του ορισμού τους μετά από αίτησή τους. Μπορούν επίσης να αντικαθίστανται με την ίδια διαδικασία σε περίπτωση σημαντικών και αδικαιολόγητων καθυστερήσεων κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεων αιτούντων διεθνή προστασία, με όμοια κοινή υπουργική απόφαση, μετά από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Προς τούτο ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών αποστέλλει την 15η ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου στατιστικά δημοσίευσης των μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, τον Υπουργό Δικαιοσύνης και τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Προστασίας του Πολίτη και Οικονομικών, μετά από πρόταση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων

ων, οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών μπορούν να επανασυγκροτούνται, κάθε φορά που απαιτείται, για την εφαρμογή των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 5 του ν. 4375/2016, όπως αυτό θα ισχύσει μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

7. Κάθε Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών λειτουργεί υπό μονομελή και τριμελή σύνθεση. Κάθε Επιτροπή συνεδριάζει, δύο (2) φορές τον μήνα υπό Τριμελή σύνθεση και δύο (2) φορές υπό Μονομελή σύνθεση με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής. Οι προσφυγές εκδικάζονται από την τριμελή σύνθεση. Κατ' εξαίρεση στην μονομελή σύνθεση εκδικάζονται υποχρεωτικά οι προσφυγές:

α. κατά των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί με την ταχύρρυθμη διαδικασία του άρθρου παράγραφος 8 του άρθρου 83 του παρόντος,

β. κατά των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του παρόντος,

γ. κατά των αποφάσεων που έχουν απορρίψει την αίτηση ως απαράδεκτη κατ' εφαρμογή του άρθρου 84 πλην των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 1 του παρόντος,

δ. που έχουν κατατεθεί εκπρόθεσμα σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 1 περίπτωση γ' του παρόντος.

Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο στην τριμελή σύνθεση παραπέμπονται προς εκδίκαση, κατόπιν σχετικής πράξης του δικαστή της μονομελούς σύνθεσης, υποθέσεις μείζονος σπουδαιότητας.

Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων και των υποθέσεων για τις οποίες έχει προσδιορισθεί ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής από 1.3.2020 και μετά. Προς τον σκοπό αυτόν, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και έως 29.2.2020, με πράξη του Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, ανασυντάσσονται τα εκθέματα ανά Επιτροπή και συνεδρίαση και οι υποθέσεις ανακατανέμονται μεταξύ της Τριμελούς και της Μονομελούς σύνθεσης.

8. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών ορίζει τον τρόπο διενέργειας κλήρωσης για τη σύνθεση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών και τον ελάχιστο αριθμό υποθέσεων ανά συνεδρίαση.

9. Η οργάνωση της παροχής εκπαίδευσης και συνεχούς επιμόρφωσης στα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών ανατίθεται: α) στην Υπηρεσία Ασύλου και την Αρχή Προσφυγών, β) στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, γ) στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO). Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού οι ως άνω αρχές λειτουργούν αυτοτελώς ή και σε συνεργασία μεταξύ τους, δύνανται δε, να συνεργάζονται και με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες, καθώς και με άλλους διεθνείς, ευρωπαϊκούς και εθνικούς φορείς.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Οικονομικών προβλέπεται το ύψος της αποζημίωσης ανά συνεδρίαση για τα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών και σε συνδυασμό με τα οριζό-

μενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 95 του παρόντος.

11. Η Κεντρική Διοικητική Υπηρεσία της Αρχής Προσφυγών διαρθρώνεται στα εξής τμήματα: α) Τμήμα Νομικής Υποστήριξης, Εκπαίδευσης και Τεκμηρίωσης, με αρμοδιότητα:

αα) την παροχή νομικής υποστήριξης στην Αρχή Προσφυγών για ζητήματα που άπτονται του αντικειμένου της, όπως η σύνταξη απόψεων σχετικά με ένδικα μέσα ή βοηθήματα που ασκούνται κατά αποφάσεων των Επιτροπών Προσφυγών, τη συμβολή στην προετοιμασία και κατάρτιση των απαραίτητων σχεδίων νομοθετικών και εν γένει κανονιστικών κειμένων, τη σύνταξη εγκυκλίων και εσωτερικών οδηγιών και, εφόσον είναι αναγκαίο, αναλυτικής και εμπειριστατωμένης έκθεσης που περιέχει καταγραφή και επεξεργασία του πραγματικού της υπόθεσης και των προβαλλόμενων από τον προσφεύγοντα ισχυρισμών, καθώς και αντιστοίχιση των ισχυρισμών αυτών με τις πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, η οποία τίθεται στη δικαιοδοτική κρίση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, ββ) την οργάνωση της παροχής εκπαίδευσης και συνεχούς επιμόρφωσης στο προσωπικό της Αρχής Προσφυγών και στα μέλη των Επιτροπών, γγ) την αναζήτηση, συλλογή, αξιολόγηση και τήρηση πληροφοριών σχετικά με την πολιτική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση στις χώρες καταγωγής ή προηγούμενης συνήθους διαμονής των προσφευγόντων, σε συνεργασία με το αρμόδιο τμήμα της Υπηρεσίας Ασύλου και άλλες αρχές της χώρας ή άλλων χωρών, δδ) τη συμμετοχή στην επεξεργασία και ανάλυση των στατιστικών δεδομένων, σε συνεργασία με το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης.

β) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης, με αρμοδιότητα: αα) τη γραμματειακή υποστήριξη του Διοικητικού Διευθυντή της Κεντρικής Διοικητικής Υπηρεσίας, ββ) τη γραμματειακή υποστήριξη των Επιτροπών Προσφυγών, γγ) τον συντονισμό και τη μέριμνα για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των Επιτροπών Προσφυγών, δδ) τη συλλογή, επεξεργασία και τήρηση στατιστικών δεδομένων, σε συνεργασία με το Τμήμα Νομικής Υποστήριξης, Εκπαίδευσης και Τεκμηρίωσης, εε) την οργάνωση και παρακολούθηση του συστήματος μηχανογράφησης της Αρχής Προσφυγών, στστ) την τήρηση του πρωτοκόλλου και του Αρχείου της Αρχής Προσφυγών, τη μέριμνα για την επικοινωνία και συνεργασία της Αρχής Προσφυγών, ιδίως, με άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου και με ανεξάρτητες Αρχές, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, ζζ) τη διεκπεραίωση των ζητημάτων επικοινωνίας, ενημέρωσης του κοινού και δημοσίων φορέων, ηη) τη διαχείριση των θεμάτων προσωπικού της Υπηρεσίας.

12. Η Κεντρική Διοικητική Υπηρεσία της Αρχής Προσφυγών στελεχώνεται από δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους, οι οποίοι μετατάσσονται, μεταφέρονται ή αποσπώνται από υπηρεσίες του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα (άρθρο 2 του ν. 3861/2010, Α' 112) ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. ή από υπαλλήλους που προσλαμβάνονται ως μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η πλήρωση των θέσεων διενεργείται μετά από δημόσια πρόσκληση ενδιαφέροντος από τον Διοικητικό Διευθυντή της Υπη-

ρεσίας. Οι μετατάξεις, μεταφορές και αποσπάσεις πραγματοποιούνται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη στελέχωσης της Αρχής Προσφυγών. Μετατάξεις προσωπικού που υπηρετεί σε καταργούμενες ή συγχωνευόμενες υπηρεσίες του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα (άρθρο 2 του ν. 3861/2010, Α' 112), Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. προς την Αρχή Προσφυγών διενεργούνται κατά προτεραιότητα. Η μετάταξη πραγματοποιείται σε κενή οργανική θέση και αν δεν υπάρχει κενή, με μεταφορά της θέσης του υπαλλήλου που μετατάσσεται, με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών, ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Διευθυντή της Υπηρεσίας. Η μετάταξη ενεργείται μετά από δημόσια πρόσκληση που απευθύνει ο Διοικητικός Διευθυντής της Υπηρεσίας, στην οποία προσδιορίζονται τα γενικά και ειδικά προσόντα, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των μετατασσόμενων, χωρίς να απαιτείται εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 68 του ν. 4002/2011 (Α' 180). Η Υπηρεσία ενημερώνει, επί ποινή ακυρότητας της πράξης, την Επιτροπή της Π.Υ.Σ. 33/2006 (Α' 280) όπως ισχύει, καθώς και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών για τον αριθμό και τις ειδικότητες των θέσεων που καλύπτονται με μετάταξη. Η μετάταξη γίνεται με τον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει ο μετατασσόμενος και διατηρεί το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς που τηρούσε πριν τη μετάταξη. Η μετάταξη γίνεται με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 68 του ν. 4002/2011 (Α' 180), κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Οι αποσπάσεις διενεργούνται με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη, μετά από πρόταση του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, ο οποίος αξιολογεί τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων και με την ίδια διαδικασία πραγματοποιείται παράταση των αποσπάσεων αυτών. Η απόσπαση μπορεί να διενεργείται και με αίτηση του υπαλλήλου, χωρίς να απαιτείται δημόσια πρόσκληση. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι λαμβάνουν τις τακτικές αποδοχές της οργανικής τους θέσης. Οι εν λόγω αποδοχές βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου, της Υπηρεσίας ή του Φορέα στον οποίο ανήκει ο αποσπώμενος υπάλληλος. Σε περίπτωση που ο αποσπώμενος υπάλληλος δικαιούται επίδομα θέσης ευθύνης λόγω ανάληψης καθηκόντων προϊσταμένου στη θέση που αποσπάσθηκε, το συγκεκριμένο επίδομα θα καταβάλλεται από την Αρχή Προσφυγών. Η Αρχή Προσφυγών μπορεί να απασχολεί προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπεται στον ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τον ν. 2527/1997 (Α' 206) και το π.δ. 164/2004 (Α' 134). Για τη στελέχωση της Κεντρικής Διοικητικής Υπηρεσίας της Αρχής Προσφυγών συνιστώνται: α) δέκα (10) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού ή ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, με πτυχίο Νομικών, Πολιτικών, Κοινωνικών ή Ανθρωπιστικών Σπουδών, και πέντε (5) θέσεις κατηγορίας ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού, οι οποίοι στελεχώνουν το Τμήμα Νομικής Υποστήριξης,

Εκπαίδευσης και Τεκμηρίωσης, β) τέσσερις (4) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, πέντε (5) θέσεις κατηγορίας ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Πληροφορικής και δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΤΕ Πληροφορικής, γ) τέσσερις (4) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού, μία (1) θέση κατηγορίας ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού και μία (1) θέση κατηγορίας ΤΕ Πληροφορικής. Τα προσόντα του ειδικού επιστημονικού προσωπικού είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39). Με απόφαση του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών τοποθετείται το προσωπικό στην Υπηρεσία, λαμβανομένων υπόψη της προκήρυξης ή πρόσκλησης, των κείμενων διατάξεων, καθώς και των υφιστάμενων αναγκών της Αρχής.

13. Η πλήρωση των θέσεων διενεργείται μετά από δημόσια πρόσκληση ενδιαφέροντος από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη. Οι αποσπάσεις διενεργούνται με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του συναρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη, μετά από πρόταση του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, ο οποίος αξιολογεί τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων. Με την ίδια διαδικασία χωρεί παράταση των αποσπάσεων αυτών. Για τις ανάγκες της Αρχής Προσφυγών μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με διερμηνείς, κατά τις κείμενες διατάξεις, οι οποίοι διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα και επιλέγονται από σχετικό κατάλογο που καταρτίζει η Κεντρική Διοικητική Υπηρεσία, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής. Οι διερμηνείς αμείβονται, σύμφωνα με τους όρους σχετικής σύμβασης παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών. Η αμοιβή τους, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά πληρωμής για την εκτέλεση των ανωτέρω συμβάσεων ορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργού Οικονομικών.

14. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη συγκροτείται τριμελής Επιτροπή Επιλογής, στην οποία ανατίθεται η εξέταση των υποψηφιοτήτων και η εισήγηση τριών (3) υποψηφίων για τη θέση του Διοικητικού Διευθυντή της Κεντρικής Υπηρεσίας της Αρχής Προσφυγών. Η Επιτροπή Επιλογής αποτελείται: α) από τον Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου ως Πρόεδρο, β) από έναν (1) Σύμβουλο του ΑΣΕΠ και τον αναπληρωτή του ως μέλος, γ) από ένα (1) μέλος του Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού ΑΕΙ νομικών, πολιτικών επιστημών της χώρας ως μέλος και τον αναπληρωτή του με όμοια προσόντα, που υποδεικνύονται από την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες.

15. Τα μέλη της Επιτροπής Επιλογής υποδεικνύονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος εκ μέρους του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη. Παρελθούσης απράκτου της ανωτέρω αποκλειστικής προθεσμίας ή σε περίπτωση που η επιτροπή δεν εκδώσει εισήγηση εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων, ο Διοικητικός Διευθυντής

διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«1. Στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη συνιστάται αυτοτελής Υπηρεσία με τίτλο «Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης» (ΥΠ.Υ.Τ.), η οποία υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Υποδοχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 111 του ν. 4622/2019 (Α' 133)».

4. Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 προστίθεται η φράση «εφόσον σε βάρος τους έχουν επιβληθεί περιοριστικοί όροι».

5. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής: «ε) οι κλειστές Δομές Προσωρινής Υποδοχής υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, οι οποίοι έχουν αιτηθεί διεθνή προστασία και σε βάρος των οποίων εκδίδεται απόφαση κράτησης.»

6. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 προστίθεται η φράση «οι οποίοι έχουν αιτηθεί διεθνή προστασία και σε βάρος των οποίων εκδίδεται απόφαση κράτησης».

7. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του ν. 4375/2016 προστίθεται η φράση «εφόσον σε βάρος τους έχουν επιβληθεί περιοριστικοί όροι».

8. Στο άρθρο 10 του ν. 4375/2016 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής: «7. Στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης, στις ανοικτές και κλειστές Δομές Προσωρινής Υποδοχής και στις ανοικτές Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας ιδρύονται διακριτοί χώροι με τις κατάλληλες προδιαγραφές για την παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες της παραγράφου 8 του άρθρου 14 του ν. 4375/2016.» Η παράγραφος 7 αναριθμείται σε παράγραφο 8.

9. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του ν. 4375/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Οι κλειστές Δομές Υποδοχής οργανώνονται κατά το πρότυπο των ΠΡΟ. ΚΕ. ΚΑ.».

10. Το άρθρο 71 του ν. 4375/2016 τροποποιείται ως εξής: «Οι αιτούντες διεθνή προστασία, εφόσον κατέχουν «δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία» ή «δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού», τα οποία έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 περίπτωση κδ' του π.δ. 113/2013 (Α' 146), του άρθρου 41 παράγραφος 1 (δ) του παρόντος και του άρθρου 8 παράγραφος 1 (δ) του π.δ. 114/2010 αντίστοιχα, έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία ή την παροχή υπηρεσιών ή έργου μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης διεθνούς προστασίας και καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του δελτίου. Το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας ανακαλείται αυτοδικαίως σε περίπτωση πρωτοβάθμιας απορριπτικής απόφασης και μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί της προσφυγής».

Άρθρο 117

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Από 1.12.2019, οι Ανεξάρτητες Επιτροπές προσφυγών της Αρχής Προσφυγών, υπό την υφιστάμενη, προ της ψηφίσεως του παρόντος νόμου, σύνθεση, συνεχίζουν

να λειτουργούν μόνο για την τήρηση των οριζόμενων στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Υπό τη σύνθεση αυτή, όλα τα μέλη των Επιτροπών, τακτικά και αναπληρωματικά, υποχρεούνται έως 29.02.2020, να έχουν διεκπεραιώσει το σύνολο των εκκρεμοτήτων τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Προσφυγών και ειδικότερα να έχουν: α) συμμετάσχει στις διασκέψεις, επί του συνόλου των εκκρεμών υποθέσεων όλων των μελών κάθε Επιτροπής, β) να έχουν καταθέσει τυχόν μειοψηφούσες γνώμες, γ) να υπογράψουν για τη δημοσίευση των αποφάσεων και όπου αλλού αυτό απαιτείται και δ) να έχουν δημοσιεύσει το σύνολο των αποφάσεων επί των υποθέσεων που τους έχουν ανατεθεί, για υποθέσεις υπό την, προ της ψηφίσεως του παρόντος νόμου, σύνθεση. Ο Πρόεδρος κάθε Ανεξάρτητης Επιτροπής, βεβαιώνει εγγράφως, ότι κάθε μέλος της Επιτροπής που συμμετείχε στις συνθέσεις αυτής έως 30.11.2019, τήρησε τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις του και δημοσίευσε έως 29.2.2020 το σύνολο των αποφάσεων επί των υποθέσεων που του είχαν ανατεθεί. Επιπροσθέτως, για τα τρίτα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών της Αρχής Προσφυγών, που είχαν ορισθεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 5 του ν. 4375/2016, όπως αυτό ίσχυε πριν την τροποποίησή του από το άρθρο 116 του παρόντος, η μη τήρηση των ανωτέρω, συνιστά λόγο αποκλεισμού τους από την εφαρμογή της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

2. Για την εφαρμογή των οριζόμενων στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ισχύουν τα ακόλουθα: α) Όσον αφορά τα μέλη δικαστικούς λειτουργούς, οι οποίοι συμμετείχαν στις συνθέσεις των Επιτροπών Προσφυγών, των οποίων οι θητείες λήγουν, σε ενδιάμεσο χρονικό σημείο από την ψήφιση του νόμου και πριν την 01.12.2019, οι θητείες αυτές παρατείνονται αυτοδικαίως έως 30.11.2019 και περαιτέρω εντάσσονται στη διαδικασία ανανέωσης της θητείας τους, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 116 του παρόντος. β) Σε όσους δικαστικούς λειτουργούς της ανωτέρω κατηγορίας δεν ανανεωθεί η θητεία, αυτοί υποχρεούνται να τηρήσουν τους όρους του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Η αποζημίωση των μελών αυτών που αφορά στο χρονικό διάστημα από 1.12.2019 έως 29.2.2020, ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της αποζημίωσης την οποία θα ελάμβαναν εάν συνέχιζαν να συμμετέχουν στις Επιτροπές και θα καταβληθεί στους δικαιούχους, μόνο μετά την έκδοση της βεβαίωσης του Προέδρου κάθε Επιτροπής, που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, γ) Όσον αφορά τα τρίτα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών της Αρχής Προσφυγών, που είχαν ορισθεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 5 του ν. 4375/2016, όπως το άρθρο αυτό ίσχυε πριν την τροποποίησή του από το άρθρο 116 του παρόντος, των οποίων οι θητείες λήγουν έως 31.12.2019, οι συμβάσεις αυτές παρατείνονται αυτοδικαίως έως 29.02.2020, με την υποχρέωση τήρησης των όρων του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

3. Από 01.12.2019 τα τρίτα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών της Αρχής Προσφυγών, που είχαν ορισθεί κατά

τη διαδικασία του άρθρου 5 του ν. 4375/2016, όπως το άρθρο αυτό ίσχυε πριν την τροποποίησή του από το άρθρο 116 του παρόντος νόμου, παύουν να συμμετέχουν στις συνθέσεις των προαναφερόμενων Επιτροπών, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Οι συμβάσεις των τρίτων μελών των ήδη εν λειτουργία, κατά τη ψήφιση του παρόντος νόμου, Ανεξάρτητων Επιτροπών της Αρχής Προσφυγών, λήγουν αυτοδικαίως την 29.02.2020. Στα μέλη αυτά δίδεται η δυνατότητα να συνάψουν με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, από 01.03.2020 σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για την θέση του βοηθού εισηγητή «rapporteur». Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου θα καθορισθούν με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.

5. Στις παραγράφους 7 και 10 του άρθρου 5 του ν. 4375/2016, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 2 του άρθρου 116 του παρόντος νόμου, οι παραπομπές σε άρθρα νοούνται ως παραπομπές σε άρθρα του παρόντος νόμου.

Άρθρο 118

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 3 της με αριθμό ΥΑ Α3(γ)/ΓΠ/οικ. 25132 (Β'908) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Ειδικά για τα πρόσωπα των κατηγοριών ix, x, xi και xii της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 21), μέχρι να αποκτήσουν το δικαίωμα στην εργασία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα οποία δεν διαθέτουν και αδυνατούν να αποκτήσουν ΑΜΚΑ, σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 2 της παρούσας, δικαιούνται του συνόλου των παροχών της παρούσας, με την κατοχή Προσωρινού Αριθμού Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.). Στα πρόσωπα των ως άνω κατηγοριών ix, x, xi και xii ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. χορηγείται στους δικαιούχους και από τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου με διάρκεια ισχύος αντίστοιχης με τη διάρκεια ισχύος των δελτίων τους, εκτός από τον Π.Α.Α.Υ.Π.Α. των δικαιούχων γυναικών σε κατάσταση εγκυμοσύνης, η οποία ισχύει για ένα έτος. Ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. ανανεώνεται μαζί με τα δελτία αιτήσαντος ασύλου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 119

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις:

1. Τα άρθρα 33 έως 66 του ν. 4375/2016 «Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σύσταση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιτύπωση)» (L 180/29.6.2013), διατάξεις για την εργασία δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 51).

2. Τα άρθρα 1 έως 24 του ν. 4540/2018 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση, L 180/96/29.06.2013) και άλλες διατάξεις. Τροποποίηση του ν. 4251/2014 (Α' 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/66/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης - Τροποποίηση διαδικασιών ασύλου και άλλες διατάξεις» (Α' 91).

3. Το π.δ. 141/2013 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 (L 337) σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των αλλοδαπών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιτύπωση)» (Α' 226), πλην του άρθρου 40 αυτού που παραμένει σε ισχύ.

Άρθρο 120

Κάθε αντίθετη διάταξη προς τις ρυθμίσεις του παρόντος, καταργείται.

Άρθρο 121

Ενταλματοποίηση και πληρωμή δαπανών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη

1. Κάθε είδους Δαπάνες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη που αφορούν τους Ειδικούς Φορείς 1043-2010000000, 1043-7010000000 και 1043-2020000000 (πρώην 07-410, 07-593, 07-420 και 07-430), που διενεργήθηκαν ή για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση ανάληψης υποχρέωσης για την πραγματοποιήσή τους, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, πλην των διατάξεων περί παραγραφής και πληρώνονται μέχρι 31.12.2019, σε βάρος των οικείων πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους των ως άνω Ειδικών Φορέων.

2. Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας και αφορούν τους Ειδικούς Φορείς 1043-2010000000, 1043-7010000000 (πρώην 07-410 και 07-593), σύμφωνα με την 06.12.2017 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων των άρθρων 24, 26, 66 και 69Γ του ν. 4270/2014 επί των δαπανών που διενεργούνται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών (Τομέας Προστασίας του Πολίτη) στις Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους» (Β' 4315) και τις διατάξεις περί μεταβίβασης πιστώσεων σε δευτερεύοντες διατάκτες, από 01.10.2017 έως τη δημοσίευση του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και πληρώνονται μέχρι 31.12.2019.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται αντίστοιχα και για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σε βάρος της οικείας Παγίας Προκαταβολής που αφορούν τους Ειδικούς Φορείς 1043-2010000000, 1043-7010000000 και 1043-2020000000 (πρώην 07- 410, 07-593 και 07-420), έως τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 122

Τροποποίηση του ν. 4332/2015 (Α' 76)

1. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 14 του ν. 4332/2015 (Α' 76) αντικαθίσταται ως εξής:

«Μέχρι τις 31.12.2020 οι συμβάσεις αυτές θεωρούνται ότι καλύπτουν την προϋπόθεση των σχετικών διατάξεων περί συνδρομής έκτακτης και κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις αναθέτουσες αρχές, που δεν απορρέουν από δική τους ευθύνη, κατά παρέκκλιση της υποπερίπτωσης δδ' περίπτωση γ', παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011 (Α' 204).»

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου τίθεται σε ισχύ από 01.11.2019.

Άρθρο 123

Τροποποίηση των άρθρων 11 και 17 του ν. 4375/2016 (Α' 51)

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 11 του ν. 4375/2016 (Α' 51) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι ανοικτές Δομές Προσωρινής Υποδοχής και Προσωρινής Φιλοξενίας λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος. Σε κάθε ανοικτή Δομή συνιστάται θέση Διοικητή. Ο Διοικητής είναι απόφοιτος σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με ικανότητα και εμπειρία συναφή με τα καθήκοντα της θέσης και γνώστης σε καλό επίπεδο, μίας τουλάχιστον ξένης, επίσημης γλώσσας, κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επιλογή του Διοικητή γίνεται, κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Ειδικού Γραμματέα Υποδοχής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, από Τριμελή Επιτροπή που αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου ως Πρόεδρο, τον Ειδικό Γραμματέα Υποδοχής και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας ως μέλη και διορίζεται με διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη για θητεία ενός (1) έτους, που μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη έως δύο (2) ακόμη έτη. Ο Διοικητής της εκάστοτε ανοικτής Δομής ελέγχεται από τον Ειδικό Γραμματέα Υποδοχής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, ο οποίος δύναται να παύει τον Διοικητή της ανοικτής Δομής πριν τη λήξη της θητείας του, λόγω αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του ή για άλλον σοβαρό λόγο που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων του. Αν ο Διοικητής της ανοικτής Δομής αδυνατεί προσωρινά να ασκήσει τα καθήκοντά του, ο Ειδικός Γραμματέας Υποδοχής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, με απόφασή του, ορίζει Αναπληρωτή Διοικητή από το υπηρετούν προσωπικό.

Με όμοια απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Υποδοχής, δύναται να ορίζεται, από το υπηρετούν προσωπικό, σε κάθε ανοικτή Δομή, Υποδιοικητής και να του ανατίθενται

συγκεκριμένες αρμοδιότητες και καθήκοντα. Ο χρόνος της θητείας του θεωρείται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Υποδιεύθυνσης.

Οι αποδοχές του Διοικητή της ανοικτής Δομής Προσωρινής Υποδοχής και Προσωρινής Φιλοξενίας καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργού Οικονομικών και σε κάθε περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνουν τις συνολικές αποδοχές Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου.

Με όμοια κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καθορίζεται η τυχόν αποζημίωση του Αναπληρωτή Διοικητή και Υποδιοικητή για όσο χρόνο ασκούν τις ανωτέρω αρμοδιότητες και καθήκοντα.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 11 του ν. 4375/2016 (Α' 51), προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών των ανοικτών Δομών Προσωρινής Υποδοχής και Προσωρινής Φιλοξενίας, ο εκάστοτε Διοικητής, με τους ίδιους ως άνω όρους και προϋποθέσεις, μπορεί να συνάπτει συμβάσεις παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, με έως δύο (2) διερμηνείς.»

3. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 17 του ν. 4375/2016 (Α' 51) αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργού Υγείας, θεσπίζεται ο Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας των Κέντρων και των Μονάδων Υποδοχής και Ταυτοποίησης, όπου καθορίζονται επί μέρους θέματα εσωτερικής διάρθρωσης και λειτουργίας των Κέντρων και των Μονάδων αυτών και ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες των κατά περίπτωση ακολουθούμενων διαδικασιών και κάθε συναφές θέμα. Με όμοια απόφαση θεσπίζονται οι Γενικοί Κανονισμοί Λειτουργίας των Δομών Προσωρινής Υποδοχής και των Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας.

3. Οι Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης διέπονται από Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Ειδικότερα, ο Εσωτερικός Κανονισμός των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και των Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας εκδίδεται από τον Ειδικό Γραμματέα Υποδοχής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, κατόπιν γνώμης των Διοικητών των Κέντρων ή των Διοικητών των Δομών. Ο Εσωτερικός Κανονισμός των Δομών Προσωρινής Υποδοχής εκδίδεται από τον Ειδικό Γραμματέα Υποδοχής.»

Άρθρο 124

Ρυθμίσεις Αρμοδιότητας ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής

1. Το προβλεπόμενο στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 (Α' 215), όπως ισχύει, ποσοστό που αποδίδεται στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων διαμορφώνεται από 1.1.2020 από ποσοστό 30% σε ποσοστό 10% και η προκύπτουσα διαφορά εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Ειδικός Φορέας 10472040000000 («Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής»).

2. Τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 ποσοστά επί των εκάστοτε οριζόμενων ποσών παραβόλων για την έκδοση των ειδικών εντύπων παραβόλων που αναφέρονται στη διάταξη αυτή, διαμορφώνονται από 1.1.2020 σε ποσοστό 50% για έκαστο εξ αυτών και η υπέρ του Δημοσίου προκύπτουσα διαφορά εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Ειδικός Φορέας 10472040000000 («Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής»).

3. Πράξεις έγκρισης πραγματοποίησης δαπανών και αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης που εκδόθηκαν από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα εκδοθούν έως τις 31.12.2019 και αφορούν θέματα που από 8.7.2019 εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, συμπεριλαμβανομένων των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας και των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, για το χρονικό διάστημα από 8.7.2019 έως 31.8.2019, παράγουν τα έννομα αποτελέσματά τους, ενώ, οι πράξεις που εκδίδονται επί τη βάσει αυτών δεν πάσχουν.

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 (Α' 209) καταργείται από τότε που ίσχυσε.

5. Κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος στις περιπτώσεις που δεν έχουν ήδη υπογραφεί νέες συμβάσεις, ο χρόνος ισχύος των συμβάσεων για την προμήθεια ειδών αρτοτροφοδοσίας των Καταστημάτων Κράτησης, των Σωφρονιστικών και Θεραπευτικών Καταστημάτων, των Ειδικών Θεραπευτικών Καταστημάτων, της Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών και του Ιδρύματος Αγωγής Ανηλίκων Αρρένων Βόλου, οι οποίες λήγουν την 31.10.2019, παρατείνεται έως 30.6.2020, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης. Η δαπάνη για την ανωτέρω παράταση θα καλυφθεί από πιστώσεις του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. για το χρονικό διάστημα από 1.11.2019 έως 31.12.2019 και από του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Ειδικός Φορέας 10472040000000 («Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής»), για το χρονικό διάστημα από 1.1.2020 έως 30.6.2020. Η παράταση των ως άνω συμβάσεων, κατά το μέρος που αφορούν την κάλυψή τους από τις πιστώσεις του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. για το χρονικό διάστημα από 1.11.2019 έως 31.12.2019, ενεργεί αναδρομικά, ήτοι από τις 1.11.2019.

Άρθρο 125

Έναρξη ισχύος

Έναρξη ισχύος του νόμου ορίζεται η 01.01.2020, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικότερη διάταξη του παρόντος.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 1 Νοεμβρίου 2019

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και

Κοινωνικών Υποθέσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Ναυτιλίας

και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 1 Νοεμβρίου 2019

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ